

Paziņojums Nr.

Saturs

Lappuse

I Informācija

.....

II Sagatavošanas dokumenti

Reģionu komiteja

56. plenārajā sesijā 2004. gada 29. un 30. septembrī

2005/C 43/01	Reģionu komitejas atzinums par Lisabonas stratēģijas ceturkšņa vidus pārskatu — Komisijas ziņojumu par Eiropas Nodarbinātības stratēģijas ieviešanas veicināšanu — Priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas vadlīnijām — Rekomendāciju Padomes rekomendācijai par dalībvalstu nodarbinātības politikas ieviešanu	1
2005/C 43/02	Reģionu komitejas atzinums par tēmu: Robežu šķērsotāji – inventarizācija pēc desmit gadus ilgas iekšējā tirgus pastāvēšanas: problēmas un perspektīvas	3
2005/C 43/03	Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Gados vecāku darbinieku nodarbinātības palielināšana un darba attiecību pārtraukšanas aizkavēšana darba tirgū	7
2005/C 43/04	Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam Noziedzības novēršana Eiropas Savienībā	10

2005/C 43/05	Reģionu komitejas atzinums par Komisijas lēmuma projekts par Komisijas līguma 86. panta nosacījumu piemērošanu par valsts palīdzību piešķiršanu publiskajiem dienestiem kompensāciju formas veidā kā arī par Direktīvas projektu, kas izdara izmaiņas Komisijas direktīvā 80/723/EEC par finansu attiecību caurspīdīgumu starp Dalībvalstīm un publiskajiem uzņēmumiem sniegto palīdzību un Kopienas uzraudzības projektu par Valsts palīdzības piešķiršanu publiskajiem dienestiem kompensāciju formas veidā.	13
2005/C 43/06	Reģionu komitejas atzinums par Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pakalpojumiem iekšējā tirgū	18
2005/C 43/07	Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu par Reakcija uz refleksijas procesiem augstā līmenī par pacientu mobilitātes un veselības aprūpes attīstību Eiropas Savienībā un Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par sociālās aizsardzības modernizēšanu, lai panāktu augstas kvalitātes, pieejamu un pastāvīgu veselības LV aizsardzību un ilgspejīgu aprūpi: atbalsts valstu stratēģijām, izmantojot "atklātas koordinēšanas metodi"	22
2005/C 43/08	Reģionu komitejas atzinums Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par ostu drošības pastiprināšanu	26
2005/C 43/09	Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai – Pilsētvides tematiskās stratēģijas izstrādāšana	35
2005/C 43/10	Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Eiropas Savienības civilās aizsardzības spējas palielināšanu	38
2005/C 43/11	Reģionu komitejas atzinums par paziņojumu par Baltās grāmatas turpinājumu Jaunajā aicinājumā Eiropas jaunatnei. Ierosinātie kopējie mērķi jauniešu brīvprātīgo darbību jomā, atsaucoties uz 2002. gada 27. jūnija Padomes rezolūciju par Eiropas sadarbības struktūru jaunatnes jomā un paziņojumu par Baltās grāmatas turpinājumu Jaunajā aicinājumā Eiropas jaunatnei. Ierosinātie kopējie mērķi pilnīgākai jaunatnes izpratnei un pārzināšanai, atsaucoties uz 2002. gada 27. jūnija Padomes rezolūciju par Eiropas sadarbības struktūru jaunatnes jomā	42

II

(Sagatavošanas dokumenti)

REĢIONU KOMITEJA

56. PLENĀRAJĀ SESIJĀ 2004. GADA 29. UN 30. SEPTEMBRĪ

Reģionu komitejas atzinums par Lisabonas stratēģijas ceturkšņa vidus pārskatu

- Komisijas ziņojumu par Eiropas Nodarbinātības stratēģijas ieviešanas veicināšanu
- Priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas vadlīnijām
- Rekomendāciju Padomes rekomendācijai par dalībvalstu nodarbinātības politikas ieviešanu

(2005/C 43/01)

REĢIONU KOMITEJA

Nemot vērā Lisabonas stratēģijas ceturkšņa vidus pārskatu: Komisijas ziņojumu par Eiropas Nodarbinātības stratēģijas ieviešanas veicināšanu; Priekšlikumu Padomes lēmumam par dalībvalstu nodarbinātības politikas vadlīnijām; Rekomendāciju Padomes rekomendācijai par dalībvalstu nodarbinātības politikas ieviešanu (iesniegusi Komisija) (COM(2004) 239 galīgā red. 2004/0082(CNS));

Nemot vērā Eiropas Komisijas 2004.gada 7.aprīļa un Padomes 2004. gada 16. aprīļa lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma pirmā punkta 265.pantu un 128. pantu sniegt konsultācijas par šo jautājumu;

Nemot vērā tās prezidenta 2004.gada 5.aprīļa lēmumu norīkot Ekonomiskās un sociālās politikas komisiju izstrādāt atzinumu par šo tēmu;

Nemot vērā tās atzinuma projektu (CdR 152/2004 rev1.), ko pieņēma 2004. gada 6. jūlijā Ekonomiskās un sociālās politikas komisija (ziņojuma sniedzēja: Paulīna Haijanenas kundze (**Ms Pauliina Haijanen**) Dienvidrietumsomijas reģionālās padomes valdes locekle Pirmā vadītāja vietniece Laitilas pilsētas domē (FI/ETP);

pieņēma sekojošu atzinumu tās 56. plenārajā sesijā 2004. gada 29. un 30. septembrī (29. septembra sēdē):

1. Reģionu komitejas viedokļi

balstīta veselīga makroekonomiska un uz ilgtspējīgu attīstību vērsta ekonomiskā politika;

Lisabonas stratēģijas vispārējās prioritātes

REĢIONU KOMITEJA

1.1 **uzskata**, ka, ieviešot Lisabonas stratēģiju, vispirms uzmanība jāpievērš nodarbinātības un konkurētspējas uzlabošanai. Nevajadzētu uzsākt jaunus pasākumus vai izstrādāt jaunus uzdevumus; drīzāk, uzsvars jāliek uz agrāk pieņemto lēmumu efektīvu īstenošanu;

1.2 **uzskata par svarīgu**, ka par Lisabonas stratēģijas sākumpunktu tiek izraudzīta uz ilgtspējīgu valsts budžetu

1.3 **uzskata par svarīgu** skatīt ekonomiskās, nodarbinātības un sociālās, kā arī vides, izglītības un izpētes politiskās nostādnes kā Lisabonas stratēģijas integrētu sastāvdaļu, kas atbalsta konkurētspēju, ekonomisko izaugsmi un sociālo kohēziju. Mijiedarbība starp sociālās aizsardzības sistēmām, ekonomiskās politikas vadlīnijām un nodarbinātības procesu ir jāatīsta tālāk;

1.4 **pauž viedokli**, ka strukturālās reformas, atbalsts pētniecībai un jaunradei, uzņēmējdarbības veicināšana un izglītības un apmācības attīstība ir galvenie faktori ES konkurētspējas uzlabošanā, investīciju veicināšanā un jaunu darba vietu radīšanā;

1.5 **uzskata**, ka iedzīvotāju novecošana sagādā galvenās problēmas valsts finanšu ilgspeļībai un pakalpojumu attīstībai, tādējādi ir nepieciešami efektīvi pasākumi, lai attīstītu darbu un mudinātu cilvēkus palikt nodarbinātības statusā;

1.6 **uzskata**, ka vietējās un reģionālās varas institūcijas spēlē galveno lomu un veic svarīgus praktiskus uzdevumus, lai sasniegtu Lisabonas stratēģijas mērķus un veicinātu tās ieviešanu, bet ka šis potenciāls nav ticis veiksmīgi izmantots.

2. Reģionu komitejas rekomendācijas

Lisabonas stratēģijas ceturkšņa vidus pārskats

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **uzskata par būtisku**, ka, ieviešot Lisabonas stratēģiju, lielāka uzmanība ir jāpievērš mijiedarbībai starp vairākiem līmeņiem, kas iesaistīti stratēģijas ieviešanā, un administratīvo mehānismu izveidei, kas nodrošina partnerattiecību izveidi un efektīvu vietējo un reģionālo varas institūciju dalību stratēģijas īstenošanā;

2.2 **atbalsta** pavasarī noteiktos Eiropas Padomes mērķus attiecībā uz Lisabonas stratēģijas ceturkšņa vidus pārskatu un **izsaka priekšlikumu**, ka pārskatā jāiekļauj pārvaldības ieviešanas un stratēģijas īstenošanas (kas veikta ar administrācijas decentralizācijas palīdzību) kritiska izvērtēšana;

2.3 **prasa**, ka atklātās koordinēšanas metodē jāpiemēro decentralizētais veids, tādējādi sniedzot vietējām un reģionālajām iesaistītājām pusēm konkrētas iespējas vietējo un reģionālo stratēģiju radīšanai. Šim stratēģijām ir jābūt daļai no nacionālās stratēģijas. Dalībvalstu nacionālajos pasākumu plānos ir jāietver faktiskā atskaite par to, kā vietējās un reģionālās varas institūcijas piedalījās plānu izstrādāšanā un kā tie tiks iesaistīti plānu īstenošanā;

2.4 **uzsver**, ka atklātā koordinēšanas metode ir jāvienkāršo tā, lai lielāks uzsvars tiktu likts uz nākotni vērstu stratēģisko politiku un to kā to vislabāk īstenot praksē;

2.5 **uzskata, ka ir svarīgi**, ka Savienības jaunais finanšu plāns un Strukturālā fonda aktivitātes tiek ciešāk saistītas kā pašreiz Lisabonas stratēģijas ieviešanā.

Nodarbinātības stratēģijas stiprināšana

REĢIONU KOMITEJA

2.6 **piekrīt** Komisijai, ka vadlīnijās nav jāveic nekādas izmaiņas, bet drīzāk uzmanība jāpievērš esošo vadlīniju efektīvai ieviešanai;

2.7 **uzskata noteiktos gadījumos par atbilstošu**, ka, papildus katrai valstij atsevišķajām rekomendācijām, dalībvalstīm tiek sniegtas kopējas rekomendācijas saskaņā ar Vima Koka (**Wim Kok**) speciālās komisijas rekomendācijām, Šajos gadījumos tomēr ir nepieciešamība noskaidrot saistības starp kopējām rekomendācijām un tālejošajiem mērķiem, kas noteikti 2003.gadā;

2.8 **uzskata**, ka nav pilnībā ievērota prasība, kas ietverta 2003.gada vadlīnijās, attiecībā uz nepieciešamību atbalstīt iesaistīto pušu dalību vietējā un reģionālajā līmenī, izstrādājot un ieviešot vadlīnijas;

2.9 **uzskata par svarīgu**, ka lielāka uzmanība tiek pievērsta nodarbinātības stratēģijas pārvaldībai un ka pārvaldības īstenošana tiek kritiski izvērtēta 2005. gada Kopējā nodarbinātības ziņojumā;

2.10 **atbalsta** Komisijas rekomendācijas attiecībā uz aktīvas novecošanas stratēģijām, bet **uzskata**, ka nodarbinātības politikai ir vairāk jākoncentrējas uz darba nodrošināšanas uzlabošanu, īpašu uzmanību pievēršot tostarp sievietēm, vecākiem cilvēkiem, jauniem cilvēkiem, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un imigrantiem un funkcionālās kapacitātes un visu iedzīvotāju veselības veicināšanai;

2.11 **uzskata**, ka strukturālās reformas darba tirgū, kā arī izmaiņas nodokļu un pabalstu sistēmās ir jāizstrādā tā, lai nodrošinātu darba samaksu un mudinātu cilvēkus palikt darba tirgū;

2.12 **uzskata, ka ir svarīgi** palīdzēt jaunajām dalībvalstīm attīstīt darba tirgu, stiprinot vietējo un reģionālo varas institūciju kapacitāti ka arī sniedzot atbalstu pieredzes apmaiņai starp vietējo un reģionālo līmeni esošajās un jaunajās dalībvalstīs.

Brisele, 2004. gada 29.septembris

Reģionu komitejas

prezidents

Pēteris ŠTRAUBS (Peter STRAUB)

Reģionu komitejas atzinums par tēmu: Robežu šķērsotāji – inventarizācija pēc desmit gadus ilgas iekšējā tirgus pastāvēšanas: problēmas un perspektīvas

(2005/C 43/02)

REĢIONU KOMITEJA

pamatojoties uz tās Biroja 2004. gada 10. februāra lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta 5. daļu uzdot Ekonomiskās un sociālās politikas komisijai izstrādāt atzinumu par tēmu “Robežu šķērsotāji – inventarizācija pēc desmit gadus ilgas iekšējā tirgus pastāvēšanas: problēmas un perspektīvas”;

pamatojoties uz Līguma par Eiropas Kopienas dibināšanu 1957. gada 25. marta konsolidēto redakciju un, it īpaši, III daļu: Pārvietošanās brīvība, brīvā pakalpojumu un kapitāla aprīte; 1. nodaļa: Darbaspēks, 39. un 42. pants; 2. nodaļa: Uzņēmējdarbības tiesības, 43. pants;

pamatojoties uz Noteikumiem par nacionālo sociālās drošības sistēmu koordinēšanu, ciktāl tās ir brīvas personu pārvietošanās daļa un kalpo dzīves standartu un darba apstākļu uzlabošanai;

balstoties uz Eiropas Savienības Padomes 1996. gada 2. decembra Regulu (EC) Nr. 118/97 par Regulas (EEC) Nr. 1408/71 par sociālās drošības sistēmu pielietojumu attiecībā uz darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem, kā arī viņu ģimenes locekļiem, kas ieceļo un izceļo Kopienas teritorijas robežās, un Regulu (EEC) Nr. 574/72 par Regulas (EEC) Nr. 1408/71 īstenošanu grozījumiem un aktualizāciju saskaņā ar to grozīto redakciju;

balstoties uz Padomes 1968. gada Regulām (EEC) Nr. 1612/68 par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Kopienas teritorijā;

balstoties uz Eiropas Tiesu Palātas spriedumiem robežu šķērsošanas politikas jomā, par robežu šķērsotāju tiesībām izmantot medicīnas preces vai pakalpojumus, kā arī lēmumiem darba tiesību un profesionālās reintegrācijas jomā;

pamatojoties uz Eiropas Savienības 2003. gada 1. decembra konferenci (par nodarbinātību, sociālo politiku, veselību un patērētāju aizsardzību), dienas kārtības 3. punktu: Ierosinājums par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām par sociālās drošības sistēmu koordinēšanu (Regulas (EEC) Nr. 1408/71 reforma);

balstoties uz 2004. gada 28. janvārī pausto Padomes kopējo viedokli par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu par sociālās drošības sistēmu koordinēšanu izdošanu;

pamatojoties uz Eiropas Padomes 2002. gada 13. decembrī Kopenhāgenā pieņemto lēmumu attiecībā uz 2004. gada 1. maijā gaidāmo Igaunijas, Latvijas, Lietuvas, Maltas, Polijas, Slovākijas, Slovēnijas, Čehijas Republikas, Ungārijas un Kipras pievienošanos Eiropas Savienībai un neformālās Eiropas Padomes 2003. gada 16./17. aprīļa nostāju sakarā ar pievienošanās līguma parakstīšanu un Eiropas konferenci;

balstoties uz Eiropas Nolīguma ar Centrālās un Austrumu Eiropas valstīm, kas 1991. gada decembrī noslēgts ar Ungāriju un Poliju, 1995. gada februārī – ar Rumāniju un Bulgāriju, Čehijas Republiku un Slovākiju, 1998. gada februārī – ar Igauniju, Latviju un Lietuvu un 1999. gada februārī – ar Slovēniju, kā arī uz Asociācijas nolīgumu, kas kopš 1964. gada tiek īstenots attiecībā ar Turciju, kopš 1971. gada – ar Maltu un kopš 1973. gada – ar Kipru;

pamatojoties uz pievienošanās perspektīvām, ko Eiropas Padome konkretizēja “Kopenhāgenas kritērijos” 1993. gada jūnijā, Kopenhāgenā;

balstoties uz 1992. gada 7. februārī Māstrihtā parakstīto Līgumu par Eiropas Savienību (“Māstrihtas līgumu”), kas paredz, ka jebkura Eiropas valsts var pieteikties kļūt pa ES dalībvalsti;

balstoties uz Ekonomiskās un sociālās politikas komisijas 2004. gada 30. aprīlī pieņemto atzinuma projektu (CdR 95/2004 rev. 1) (ziņojuma sniedzējs: Karls-Heincs Lamberca (*Karl-Heinz Lambertz*) kungs, Vācvalodīgās Kopienas Ministru prezidents, (BE/ESP).

Apsverot sekojošus iemeslus:

1. saskaņā ar EEC Regulu Nr. 1408/71, ar apzīmējumu "robežas šķērsotājs" ir jāsaprot atkarīgais darba ņēmējs un pašnodarbinātais, kas dzīvo vienā dalībvalstī un strādā citā, un regulāri – katru dienu vai vismaz reizi nedēļā atgriežas savā dzīvesvietā;
2. atkarīgo darba ņēmēju pārvietošanās brīvība un vienlīdzīga attieksme pret viņu darba un nodarbinātības nosacījumu ziņā (alga, aizsardzība pret atlaišanu, profesionālā reintegrācija, nodokļu un sociālie atvieglojumi,...) galvenokārt ir definēta Regulā (EEC) Nr. 1612/68;
3. vienlīdzības pamatprincips Eiropas Savienībā attiecas uz visiem robežu šķērsotājiem (un ceļojošajiem darba ņēmējiem), kas dzīvo un strādā Savienības teritorijā;
4. sociālās aizsardzības jomā par pamatu kalpo EEC Regula Nr. 1408/71 un atbilstošās īstenošanas Regula Nr. 574/72. To mērķis ir koordinēt dalībvalstu sociālās drošības sistēmas;
5. līdz ar to robežu šķērsotājs principā ir pakļauts tās valsts normatīviem un noteikumiem, kurā viņš strādā;
6. ka 10 Centrālās un Austrumu Eiropas valstu iestāšanās ES, no vienas puses radīs jaunu situāciju ieceļošanas (ceļojošā darbaspēka) un robežu šķērsotāju fenomena jomā, no otras puses, ietekmēs Eiropas darba tirgu;
7. paplašināšanās, pirmkārt, ģeogrāfiski visvairāk skar ES valstu reģionus pie austrumu robežām, piemēram, Austrijā un Vācijā. Tās robežojas tieši ar Slovēniju, Slovākiju, Ungāriju, Poliju un Čehijas Republiku, un tām pirmajā fāzē jāreķinās ar robežu šķērsotāju plūsmas palielināšanos. Tomēr ES paplašināšanās ietekme var būt arī iespēja regulēt līdz šim nelegālu migrāciju, un ka tā neaprobežojas vairs tikai robežu rajonos, bet gan vairāk pārvietojas uz rajoniem, kuros valda darba spēka trūkums;
8. ES paplašināšana visiem ES robežu šķērsotājiem, papildus jau pastāvošajiem, radīs citus administratīvus, tiesiskus vai nodokļu mobilitātes šķēršļus;

savā 56. plenārajā sesijā 2004. gada 29./30. septembrī (29. septembra sēdē) vienbalsīgi pieņēma sekojošu atzinumu:

1. Reģionu Komitejas viedoklis:

REĢIONU KOMITEJA

1.1 konstatē, ka

1.1.1 atkarībā no darba vai dzīvesvietas valstī pielietotajiem nodokļu un sociālo tiesību kritērijiem vai nolikuma aktīvais vai neaktīvais robežu šķērsotājs, robežu šķērsotāja jēdziens pierobežas reģionos ietver citas realitātes, un līdz ar to nepastāv universāla šī jēdziena definīcija, kas ietvertu gan nodokļu tiesību, un vispārējo tiesību gan sociālo tiesību komponentus;

1.1.2 pilnīgi noteikti nepastāv nodokļu nolīgumu un nodokļu un sociālo nolīgumu koordinācija Kopienas līmenī robežu šķērsotāju jomā, neskatoties uz ievērojamiem sociāli tiesiskajiem sasniegumiem, pamatojoties uz Regulu (EEC) Nr. 1408/71 par sociālās drošības sistēmu piemērošanu uz robežu šķērsotājiem un to ģimenes locekļiem, kuri ieceļo un izceļo kopienā, kā arī uz Regulu (EEC) Nr. 574/72 par Regulas (EEC) Nr. 1408/71 piemērošanu;

1.1.3 nepastāv vienota, visā Kopienā pielietojama jēdzienu nozīme attiecībā uz garantiju nosacījumiem, jo nav kopēju definīciju, piemēram, tādu vārdu lietojumam kā darbnespēja, invaliditātes grupas novērtējums vai joprojām pastāvošās atšķirības apdrošināšanas laiku aprēķina sistēmu jomā;

1.1.4 robežu šķērsotāju vienlīdzības pamatnosacījums pēc principa "strādāt un dzīvot Eiropas Savienībā" gan tiek nodrošināts un kaut gan šis nosacījums, saistībā ar nodarbinātības un darba noteikumiem ir definēts Regulā (EEC) Nr. 1612/68, tomēr nosacījums praksē netiek vienmēr korekti piemērots;

1.1.5 nacionālās prakses, kas kavē robežu šķērsotājiem un ceļojošiem darba ņēmējiem garantētās brīvības un tādējādi Eiropas Tiesu Palāta – par juridisko pamatojumu izmantojot galvenokārt EK Līguma 39., 42. un 43. pantu – sniedz palīdzību diskriminācijas skartajiem robežu šķērsotājiem cīņā ar valsts lēmumiem un noteikumiem par viņu tiesībām un tādējādi raksta Eiropas sociālās tiesības;

1.1.6 Regula Nr. 1408/71 sakarā ar daudzajiem gadu gaitā ieviestajiem papildinājumiem, kas veikti, lai ņemtu vērā atsevišķu dalībvalstu tiesību attīstību, uzlabotu noteiktus priekšrakstus, novērstu nepilnības vai regulētu noteiktu personu grupu situāciju apdrošināšanas tiesību ziņā, ir kļuvusi ļoti apjomīga, sarežģīta un necaurredzama;

1.1.7 sakarā ar to, ka trūkst vienotu, standartizētu datu no atsevišķām dalībvalstīm, neeksistē drošs statistiskais materiāls par kopējo situāciju robežu šķērsotāju jomā visas Eiropas līmenī;

1.1.8 tiek novērtēts, ka mazāk kā 0,50 % no visiem nodarbinātajiem Eiropas Savienībā ir robežu šķērsotāji;

1.1.9 trūkst perspektīva Kopienas menedžmenta attiecībā uz sagaidāmajām specifiskajām un papildus problēmām, ko radīs robežu šķērsotāji no jaunajām kandidātvalstīm, un šim menedžmentam vajadzētu būt vairāk kā no EURES institūcijām sniegta informācijas darbs;

1.2 uzskata, ka

1.2.1 Eiropas izveidē sasniegtajam progresam ir jāizpaužas arī kā progresam personu pārvietošanās jomā un tam jāklūst par primāro kopējo visu dalībvalstu un Eiropas Savienības uzdevumu;

1.2.2 būtisks ir jautājums, kā tas var būt, ka Eiropā – pēc iekšējā tirgus izveides un vienotas valūta ieviešanas – joprojām ir tik maz robežu šķērsotāju. Šajā nozīmē viens no aspektiem, kas būtu jāstiprina, ir darba meklētāju un darba devēju pieeja informācijas un padomdevēju dienestiem, kas veicina darba ņēmēju mobilitāti un darba tirgus caurspīdīgumu Eiropas Savienībā;

1.2.3 tādējādi vīzija par vienotu Eiropu, īpaši, pierobežas reģionos – kam būtu jābūt šī integrācijas procesa pionieriem un dzinējspēkam – zaudē ticamību;

1.2.4 līdz ar 10 Centrālās un Austrumu Eiropas valstu pievienošanos veidosies citā gaismā robežu šķērsotāju un ceļojošo darba ņēmēju jautājums kopumā un galvenokārt – tagadējos austrumu pierobežas reģionos, un līdz ar to šai sakarā ir steidzīgi jāpastiprina perspektīvs sagaidāmās attīstības menedžments;

1.3 apsveic

1.3.1 Eiropas Komisijas iniciatīvu novērst šķēršļus, kas traucē darba ņēmēju mobilitāti Eiropas Savienības robežās, un garantēt sociālās apdrošināšanas tiesības visām personām, kā arī jau pieņemto Regulas 1408/71 un Regulas 883/04 reformu, ar ko īpaši jāpanāk uzlabojumi robežu šķērsotājiem saistībā ar slimību un ģimenes maksājumiem;

1.3.2 Eiropas Komisijas par vēlamu uzskatīto dalībvalstu sociālās drošības sistēmu koordinēšanu, kas būs nozīmīgs ieguldījums Eiropas pilsoņu interešu aizsardzībā un sociālas Eiropas izveidē;

1.3.3 Eiropas Kopienų Ceļojošo darba ņēmēju sociālās drošības administratīvās komisijas 2003. gada 18. jūnija lēmumu Nr. 189 par Padomes Regulu Nr. 1408/71 un 574/72 īstenošanas ietvaros pieejai precēm un pakalpojumiem, īslaicīgi uzturoties citā dalībvalstī, nevis kompetentajā dalībvalstī vai dzīvesvietas dalībvalstī, nepieciešamo veidlapu aizstāšanu ar Eiropas veselības apdrošināšanas karti;

1.3.4 Padomes kopīgo, 2004. gada 28. janvārī pausto viedokli attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu izdošanu par sociālās drošības sistēmu koordinēšanu;

1.4 uzskata, ka

1.4.1 šie priekšlikumi par uzlabojumiem tomēr arī pēc to īstenošanas ne tuvu nespēs pārvarēt visus šajā jomā pastāvošos šķēršļus;

1.4.2 līdz ar ES paplašināšanos varētu rasties tālākas problēmas kā arī iespējas saistībā ar robežu šķērsotāju problemātiku;

1.4.3 kopīgas Eiropas sociālās likumdošanas attīstību nevar izpauzt atstāt lielākoties Eiropas Tiesu Palātas ziņā, bet gan aktīvi dot arī savu ieguldījumu ar robežu šķērsotājiem saistīto problēmu pārvarēšanā;

1.4.4 tieši pierobežas reģionu ekonomiskā attīstība vairumā gadījumu ir stipri atkarīga no robežu šķērsojošā darba tirgus komponenta, un tas īpaši attiecas arī uz jaunajiem pierobežas reģioniem pēc ES paplašināšanas.

2. Reģionu Komitejas ieteikumi

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **iesaka** Eiropas Komisijai apkopot visu informāciju par problēmām, kas rodas robežu šķērsotājiem pie vienas jau pastāvošas institūcijas, kā piemēram Regulā EEC 1408/71 paredzētajā ceļojošo darba ņēmēju sociālās drošības Pārvaldes komisijā vai Regulā EEC 1612/68 paredzētajā Darba komitejā ciešākas sadarbības starp dalībvalstīm veicināšanā brīvas pārvietošanās un darba ņēmēju nodarbinātības jomā;

2.2 **ierosina**, ka institūcija, kura uzņemas šo darbu

2.2.1 ievāc un apkopo šo informāciju pie visām nozīmīgajām politiskajām instancēm un institūcijām, kā piemēram:

2.2.1.1 tām, kuru darbības joma saistās ar ES dalībvalstīm, EFTA-EEZ valstīm un tām valstīm ar kurām ES ir noslēgusi divpusējas vienošanās, kas skar arī personas brīvas pārvietošanās jomu;

2.2.1.2 tām, kas skar pastāvošas daudzpusējas vienošanās kā Beneluksa nolīgumu;

2.2.1.3 pastāvošus kopējus koordinācijas centienus starp dalībvalstīm;

2.2.1.4 Kopienas vienošanās un noteikumus un Eiropas Komisijas (ĢD V) pieredzi;

2.2.1.5 Eiropas robežu reģionu darba kopienas pieredzi;

2.2.1.6 robežu šķērsotāju problemātikā iesaistīto atbildīgo pušu un organizāciju pieredzi, kuri dod savu ieguldījumu šķērsļu novēršanā garantētajā personu kustības brīvības jomā;

2.2 jautā kā, izejot no pastāvošajām vienošanās, šī pieredze var tikt izmantota personas mobilitātes šķērsļu mazināšanā Eiropas iekšienē un uzlabotai dalībvalstu sociālās drošības sistēmu koordinācijai un tādējādi, arī saistībā ar īstenoto ES paplašināšanos, var efektīvāk veicināt sociālas Eiropas būvniecību;

2.3 Tai būtu jāuzņemas šādi papildu uzdevumi, turklāt ir jānovērš paralelītātes ar pastāvošajām institūcijām, kā piemēram, migrācijas jautājumu aģentūru vai Šengenas biroju:

2.2.3.1 informācijai un sadarbībai starp visām pusēm ir jābūt tālejoši koordinētai un veicinātai;

2.2.3.2 jāsaprot robežu šķērsotāju statistisko uzskaiti Kopienas mērogā;

2.2.3.3 jāsaprot priekšlikumu attiecībā uz vienotām aktīvo un pasīvo robežu šķērsotāju un ceļojošo darba ņēmēju definīcijām sociālo un nodokļu tiesību izpratnē;

2.2.3.4 jāizstrādā priekšlikumus par kompetento pārvaldes institūciju informēšanu un izglītošanu ar robežu šķērsotāju problemātiku saistītajos jautājumos;

2.2.3.5 jāsaprot priekšlikumus par to, kā vienkāršot un pilnveidot ar to saistītās regulas

2.2.3.6 jāveicina reģionālu pārrobežu robežu šķērsotāju jautājumu risināšanas iestāžu dibināšanu, kuras pēc pašu iniciatīvas var veidot laika ziņā ierobežotas un par konkrētām problēmām atbildīgas darba savienības robežu šķērsotāju šķērsļu mazināšanā Eiropas robežu rajons;

2.3 **ierosina**, ka šīs reģionālās pārrobežu robežšķērsotāju jautājumu risināšanas institūcijas:

2.3.1 tiek izveidotas pie pārrobežu jomā aktīvām pašpārvaldēm vai pastāvošajām EURES institūcijām;

2.3.2 ietver attiecīga robežas reģiona specifisko situāciju un apkopo konkrētās problemātiskās vietas;

2.3.3 pārbauda sagatavošanā esošās nacionālās vai starpvalstu regulācijas, vienošanās un likumprojektus un to saskaņu ar robežu šķērsotāju problemātiku;

2.3.4 nepieciešamības gadījumā norāda attiecīgajām nacionālajām vai supranacionālajām institūcijām par iespējamo negatīvo ietekmi, saistībā ar ceļojošiem darba ņēmējiem, piemērojot sagatavošanā esošās nacionālās vai starpvalstu regulācijas, vienošanās vai likumu projektus un sniedz skartajām pusēm risinājuma priekšlikumus;

2.3.5 pie konkrētām problēmām starp iesaistītajām dalībvalstīm (piemēram, dubultas nodokļa aplikšanas vienošanās, robežas šķērsotāja kopšanas apdrošināšanā, bērnu naudas jautājumā utt.) divpusēji iesaista atbildīgos nacionāli kompetento ministriju profesionāļus un tos atbalsta ar vietējiem un/vai reģionāliem ekspertiem;

2.3.6 izplata attiecīgajām ministrijām īsā laikā bilaterālas risinājuma iespējas, gan pārvaldes tehniskajā, gan likumdošanas līmenī un līdzdarbojas to piemērošanā;

2.3.7 ir profesionāli jāvada un jāpārbauda;

2.4 **ierosina**, ka saistībā ar pašpārvalžu vai pastāvošo EURES institūciju, kuras apkalpo reģionālās pārrobežu jautājumu risināšanas institūcijas, jomas palielināšanos, nepieciešamie līdzekļi tiek nodrošināti ar Eiropas finansējuma palīdzību.

Brisele, 2004. gada 29. septembrī

Reģionu komitejas

prezidents

Pēteris ŠTRAUBS (Peter STRAUB)

Reģionu komitejas atzinums par Komisijas ziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Gados vecāku darbinieku nodarbinātības palielināšana un darba attiecību pārtraukšanas aizkavēšana darba tirgū

(2005/C 43/03)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā komunikāciju starp Komisiju, Padomi, Eiropas Parlamentu, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju un Reģionu komiteju: *Gados vecāku darbinieku nodarbinātības palielināšana un darba attiecību pārtraukšanas aizkavēšana darba tirgū* (COM(2004) 146 galīgā red.);

ņemot vērā Eiropas Komisijas 2004.gada 3.marta lēmumu konsultēt komiteju par šo tematu saskaņā ar Eiropas Kopienas Dibināšanas Līguma 265.(1.) pantu;

ņemot vērā RK prezidenta 2004.gada 27.janvārī pieņemto lēmumu norīkot Ekonomikas un sociālās politikas komisiju izstrādāt atzinumu par šo tēmu;

ņemot vērā RK atzinumu par Komisijas ziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai (ziņojumu pieprasīja Stokholmas Eiropas Padome): *Darbaspēka dalības palielināšana un aktīvas novecošanas veicināšana* (CdR 94/2002 fin) ⁽¹⁾;

ņemot vērā Komisijas ziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai (ziņojumu pieprasīja Stokholmas Eiropas Padome): *Darbaspēka dalības palielināšana un aktīvas novecošanas veicināšana* (COM(2002) 9 galīgā red.);

ņemot vērā Komisijas komunikāciju: *Nacionālo stratēģiju atbalstīšana attiecībā uz drošām un ilgspejīgām pensijām, izmantojot integrēto pieeju* (COM(2001) 362 galīgā red.);

ņemot vērā Stokholmas Eiropas Padomes secinājumus (2001.gadā);

ņemot vērā Barselonas Eiropas Padomes secinājumus (2002.gadā);

ņemot vērā Komisijas ziņojumu Padomei: *Lisabonas reformu ieviešana paplašinātā Savienībā* (COM(2004) 29 galīgā red.);

ņemot vērā Komisijas darba dokumentu par "Stokholmas un Barselonas uzdevumi: Gados vecāku darbinieku nodarbinātības palielināšana un darba attiecību pārtraukšanas aizkavēšana darba tirgū" (SEC(2003) 429);

ņemot vērā Nodarbinātības speciālās komisijas, ko vadīja Vims Koka kungs (**Wim Kok**), ziņojumu: *Darbs, darbs, darbs: vairāk darba vietu radīšana Eiropā*, 2003.gada novembrī;

ņemot vērā Kopējo ziņojumu par 2003. – 2004.gadu "Nodarbinātības politika Eiropas Savienībā un dalībvalstīs" (2004.gadā);

ņemot vērā atzinuma projektu (CdR 151/2004 rev 1.), ko pieņēma Ekonomikas un sociālās politikas komisija 2004. gada 6. jūlijā (ziņojuma sniedzējs: **Alvaro Ančisi kungs (Alvaro Ancisi)**, Ravennas pašvaldības domes loceklis);

Tā kā:

1. aktīva novecošana un vecāku darbinieku dalība darba tirgū ir pasākumu prioritātes, lai sasniegtu ilgspejīgas ekonomiskās izaugsmes un sociālās kohēzijas mērķus, kas minēti Lisabonas stratēģijā 2000.gadā.;
2. Stokholmas 2001.gada Eiropas Padome izstrādāja Kopienas mērķi 2010.gadam, palielinot vidējo nodarbinātības proporciju līdz 50 % 55-64 gadu vecuma grupā;

⁽¹⁾ OV C 287 22.11.2002., 1.lpp.

3. Barcelonas 2002.gada Eiropas Padome secināja, ka ir nepieciešamība pakāpeniski palielināt vidējo pensijas vecumu par apmēram pieciem gadiem Eiropas Savienībā;
4. neskatoties uz pozitīvo tendenci pēdējo gadu laikā, ES joprojām ir tālu no tās nospraustajiem mērķiem un riskē nesasnēgt 70 % nodarbinātības proporcijas mērķi, kas noteikts Lisabonas stratēģijā;
5. joprojām pastāv ievērojamas atšķirības starp valstīm, neskatoties uz faktu, ka pieaugošais dalībvalstu skaits ievieš savas nacionālās stratēģijas, jo sevišķi attiecībā uz pensiju sistēmas reformu;
6. dzimumu atšķirība darba tirgus dalībā ir kritisks punkts, un sieviešu nodarbinātības proporcija 55-64 gadu vecuma grupā ir vidēji apmēram 30 %;
7. Eiropas iedzīvotāju novecošana nozīmē, ka cilvēki, kam pāri 50, tiecas sastādīt augstāko potenciālā darbaspēka proporciju un ka zemāka jaunu cilvēku proporcija ienāk darba tirgū;
8. vecāku strādnieku dalības pieaugums darba tirgū ir svarīgs faktors, lai uzturētu ekonomisko izaugsmi un sociālās aizsardzības sistēmas;
9. dzīves ilguma pieaugums piedāvā vairāk iespēju realizēt savu potenciālu dzīves laikā, un aktīvas dzīves pagarināšana var sniegt lielākas iespējas cilvēka potenciāla attīstībai.

pieņēma savā 56. plenārajā sesijā 2004. gada 29. un 30. septembra (29. septembra sēdē) sekojošu atzinumu:

1. Reģionu komitejas viedokļi

REĢIONU KOMITEJA

1.1. **ir vienprātis** ar Komisijas viedokli, ka bez radikāliem pasākumiem vecāko iedzīvotāju nodarbinātības jomā ES nodarbinātības mērķi var netikt sasniegti;

1.2. **piekrīt** specifisku apstākļu analīzei, kurai ir jāregulē darba tirgus, lai padarītu iespējamu darba dzīves pagarināšanu. Apstākļi ir, piemēram, atbilstoša finansiālā motivācija, laba veselība un drošības apstākļi darbā, elastīgas darba organizācijas formas, pastāvīgas apmācības iespējas, efektīvas aktivitāti veicinošas politiskās nostādnes darba tirgū un darba kvalitātes uzlabošana;

1.3. **novērtē** faktu, ka Komisija uzskata, ka dalībvalstīm ir jāveic radikāli pasākumi un jānosaka aktīvas novecošanas konteksts vispārējā politikā, kas nerisinātu tikai pensiju sistēmas reformu, bet veicinātu visu personu piekļuvi to apmācībām un aktīvām darba tirgus politiskajām nostādnēm, neatkarīgi no vecuma, un ar pieaugošu tendenci šie pasākumi ir jāiestrādā darba apstākļos darba dzīves laikā, tādējādi mudinot cilvēkus ilgāk palikt nodarbinātiem;

1.4. **uzskata** par svarīgu uzmanības veltīšanu nepieciešamībai palielināt, ar īpašu stratēģiju palīdzību, nodarbinātības proporciju sievietēm vecumā no 55 līdz 64 gadiem;

1.5. **ir pārliecināta**, ka sociālie partneri spēlē izšķirošu lomu, piemērojot aktīvas novecošanas stratēģijas, un palīdzot uzlabot darba dzīves kvalitāti;

1.6. **ir pārliecināta**, ka politiskās nostādnes un pasākumi Kopienas līmenī var palīdzēt uzturēt un popularizēt aktīvas novecošanas stratēģijas.

2. Reģionu komitejas rekomendācijas

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **uzsver**, ka vecāku darba ņēmēju nodarbināšana jāuzskata par normālu gadījumu darba dzīvē un atbilst normālam nodarbināto pilsoņu kopējam sastāvam. Stratēģiskajā personāla vadīšanā runai vajadzētu būt drīzāk par dažāda vecuma profilu vadīšanu vai dalītu personāla vadīšanu, tā vietā, lai vecākus darba ņēmējus izceltu kā īpašu grupu. Visiem darba dzīvē iesaistītajiem jādod iespēja, visā to profesionālās karjeras laikā iespēju savienot darba un ģimenes dzīvi vienu ar otru

2.2 **piekrīt** prioritārajām stratēģijām, ko ieteikusi Komisija, lai veicinātu pilnīgu kultūras transformāciju, kas nodrošinātu kapitālu mūža garumā, veicinātu aktīvu novecošanu, izvairītos no vecāku cilvēku izslēgšanas un palielinātu vecāku darbinieku nodarbinātības proporciju, kas ir svarīgs pieejamā darbaspēka elements, ņemot vērā gaidāmo darba vecuma iedzīvotāju skaita kritumu;

2.3 **uzskata**, tomēr, ka nav pietiekami tikai izmantot vecāku iedzīvotāju potenciālu, bet ir arī svarīgi apzināties svarīgo vecāku cilvēku ieguldījumu brīvprātīgās un neoficiālās aktivitātēs, kas ir sociāli noderīgas; tāpēc ir ieteicams atzīt visu darba aktivitāšu nozīmi, neskatoties uz to, vai tās ir ekonomiski vai sociāli nozīmīgas, ekonomikā, individuālajā labklājībā un sociālajā kohēzijā vietējā līmenī;

2.4 **apstiprina**, līgumā ar Komisiju, ka, lai veicinātu vecāku cilvēku nodarbinātību, ir svarīgi aktīvās dzīves cikla laikā veicināt stratēģijas, lai nodrošinātu labu veselību un drošus darba apstākļus, elastīgas darba organizācijas formas un pastāvīgu piekļuvi apmācībai, darba kvalitātes uzlabošanai un aktīvām darba tirgus politiskajām nostādnēm, lai nodrošinātu nodarbinātību jebkurā aktīvas dzīves stadijā;

2.5 **uzskata**, tomēr, ka, lai veicinātu vecāku sieviešu pališanu darba vietā, atceltu viņu aiziešanu pensijā uz vēlāku laiku vai veicinātu viņu atkārtotu ienākšanu darba pasaulē un palielinātu sieviešu nodarbinātības proporciju, nepietiek ar īpašiem pasākumiem un ka ir nepieciešams īstenot stratēģijas, kas sniegtu sievietēm iespēju visas aktīvas dzīves cikla garumā izlīdzināt darba laiku ar laiku, kas pavadīts, rūpējoties par ģimeni;

2.6 **cer** attiecībā uz Komisijas izvirzīto jautājumu par faktu, ka nav empīrisku pierādījumu, ka jauni un vecāki darbinieki ir aizstājami, ka izstrādāto stratēģiju kontekstā starppaaudžu solidaritātes līgumi tiks izmēģināti kā elastīgas darba organizācijas sastāvdaļa, kas veicinātu pakāpenisku vecāku cilvēku aiziešanas no darba pasaules un sniegtu viņu pieredzi un profesionālās prasmes jauniem cilvēkiem;

2.7 **pārņem** Komisijas konstatējumu, ka arī vecāki darba ņēmēji var saņemt priekšrocības no to atkaliekļaušanas darba tirgū, ar saprātīgu, no Eiropas Sociālā Fonda finansētu projektu palīdzību. Pierādītas prakses ir pierādījušas, ka vecākiem bijušajiem vadītājiem ar to tiek dota iespēja pilnveidot to prasmes un nostādīt atbilstoši jaunākajām prasībām un tā nodrošināt sev darba vietu vietējā darba tirgus organizācijās, kurām ir pieejams par maz personāla ar vadīšanas prasmēm;

2.8 **uzsver**, cik svarīgi ir ieviest nodarbinātības teritoriālos plānus, iesaistot sociālos partnerus, sniedzot mūža garuma izglītības un apmācības iespējas, stiprinot aktīva darba tirgus politiskās nostādnes, jo sevišķi attiecībā uz nenodarbinātu vecāku cilvēku atkārtotu nodarbināšanu, nosakot pasākumus, kas varētu uzlabot darba politiskās nostādnes attiecībā uz labklājību un sociālo kohēziju, un veicinot vecāku cilvēku dalību sociāli aktīvā dzīvē;

2.9 šo stratēģiju kontekstā Reģionu komiteja **uzsver** vietējo un reģionālo varas institūciju svarīgo lomu, jo sevišķi uzsverot nepieciešamību pievērst lielāku uzmanību aktivitātēm un programmām ar specifisku kompetenci vai interesi, kas sniedz iespēju izvairīties no bīstama dalījuma starp aktīvajiem un ekonomiski produktīvajiem vecākajiem darbiniekiem un sociāli izslēgtiem vecākiem cilvēkiem;

2.9.1 jo sevišķi **uzsver**, ka ir svarīgi apzināt vietējo un reģionālo valdību funkcijas, izsakot priekšlikumus par vecāku

cilvēku sociāli noderīgā darba aktivitātēm (neapmaksāts vai daļēji apmaksāts brīvprātīgais darbs, ko veic vecāki cilvēki kopienas labā, kopienas pakalpojumi vecākiem cilvēkiem utt.). Šī darba klasifikācija ar vērā ņemamu sociālo nozīmīgumu, neskatoties uz nozīmīgumu attiecībā uz solidaritāti, neizslēgšanas veicināšanu un vecāku cilvēku aktīvas dalības veicināšanu, starppaaudžu attiecību stimulēšanu utt, var tikt papildināta ar pakāpenisku aiziešanu no darba tirgus vai arī tā varētu garantēt to cilvēku atkārtotu uzņemšanu darbā, kas ir pametuši darba tirgu;

2.9.2 **uzsver**, ka uzdevumā palielināt nodarbinātības proporciju sievietēm vecumā no 55 līdz 64 gadiem ir obligāti jāiekļauj vietējo un reģionālo valdību loma, nodrošinot aprūpes un atbalsta pakalpojumus viņu ģimeņu atkarīgajiem locekļiem (bērniem vai pieaugušajiem, kas nevar sevi uzturēt), paturot prātā faktu, ka šai vecuma grupai joprojām ir ievērojami ģimenes aprūpes pienākumi, ņemot vērā pašreizējās demogrāfiskās tendences. Bez tam, kā jau Komisija paredzēja, dokumentā ir minēta pastāvīga apmācība un elastīgs darba plānojums cilvēku darba dzīves garumā, taču līdzvērtīga uzmanība ir jāpievērš apmācībai un organizācijas stratēģijām, kā arī izglītības, sociālajiem un labklājības pakalpojumiem, kas varētu sievietēm sniegt iespēju izlīdzināt viņu profesionālā darba saistības ar ģimenes saistībām visas aktīvās dzīves garumā;

2.9.3 **uzskata** par fundamentālu ne tikai nacionālo sociālās nodrošināšanas un pensiju stratēģiju veicināšanu, bet arī teritoriālos nodarbinātības plānus, kas pilnvaro vietējās un reģionālās varas institūcijas piemērot stratēģijas, iesaistot sociālos partnerus. Šādos plānos potenciāli vajadzētu iekļaut radošas politiskās nostādnes ar mērķi novērst vecāku cilvēku izslēgšanu, palielinot to nodarbinātības proporciju un pilnībā izmantojot viņu potenciālu ekonomiskajā un sociālajā jomā. Tikai teritoriālo plānu līmenī, kam jāsniedz atbalsts no ES eksperimentālajiem un finansēšanas resursiem, ir iespējams ietvert visus ekonomiskos un sociālos aspektus, kas radušies iedzīvotāju pakāpeniskas novecošanas dēļ, no vienas puses, aktīvo iedzīvotāju skaita samazināšanās dēļ, no otras puses.

Reģionu komiteja

2.10 **apstiprina** labākās pieredzes apmaiņas svarīgumu starp dalībvalstīm, un jo sevišķi uzsver vietējās un reģionālās pieredzes apmaiņu un Kopienas pasākumu un darbību plānu izvērsšanu ar mērķi ne tikai veicināt dalībvalstu politikas reformas pensiju un sociālās labklājības sistēmās, bet arī atbalstīt sociālās un ekonomiskās politiskās nostādnes vietējā līmenī ar mērķi palielināt vecāku darbinieku nodarbinātību.

Brisele, 2004. gada 29. septembris

Reģionu komitejas

prezidents

Pēteris ŠTRAUBS (Peter STRAUB)

Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam Noziedzības novēršana Eiropas Savienībā

(2005/C 43/04)

REĢIONU KOMITEJA

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Komisijas 2004. gada 12. marta paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par noziedzības novēršanu Eiropas Savienībā (COM(2004) 165 galīgā red.);

ŅEMOT VĒRĀ Komisijas 2004. gada 22. septembra lēmumu to konsultēt par šo jautājumu saskaņā ar Eiropas Kopienas Dibināšanas Līguma 265. panta pirmo punktu;

ŅEMOT VĒRĀ tās Biroja 2003. gada 1. jūlija lēmumu lūgt Konstitucionālo jautājumu un Eiropas Pārvaldes Komisijai izveidot atzinumu par šo jautājumu;

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Parlamenta 1994. gada 24. janvāra lēmumu par maza mēroga noziedzību pilsētās un tās saistību ar organizēto noziedzību ⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta 1998. gada 17. novembra lēmumu par organizētās noziedzības apkarošanu ⁽²⁾;

ŅEMOT VĒRĀ 1997. gada Rīcības plānu organizētās noziedzības apkarošanai ⁽³⁾;

ŅEMOT VĒRĀ 1998. gada 3. decembra Vīnes Rīcības plānu par to, kā vislabāk īstenot Amsterdamas Līguma nosacījumus brīvības, drošības un tiesību jomā ⁽⁴⁾;

ŅEMOT VĒRĀ Eiropas Padomes Parlamentārās Asamblejas ieteikumu 1531 (2001) par drošību un noziedzības novēršanu pilsētās: Eiropas novērošanas institūcijas izveidošanu kā arī Eiropas Vietējo un reģionālo pārvalžu kongresa rezolūciju 180 (2004) par vietējo policiju Eiropā;

ŅEMOT VĒRĀ Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam — Noziedzības novēršana Eiropas Savienībā. Pārdomas par kopējām vadlīnijām un priekšlikumi Kopienas finansiālajam atbalstam ⁽⁵⁾;

ŅEMOT VĒRĀ tās 2003. gada 20. novembra atzinumu par vietējo un reģionālo dimensiju brīvības, drošības un tiesību jomā (CdR 61/2003 galīgā red.);

ŅEMOT VĒRĀ tās atzinuma projektu (CdR 355/2003 rev. 2), kuru Konstitucionālo jautājumu un Eiropas Pārvaldes Komisija pieņēmusi 2004. gada 2. jūlijā (Ziņojuma sniedzēji bija **Bresso kundze**, Turīnas provinces Prezidente (IT-ESP) un **Delebarre kungs**, bijušais Valsts ministrs –Dunkirkas mērs (FR-ESP);

Tā kā:

- 1) Eiropas Parlaments 1994. gada 24. janvārī pieņēma lēmumu par maza mēroga noziedzību pilsētās un tās saistību ar organizēto noziedzību un 1998. gada 17. novembrī — lēmumu par vadlīnijām un pasākumiem organizētās noziedzības novēršanai, atsaucoties uz visaptverošas stratēģijas izveidošanu tās apkarošanai;
- 2) ietvars noziedzības novēršanas pasākumiem ir noteikts Līgumā, kas izveido brīvības, drošības un tiesību telpu, kas radīja pamatus patiesai Eiropas likumu un kārtības sistēmai, kuras trīs mērķi ir cieši saistīti un ir jāsaista ar Pamattiesību Hartu;

⁽¹⁾ OV C 20 no 24.01.1994

⁽²⁾ OV C 379 no 07.12.1998

⁽³⁾ OV C 251 no 15.08.1997

⁽⁴⁾ OV C 19 no 23.01.1999

⁽⁵⁾ COM (2000) 786 galīgā red. no 29.11.2000

- 3) Līguma 29. pants nosaka, ka Savienības mērķis šajā jomā ir jāsasniedz ar organizētās un cita veida noziedzības novēršanu un apkarošanu;
- 4) 1998. gada Vīnes rīcības plāns aicināja piecu gadu laikā pēc Amsterdamas Līguma spēkā stāšanās izlemt par noziedzības novēršanas pasākumiem;
- 5) Tampere Eiropas Padome 1999. gada 15. un 16. oktobrī secināja, ka jāattīsta noziedzības novēršanas pasākumi un apmaiņa ar labāko praksi, ka jānostiprina nacionālo noziedzības novēršanas iestāžu tīkls un sadarbība starp nacionālajām noziedzības novēršanas organizācijām un ka pirmās prioritātes šajā sadarbībā varētu būt jaunatnes, pilsētu un ar narkotikām saistītā noziedzība. Tā mudināja uz iespēju, ka šiem nolūkiem tiktu izpētīta Kopienas finansēta programma;
- 6) virkne semināru un konferenču par noziedzības novēršanu, īpaši tie, kas notikuši Stokholmā, Saragošā un Briselē 1996. gadā, Noordwijkā 1997. gadā, Londonā 1998. gadā un Algarvē 2000. gadā mudināja attīstīt ES tīklu, kas paplašina sadarbību noziedzības novēršanas jomā;
- 7) dažādu Eiropas Savienības atbalstītu konferenču vidū Algarves augsta līmeņa konference 2000. gada 4. un 5. maijā spēlēja nozīmīgu lomu: tā pieņēma lēmumu par *Hippokrates* programmas uzsākšanu un, vissvarīgākais, radīja pamatu Komisijas 2000. gada 29. novembra Ziņojumam;
- 8) šis Ziņojums definēja mērķus Eiropas noziedzības novēršanas stratēģijai: samazināt faktorus, kas veicina ienākšanu noziedzības pasaulē un atpakaļkrišanu tajā, izvairīties no viktimizācijas, samazināt nedrošības sajūtu, veicināt un izplatīt likumu cienišanas kultūru un vadības kultūru, kas radīta, lai novērstu konfliktus un īstenotu labas pārvaldes pasākumus, lai novērstu korupciju;
- 9) politikai ir jābūt multidisciplinārai: noziegumu novēršanai un drošības pasākumiem ir jāiet rokrokā ar atbalstošu sociālu un izglītības politiku un partnerībām ar spēlētājiem uz vietas, kurās vietējām varas iestādēm tiek dota izšķiroša loma;
- 10) turklāt šie principi un mērķi dod iespēju runāt par "Eiropas modeli" noziedzības novēršanā, kura ietvaros Eiropas Savienības rīcība, neaizvietojo notiek nacionālo, reģionālo un vietējo rīcību, papildinās "atbildību piramīdu";
- 11) nedrošības sajūta Eiropā laika posmā starp 1996. un 2002. gadu lēni, bet neatlaidīgi pieauga;
- 12) ir nepieciešams iesaistīt visu sabiedrību, izveidojot partnerību starp nacionālām, vietējām un reģionālām varas iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, privāto sektoru un Eiropas cilvēkiem: ir daudz dažādi noziedzības cēloņi un pret tiem tādēļ ir jāpievēršas ar pasākumiem, kurus dažādos līmeņos ir pieņēmušas dažādas sabiedrības grupas, ieskaitot pilsonisko sabiedrību, sadarbībā ar iesaistītajām pusēm un to atšķirīgo pieredzi un iemaņām;
- 13) lielākā daļa pret ES pilsoņiem izdarīto noziegumu notiek pilsētās, tādēļ ir jāpiešķir prioritāte pareizai, integrētai pilsētu politikai;

savā plenārajā sesijā 2004. gada 29. un 30. septembrī (29. septembra sēdē) pieņēma sekojošu atzinumu ar balsu vairākumu:

1. Reģionu Komitejas pozīcijas

REĢIONU KOMITEJA

1.1 **apsveic** faktu, ka ir uzsākta Eiropas Tīkla kriminālajai novēršanai (EUCPN) aktivitāte, lai stiprinātu Eiropas līmeņa noziedzības novēršanas politiku, kas vērsas pret neorganizēto noziedzību — kas pazīstama kā apjoma noziedzība — un identificē jaunatnes un pilsētās izdarītos un ar narkotikām saistītos noziegumus kā arī pret sievietēm un citām vājākām personu grupām kā bērni, jaunieši, veci cilvēki un migranti izdarītos kā prioritātes;

1.2 **uzsver**, ka dalībvalstīm noziedzības novēršanas politika ir joma, kurā Eiropas Savienība var sniegt efektīvu ieguldījumu, sniedzot patiesu "Eiropas pievienoto vērtību" nacionālajiem, reģionālajiem un vietējiem pasākumiem;

1.3 **uzsver** nepieciešamību pēc noziedzības novēršanas pasākumiem, kas jāuztver kā iniciatīvas, kas ne tikai pievēršas noziedzībai kā tādai, bet arī cenšas novērst visa veida antisociālu uzvedību, novērš šādas uzvedības cēloņus un samazina sabiedrības baiļu un nedrošības sajūtu;

1.4 turklāt **ar bažām atzīmē**, ka Komisija aprobežojas ar mazākas praktiskas nozīmes jautājumu risināšanu, kā precīzāka to noziegumu veidu definēšana, ar kuriem ir jāstrādā, nesniedzot rekomendācijas vai priekšlikumus par to, kā pievērsties noziegumu novēršanas sociālajai dimensijai;

1.5 **atzīmē**, ka noziegumu novēršana — kas tiek uzskatīta par pasākumu kompleksu antisociālas uzvedības novēršanai, lai novērstu šādas uzvedības cēloņus un samazinātu sabiedrības baiļu un nedrošības sajūtu — ir horizontāls jautājums, kas pieskaras daudzām publiskās politikas jomām, kā sociālā politika, izglītības politika, pilsētu politika, imigrantu integrācija un pilsoņu iesaistes palielināšana;

1.6 **uzskata**, ka Komisijai ir jāatzīst ciešā saistība starp noziegumiem un antisociālu uzvedību un sociālās izstumšanas procesiem, kurus radījušas ekonomiskās un tehnoloģiskās pārmaiņas mūsdienu sabiedrībā, tomēr jebkuram paziņojumam par šo iespaidu ir jāseko konsekventiem pasākumiem politikas koordinācijas jomā;

1.7 **aicina** uzsvērt svarīgo reģionālo un vietējo varas iestāžu lomu, atbalstot Dalībvalstu noziedzības novēršanas politiku,

līdzās faktam, ka Komisija pievērš uzmanību vajadzībai iesaistīt visus atšķirīgos sociālos spēlētājus, tomēr paziņojumiem par to ir jābūt atspoguļotiem veidā, kādā EUCPN darbojas praksē, šobrīd no tā izslēgtiem spēlētājiem tiekot iesaistītiem un tiem saņemot savu lomu;

1.8 **ar bažām atzīmē** EUCPN strukturālo nepiemērotību un faktu, ka tā ir tikai iespēja nejaušai pieredzes apmaiņai, bez darbības parametriem vai mērķiem.

2. Reģionu Komitejas rekomendācijas

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **pievērstu uzmanību** nedrošības uztveres īpatnībām, kas, bez šaubām, ir rezultāts ar noziegumiem saistītiem mainīgajiem (faktisko risku kļūt par nozieguma upuri), bet arī daudziem citiem sociāliem, psiholoģiskiem un kultūras faktoriem, kā vecums, dzimums, neuzticēšanās varas iestādēm, nedrošs vai margināls sociālais statuss, iespaids par sabiedrības un tās vērtību krīzi, mediju lomu un sliktu pilsētas vides kvalitāti;

2.2 **mudina** Komisiju pastāvošajās programmās un nepieciešamības gadījumā, jaunās programmās paredzēt pasākumus, kas atbalsta drošības politikas attīstību, kas veidota, lai ietvertu sociālās, pilsētu plānošanas un izglītības iniciatīvas un palielinātu sabiedrības līdzdalību un kopienas izjūtu, paturot prātā, ka rīcība, lai palielinātu sabiedrības drošības izjūtu, prasa investīcijas noziegumu novēršanā, sociālās drošības vairošanā un pievēršanos sabiedrības uztverei un bailēm;

2.3 **pasvītro** Eiropas Savienības lomas svarīgumu kriminālas darbības novēršanā Eiropas līmenī, novērtējot nacionālās, reģionālās un vietējās politikas un pieredzi un atbalstot noziegumu novēršanas un pilsētu drošības kompetences un labas prakses izplatīšanu visās Dalībvalstīs;

2.4 **lūdz** Komisijai nodrošināt, ka praktiskā tās instrumentu ieviešana pārtop par starpnozaru, starpdisciplināru rīcību, lai radītu patiesu pilsētu noziedzības novēršanas stratēģiju: jautājumi kā sabiedriskās telpas pārvalde, transports vai panīkušas pilsētu teritorijas ir to vidū, kurām ir jābūt politikas veidošanas centrā;

2.5 **lūdz** Komisiju padarīt reģionālās un vietējās politikas īstenošanu par prioritāti 2005. gada budžetā un pacelt jautājumu par pašvaldību un reģionu iekļaušanu institucionālā līmenī;

2.6 **uzsver** šajā sakarā svarīgo lomu, kuru spēlē Eiropas Pilsētu drošības forums (EFUS), Eiropas līmenī veicinot izpratni par noziegumu novēršanu un pilsētu drošību, īpaši atsaucoties uz publiskās politikas novērtēšanu un labas prakses izplatīšanu;

2.7 **uzsver** nepieciešamību izveidot pilsētu drošības Eiropas Novērošanas centru- vienkāršu struktūru- lai dotu Eiropas

Savienībai un Dalībvalstīm kopīgu instrumentu datu ievākšanai, sakārtošanai un apstrādei par noziegumu upuriem un nedrošības uztveri, pētījumu veicināšanai un koordinēšanai; drošības politikas izveidošanai citām ES kompetences jomām un vietējo partnerību veidošanai;

2.8 un, visbeidzot, **aicina** Komisiju, veidojot novēršanas politiku, vienmēr ņemt vērā, lai tās īstenošana neradītu pamattiesību pārkāpumus, bet gan veicinātu pilsoņu drošības mērķi.

Briselē, 2004. gada 29. septembris

Reģionu komitejas

prezidents

Pēteris ŠTRAUBS (Peter STRAUB)

Reģionu komitejas atzinums par Komisijas lēmuma projekts par Komisijas līguma 86. panta nosacījumu piemērošanu par valsts palīdzību piešķiršanu publiskajiem dienestiem kompensāciju formas veidā kā arī par Direktīvas projektu, kas izdara izmaiņas Komisijas direktīvā 80/723/EEC par finansu attiecību caurspīdīgumu starp Dalībvalstīm un publiskajiem uzņēmumiem sniegto palīdzību un Kopienas uzraudzības projektu par Valsts palīdzības piešķiršanu publiskajiem dienestiem kompensāciju formas veidā.

(2005/C 43/05)

REĢIONU KOMITEJA

balstoties uz Komisijas lēmuma projektu par EK līguma 86. panta nosacījumu piemērošanu par valsts palīdzību piešķiršanu publiskajiem dienestiem kompensāciju formas veidā, kā arī par direktīvas projektu, kas izdara izmaiņas Komisijas direktīvā 80/723/EEC par finansu attiecību caurspīdīgumu starp Dalībvalstīm un publiskajiem uzņēmumiem sniegto palīdzību un kopienas uzraudzības projektu par Valsts palīdzības piešķiršanu publiskajiem dienestiem kompensāciju formas veidā,

balstoties uz Eiropas Komisijas locekļa, atbildīgā par konkurences politiku, Mario Monti 2004. gada 19. marta vēstuli, atsaucoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta 1. paragrāfu,

balstoties uz 2004. gada 26. maija Prezidenta lēmumu par Ekonomikas un sociālās politikas komisijas piesaistīšanu atzinuma izstrādāšanā par attiecīgo tēmu,

balstoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 16. pantu par sabiedriskajiem pakalpojumiem, kā arī EK 2, 5, 73, 81, 86, 87, 88 un 295. pantiem,

balstoties uz Eiropas Pamattiesību hartas 36. pantu par sabiedrisko pakalpojumu pieejamību,

balstoties uz Eiropas Konstitūcijas projekta III-6. pantu,

balstoties uz Balto grāmatu par sabiedriskajiem pakalpojumiem (COM (2004) 374 galīgā red.);

balstoties uz Eiropas Kopienų tiesas (turpmāk tekstā - EKT) 2003. gada 24. jūlija spriedumu C-280/00 ("Altmark Trans");

balstoties uz savu 2003. gada 20. novembra atzinumu par Zaļo grāmatu par sabiedriskajiem pakalpojumiem (COM (2003) 270 galīgā red., CdR 149/2003 galīgā red.) ⁽¹⁾,

balstoties uz savu atzinumu par Komisijas ziņojumu par sabiedriskajiem pakalpojumiem Eiropā (COM (2000) 580 galīgā red. – CdR 470/2000 galīga red.) ⁽²⁾,

balstoties uz Ekonomikas un sociālās politikas komisijas 2004. gada 6. jūlijā pieņemto atzinumu (CdR 115/2004 rev. 1) (Ziņojuma sniedzējs Claudio MARTINI kungs, Toskānas reģiona presidents (IT/ESP))

Uzskatot, ka pēc sprieduma par "Altmark Trans", kompensācijas, kas izmaksātas par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu nav Valsts palīdzība, un var tikt pakļautas Komisijas uzliktajam pienākumam par iepriekšēju saskaņošanu un piekrišanai vienīgi tad, ja ir izpildīti vismaz četri nosacījumi:

- Saņēmēja sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai jābūt skaidri definētai;
- Parametriem, uz kā pamata tiek aprēķinātas kompensācijas, jābūt iepriekš noteiktiem skaidrā un caurspīdīgā veidā;
- Kompensācijas nevar pārsniegt šī sabiedriskā pakalpojuma sniegšanā ieguldītos izdevumus, kas ir mazāki par ieņēmumiem par šī pakalpojuma sniegšanu (tomēr kompensācija var ietvert saprātīgu peļņu);
- Ceturtkārt, ja uzņēmuma izvēle, kuram tiks uzticēts kopēji ekonomiski pienākumi, konkrētajā gadījumā nenotiek publisku pasūtījumu nodošanas procesa ietvaros, kas ļauj izvēlēties to kandidātu, kas šos pakalpojumus var veikt par vismazākajām izmaksām sabiedrībai, tad nepieciešamās kompensācijas lielums ir jāaprēķina uz to izmaksu analīzes pamata, kas kādam vidējam, labi vadītam uzņēmumam, kuram ir pietiekami līdzekļi, lai atbilstu uzstādītajām vispārējām ekonomiskām prasībām, rastos attiecīgo pienākumu izpildē, pie kam ir jāņem vērā šādā veidā iegūtie ienākumi un atbilstoša peļņa no šo pienākumu veikšanas.

Pieņemot, ka EKT, cita starpā, ir konstatējusi, ka, neskadējot citiem spriedumā par Altmark lietu minētajiem kritērijiem, kompensācijas nav tad pieteikšanas pienākuma palīdzība, ja labumu gūstošais uzņēmums ir izvēlēts atklātā, caurspīdīgā pasūtījuma nodošanas procesā. Savādāk būtu jāparāda, ka šī kompensācija nav Valsts palīdzība, ja tās saņēmējs var pierādīt, ka šī publiskā kompensācija ir tikai tīra papildus piemaksa pēc ienākumu par pakalpojumu sniegšanu novērtēšanas, un izmaksām, kas radušās labi pārvaldītam un ar pietiekamu personālu dotētam uzņēmumam;

Pieņemot ka pēc "Altmark Trans" sprieduma visas citas kompensāciju formas ir Valsts palīdzība, un ir pakļautas iepriekšēja pieteikuma noteikumiem

savas 56. plenārās sesijas laikā 2004. gada 29. un 30. septembrī (29. septembra sēdē) vienbalsīgi pieņēma sekojošu atzinumu:

1. Reģionu komitejas vispārējie novērojumi

demokrātiski atbildīgam attiecībā uz sabiedrisko pakalpojumu jomas regulēšanu.

Par spriedumu lietā "Altmark Trans"

REĢIONU KOMITEJA

1.1 **Uzskata**, ka kopienas tiesneša iejaukšanās lietā ir tik daudz nepieciešama un tik ietekmīga, ka kopienas likumdevējs nevarēja nedefinēt noteikumus, kas sniegtu adekvātu juridisko drošību attiecībā uz sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas jomu,

1.2 **Atbalsta** faktu, ka Altmark Trans sprieduma pirmie divi kritēriji, tas ir, palīdzības ieguvējam pienākums iepriekš skaidri definēt sabiedriskā pakalpojuma uzdevumu un parametrus, pēc kuriem objektīvā un caurspīdīgā veidā varētu izrēķināt kompensējošo rakstura izdevumus, kas teritoriālajām pārvaldībām uzliek par pienākumu definēt sabiedrisko pakalpojumu līgumus. Šim pienākumam jābūt tik pat caurspīdīgam un

1.3 **Konstatē**, ka sabiedriskiem uzņēmumiem, kuri veic vispārējas ekonomiskas intereses pakalpojumus, varētu būt grūtības saprast sprieduma Altmark Trans lietā 4. kritēriju. Šis kritērijs paredz "Ja uzņēmuma izvēle, kuram jāuzdod sabiedrisku pakalpojumu veikšana, netiek veikta konkursa kārtībā, kas dod iespēju izvēlēties to kandidātu, kas šos pakalpojumus sabiedrībai sniedz par zemākajām cenām, tad nepieciešamās kompensācijas apjoms ir jāaprēķina par pamatu ņemot izmaksu analīzi, kas pie attiecīgo pienākumu izpildes rastos vidējam, labi vadītam uzņēmumam, kas ir atbilstoši aprīkots, lai atbilstu uzstādītajām sabiedriskajām prasībām, pie kam jāņem vērā no pienākuma izpildes gūtie ienākumi un pienācīga peļņa."

⁽¹⁾ OV C 73, 23.03.2004, 7.lpp.

⁽²⁾ OV C 19, 22.01.2002, 8.lpp.

1.4 **Jautā**, kas ir saprotams ekonomiskā nozīmē ar “*labi vadīts uzņēmums, kas ir atbilstoši aprīkots, lai sniegtu sabiedrisko pakalpojumu*”. Vēl jo svarīgāk tas ir tādēļ, ka EKT 2003. gada 3. jūlija spriedumā lietās C-83/01, C-93/01 un 94/01 (“Chrono-post SA”) izsakās ka uzņēmums, kas nodarbojas ar sabiedriskā pakalpojuma sniegšanu “*atrodas ļoti atšķirīgā situācijā no tās, kurā privāts uzņēmums darbojas normālos tirgus apstākļos*” (33.punkts).

1.5 **Uzskata**, ka līdz ar EKT spriedumu, un īpaši tā trešo un ceturto kritēriju, tiek pieprasīta kopēja normatīvā izstrādāšana no Kopienas puses, lai uzņēmumus, kas sniedz sabiedrisko pakalpojumus ierobežotu attiecībā uz Altmark Trans sprieduma prasībām, **apsveic** Komisiju, ka tā ir spējusi nekavējoties uzņemties iniciatīvu, piedāvājot tāda veida normatīvās darbības.

1.6 **Uztraucās** par faktu, ka EKT ir pieņēmusi tik plašu potenciālās starp – kopienas apmaiņas piemērošanas jēdziena interpretāciju, ka pat vietējā līmenī strikti ierobežoti sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji uzņēmumi varētu tikt pakļauti 87.1. panta nosacījumiem.

1.7 **Uzskata**, ka kompensācijas jēdziena salīdzināšanas ar “Altmark Trans” kritērijiem trūkums vidējā termiņā ir vienlaicīgi publisko pakalpojumu veikto pienākumu definīcija – administratīvās nastas, kas gultas uz teritoriālajām pārvaldībām, atvieglojums, bet ka šis atvieglojums negarantē nekādu pilnīgu juridisko drošību: ir jārikojas savlaicīgi, lai publiskā pārvalde godīgi nolemtu nepiešķirt palīdzību, ja ir izpildīti “Altmark Trans” kritēriji, bet kur turpmāk konkurējošais uzņēmums griezīsies ar prasību tiesā un saņems apskatāmās palīdzības kvalifikāciju kā nelikumīgu. Kādi tādā gadījumā būs atmaksas mehānismi?

Par Komisijas metodoloģiju

REĢIONU KOMITEJA

1.8 **Norāda**, ka Zaļajā grāmatā ir apkopots liels daudzums 2004. gada 29. marta dokumentā SEC(2004) 326 izvērtēto pasākumu, kuri uzrāda ļoti nopietnu nepieciešamību pēc drošības un juridisko ietvaru stabilizācijas, kuros darbojas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas uzņēmumi (turpmāk tekstā – SIEG).

1.9 **Uzskata**, ka Komisijai pie nākamajiem sagatavošanas darbiem stingrāk kā līdz šim jāizsver savstarpējā ietekme starp konkurences tiesībām un sabiedrisko pasūtījumu tiesiskajiem priekšrakstiem un valsts palīdzību no to praktiskās īstenošanas skatu punkta, lai iespējama pakalpojumu tirgus atvēršana

privāto pakalpojumu sniedzējiem var noritēt eficienti un korekti.

1.10 **Novēro**, ka Reģionu komitejai ir jāpilda savi pienākumi, lai noteiktu daudz nopietnāku publisko interešu ņemšanu vērā sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas (turpmāk tekstā SIG) organizācijā pēc to specifikas un teritoriālās pārvaldības atbildības, kas šajā jomā veido Eiropas sociālā modeļa sastāvdaļu un prasa atrast līdzsvaru starp katras pārvaldības tiesībām, pakalpojumu tās tieši pārvaldīt un atbilstībai EKT tiesu praksei, īpaši saistībā ar caurspīdīgumu un konkurences procedūras īstenošanu.

1.11 **Atbalsta** faktu, ka Komisija ir nolēmusi kopā ar Reģionu komiteju uzsākt konsultācijas par lēmuma projektu par atbrīvošanu no maza mēroga publiskā finansējuma un direktīvas projektu, kas izdara grozījumus Komisijas direktīvā Nr. 80/723/EEC par finansu attiecību caurspīdīgumu starp dalībvalstīm un sabiedriskajiem uzņēmumiem piešķirto palīdzību.

1.12 **Uzsver**, ka konsultācijas ir precedents, jo Komisija Reģionu komiteju konsultē pirmo reizi par jomu, kas izriet no EK līguma nodaļas par konkurences noteikumiem (81. līdz 93. panti).

1.13 **Uzskata**, ka šī konsultācija ir pirmā Komisijas pēc Zaļās grāmatas par pārvaldi Eiropā ⁽¹⁾ izklāstīto principu piemērošana, un tā atbilst nepieciešamībai pēc daudz lielākas reģionu un vietējo pārvaldību piesaistes Savienības lēmumu sistēmas funkcionēšanā, it īpaši par pasākumiem, kas pastāv PIRMS lēmuma.

1.14 **Uzskata**, ka uzsāktajam dialogam jāturpinās debašu ietvaros par Komisijas kontroli liela mēroga publisko pakalpojumu finansēšanā.

1.15 **Jautā** cik lielā mērā saplūst 2004. gada februārī uzsāktās debates par Komisijas priekšlikumiem, kuras pamats bija “Altmark Trans” spriedums un debates par 2004. gada 12. maijā publicēto Balto grāmatu par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu ⁽²⁾. Baltā grāmata norāda, ka Komisijai ir nodoms pieņemt pasākumu kopumu, kas paredzēti izskaidrot un vienkāršot juridisko bāzi par publisko uzņēmumu pienākumu finansējumu līdz 2005. gada jūlijam, taču lielākā daļa šīs paketes elementu projektu formā jau ir bijuši nosūtīti caurskatīšanai.

⁽¹⁾ 3 Skatīt: 2003. gada 2. jūlija Reģionu komitejas atzinumus par Baltā grāmata par Eiropas pārvaldi (ziņojuma sniedzējs: Michel Delebarre (F/ESP); COM (2001) 428 galīgā red., COM (2002) 704 galīgā red., COM (2002) 705 galīgā red., COM (2002) 709 galīgā red., COM (2002) 713 galīgā red., COM (2002) 718 galīgā red., COM (2002) 719 galīgā red., COM (2002) 725 galīgā red.2

⁽²⁾ 4 COM (2004) 374 galīgā red.

Par starpvaldību Konferences darbiem

REĢIONU KOMITEJA

1.16 Atbalsta, ka konstitucionālā līguma projekta III-6⁽¹⁾. pants paredz sekojošo: “Eiropas likums nosaka savus principus un nosacījumus (attiecībā par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas vietu un lomu), neesot pretrunā ar Dalībvalstu pilnvarām, un saskaņā ar Konstitūciju, sniegt, izpildīt un finansēt šos pakalpojumus”⁽²⁾. Tādēļ Reģionu komiteja apsveic, ka Līgums, pateicoties neatkarīgam tiesiskam pamatam – III-6. pants veido no iekšējā tirgus un konkurences noteikumu ietvara nodalāmu vispārēji piemērojamu klauzulu- dotu iespēju izdot kopējus tiesību aktus par sabiedriskas intereses pakalpojumiem.

2. Novērojumi attiecībā par Komisijas lēmumu par EK līguma 86. panta nosacījumu piemērošanu uz Valstu palīdzībām sabiedrisko pakalpojumu kompensēšanas formas veidā

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **Atzīmē**, ka lēmuma priekšlikuma mērķis ir noteikt līdzsvaru starp konkurences noteikumiem un SIEG uzdevumu izpildi. Priekšlikums nosaka kompensācijas hipotēzes, kuras neatbilst “Altmark Trans” kritērijiem, bet var būt atbrīvotas no konkurences noteikumiem (EK līguma 87. un 88.panti) ar nosacījumu, ja valstu palīdzība ir saderīga ar kopējo tirgu un nav par pamatu konkurences traucēšanai.

2.2 **Konstatē**, ka ja lēmuma mērķis ir Valsts palīdzību noteikšana, kas ir ietvertas EK līguma 88.pantā, tad 86.3. panta kā juridiskā pamata izvēle, kā arī lēmuma kā normatīva akta izvēle ir piemērota. Attiecīgie uzņēmumi būs tie, kas iegūst Valsts palīdzību, bet kuriem nav jāievēro konkurences noteikumus kā SIEG sniedzējiem, kas nav ietekmējami ar apmaiņas spiedienu.

2.3 **Atbalsta** publisko pakalpojumu finansējuma pieteikuma atbrīvošanu slimnīcām un sociālajām mājām sekojošu iemeslu dēļ:

- augstas vienotas pakalpojumu izmaksas, saistītas ar investīcijām infrastruktūrās un nekustamajos īpašumos un fakts, ka palīdzība atbilst ieņēmumu sadalīšanas mērķiem un solidaritātei bez jebkāda konkurences konteksta;
- Komisijas dienestu administratīvā nespēja izskatīt lielu skaitu vietējo pieteikumu, ar kuriem tā saskarsies bez atbrīvošanas nosacījumiem,

⁽¹⁾ Ar Konstitūcijas līguma projekta jauno numerāciju valdības konferences dokumentā CIG 87/1/04 no 2004. gada 13. oktobra, III-6. pants ir kļuvis par III-122. pantu.

⁽²⁾ Skat. Padomes Prezidentūras dokuments 76/04 2004. gada 13. maijs

2.4 **Uzskata**, ka konkurences noteikumu atbrīvošanai no piemērošanas lauka un sekojoši pieteikuma atbrīvošanai jābūt paplašinātai līdz sabiedrisko pakalpojumu sniegšanai, izņemot publisko iestāžu funkcijas, un īpaši publiskās slimnīcas un sociālās mājas, **izglītību un sabiedriskos pakalpojumus**, ja šie pakalpojumi nodrošina sociālās apdrošināšanas funkcijas un sociālo integrāciju un ka sabiedrībai domāto sabiedrisko pakalpojumu mērķis nav tirgus aizpildīšana. Komisijas iespējamās nelikumības gadījumos kontrolei jāaprobežojas uz neierobežotu varu šo pakalpojumu definīciju kontekstā;

2.5 **Aicina** Komisiju ne tikai precizēt pēc konsultācijām nodotajiem priekšlikumiem un īpaši EKT tiesu praksēm, kuri ir tie pakalpojumi, kuri nav pieskaitāmi pie ekonomiska rakstura pakalpojumiem, un no tā vadoties, kuriem jābūt atbrīvotiem no pieteikuma pienākuma, bet arī noteikt darbības ietvaru, kuras specifika, neskatoties uz tās daļēji ekonomisko dabu, varētu tikt atzīta par vispārējas intereses izpausmi un kuriem, piemērojot EK Līguma 86. panta 2. punktu, varētu būt tiesības uz priekšrakstu piemērošanu. Komisijas 2005. gada vasarai pieteiktais ziņojums par sociālajiem un veselības pakalpojumiem varētu sniegt iespēju visaptverošu pārdomu ievadīšanai par vispārējas intereses darbības specifiku ekonomiskās dzīves vidū.

2.6 Robežas vērtību būtu jānosaka tā, ka Komisijas atsevišķu gadījumu pārbaude turpmāk var koncentrēties uz netipiskām gadījumu konstelācijām ar īpašu ekonomisko spēku. Robežu vērtībās tādēļ būtu jāiekļauj parasti ar tiešo apgādi nodarbojošās vienības dalībvalstīs un to uzdevumu veikšanai parasti radušās izmaksas. Priekšā esošā lēmuma piemērošanas lauks varētu pamatā tikt paplašināts uz uzņēmumiem, kuriem gada apgrozījums pirms nodokļiem kopumā ir zem 50 miljoniem eiro un gada kompensācijas summa par pakalpojumiem ir zem 15 miljoniem eiro. Tam attiecīgi būtu jāpiemēro caurspīdīguma direktīva.

2.7 **Vēršas** uz 1. iv) panta piedāvāto kompensāciju atbrīvošanu jūras transportam, kas savieno ar salām, kurās darbojas sektoru reglamentācija, un ja gada kuģošanas laikā pārvadājamo pasažieru skaits nepārsniedz 100000:

- attiecībā uz jūras transporta specifiku dalībvalstu iekšienē (jūras kabotāža) vai nebūtu daudz piemērotāk pieņemt atsevišķu aktu, pamatojoties uz Līguma 73. pantu?

- ja arī tiks pieņemts 1. iv) panta piedāvātā atbrīvošana, vai gada pārvadājuma apjomi būs atkarīgi no uzņēmuma saka-riem vai apjoma, kam ir izdarītas investīcijas sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā?

2.8 **Uzskata**, ka, ja kompensācija apmierina priekšlikuma lēmuma 5. pantā nostiprinātos nosacījumus, tad vajadzība pēc iepriekšēja pieteikuma ir bez iemesla.

2.9 **Konstatē**, ka 5. pantā definētās kompensācijas jēdziens var radīt kļūdainu interpretāciju, ja kompensācija attiecas vienīgi uz nodošanu starp publiskajām pārvaldībām un uzņēmumiem, kurš nodarbojas ar SIEG uzdevumiem, kas paredzēti strukturālā vai konjunktūras ekspluatācijas deficīta segšanai. Tomēr būtu arī iekļaujami zemes izdevumi un ekspluatācijas tarifu amortizācijas.

2.10 **Uzskata**, ka 6. pants par dalītas grāmatvedības pienākumu var radīt papildus izmaksas maziem un vidējiem uzņēmumiem, uz kuriem attiecas šajā lēmumā paredzētā atbrīvošana. Tāpēc vajadzētu paredzēt šī pienākuma atcelšanu.

2.11 **Konstatē**, ka 7. pants paredz sniegt Komisijai informāciju par kompensāciju noteikšanas modalitātēm. Šāda informācijas sniegšana termiņu ziņā šķiet ļoti traucējoša. Tāpat fakts, ka publiskajām pārvaldībām būtu jāapgādājas ar noteikumiem par kompensāciju noteikumiem vai datu bāzi par visām kompensācijām, šķiet pārlietu birokrātisks līdzeklis.

3. Novērojumi attiecībā par direktīvas projektu, kas izdara grozījumus Komisijas direktīvā Nr. 80/723/EEC par finansu attiecību caurspīdīgumu starp Dalībvalstīm un publiskajiem uzņēmumiem piešķirtajām palīdzībām

REĢIONU KOMITEJA

3.1 **Uzskata**, ka "Altmark Trans" spriedums iespaido caurspīdīguma pienākumu, un patreiz spēkā esošo direktīvu rada par daļēji neefektīvu, jo vairs nav iespējams pārbaudīt, vai kompensācijas patiešām ir izmantotas, lai īstenotu pienākumu sniegt sabiedriskos pakalpojumus, bet ne lai segtu rentablo aktivitāšu izmaksas. Brīdi, kad EKT tiesu prakse ļauj neuzskatīt kompensācijas kā Valsts palīdzību, direktīvai ir atņemta iespēja pārbaudīt caurspīdīgumu visos uzņēmumos, kuri sniedz SIEG un ir kompensāciju, kuras netiek uzskatītas par Valsts palīdzību, saņēmējas. Tāpēc pastāv nepieciešamība grozīt direktīvu, pievēršot uzmanību Valsts palīdzības un publisko pakalpojumu pienākuma kompensācijas jēdzieniem.

3.2 **Neatbalsta** Komisijas priekšlikumu svītrot 4. panta 2 c) punktu, jo šī svītrošana rada dalītās grāmatvedības piemē-

rošanas lauka paplašināšanos arī attiecībā uz tiem uzņēmumiem, kuriem ir piešķirtas kompensācijas, kuras atbilst vai nu "Altmark Trans" kritērijiem vai Komisijas piedāvātajai atbrīvošanai.

4. Projekts veidot Kopienas ietvaru valsts palīdzībām, kas konkrētiem uzņēmumiem varētu tikt piešķirta kā kompensācija par vispārējas ekonomiskas intereses pakalpojumu veikšanu.

REĢIONU KOMITEJA

4.1 **konstatē**, ka projektā par Kopienas ietvara izveidošanu 5. punktā ir noteikts: Kopienas priekšrakstus, kas attiecas uz sabiedriskajiem pasūtījumiem neskars priekšā esošais Kopienas ietvars. Bez tam, līdzīga norāde ir iekļauta lēmumprojekta 22. pamatiemeslā.

Kas skar uzņēmuma izvēli, kopējas ekonomiskas intereses pakalpojumu veikšanai, tad šīs norādes ir jāsaprot tā, ka gadījumā, ja uzņēmums izraudzīts caurspīdīgā un nediskriminējošā pasūtījuma nodošanas procesā, tiek pieņemts, ka kompensācija nebūs pārmērīga un tādēļ arī palīdzība pamatota.

Pasūtījuma nodošanas procesa īstenošana uzņēmuma izraudzīšanai, kurš veiks vispārējus ekonomiskus pienākumu, tomēr ir tikai brīvprātīga un neveido pienākumu, lai izpildītu nosacījumus palīdzības tiesiskai pamatotībai

4.2 **apšauba** sekojošo priekšlikumu saistībā ar aprēķināšanas parametriem (10. punkta 4. apakšpunkts): "Pie tam var tikt ņemtas vērā specifiskās izmaksas, kas *de facto* gultas uz uzņēmumiem reģionos EK Līguma 87. panta 3.a) un c) punktu nozīmē."

Šāds priekšlikums var tikt radīt nepamatotu sajukumu, jo Kopienas ietvara radīšanas projekta mērķim ir jābūt ievērot "specifiskās izmaksas", kas rodas kādam vispārēju ekonomisku pienākumu veicošam uzņēmumam, tas ir, neatkarīgi no viņa atrašanās vietas.

Bez tam ierosinātais formulējums varētu radīt priekšstatu, ka kompensācija ar vispārējas ekonomiskas intereses pienākumu veikšanu ir pielīdzināta valstiskām palīdzībām ar reģionāli politisku mērķi.

Brisele, 2004. gada 29. septembris

Reģionu komitejas
prezidents

Pēteris ŠTRAUBS (Peter STRAUB)

Reģionu komitejas atzinums par Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pakalpojumiem iekšējā tirgū

(2005/C 43/06)

REĢIONU KOMITEJA,

Nemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pakalpojumiem iekšējā tirgū (COM(2004) 2 galīgā red. – 2004/0001 (COD));

Nemot vērā Padomes 2004. gada 20. februāra lēmumu informēt to par šo jautājumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta pirmo punktu, kā arī 71. un 80. pantu;

Nemot vērā tās prezidenta 2004. gada 5. aprīļa lēmumu Ekonomikas un sociālās politikas komisijai sastādīt atzinumu par šo jautājumu;

Nemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par *iekšējā tirgus stratēģiju pakalpojumu jomā* (COM(2000) 888 galīgā red.);

Nemot vērā tās 2001. gada 13. jūnija atzinumu CdR 134/2001 galīgā red. (1) par Komisijas paziņojumu par *iekšējā tirgus stratēģiju pakalpojumu jomā*;

Nemot vērā Komisijas ziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par *iekšējā tirgus stāvokli pakalpojumu jomā* (COM(2002) 441 galīgā red.);

Balstoties uz to, ka pakalpojumi spēlē ES ekonomikā vienu no galvenajām lomām;

Balstoties uz to, ka pakalpojumu sektora ievērojamais potenciāls pieaugumam un nodarbinātībai līdz šim dažādu pakalpojumu attīstībai pretī stāvošu šķēršļu dēļ nav ticis izsmelts;

Nemot vērā Ekonomikas un sociālās politikas komisijas atzinuma projektu (CdR 154/2004 rev 1), kas pieņemts 2004. gada 6. jūlijā (Ziņojuma sniedzējs bija **Šrētera kungs**, Tīringenas Parlamenta Eiropas un federālo lietu komitejas priekšsēdētājs (DE/ETP);

pieņēma sekojošo atzinumu savā 56. plenārā sesijā, kas notika 2004. gada 29. un 30. septembrī (30. septembra sēde):

Reģionu komitejas komentāri un rekomendācijas

1.3. **norāda** uz ziņojumu par *iekšējā tirgus stāvokli pakalpojumu jomā*, kas konstatē, ka desmit gadus pēc paredzētā iekšējā tirgus izveidošanas ir milzīga atšķirība starp integrētās ES ekonomikas vīziju un realitāti, ko pieredzējuši Eiropas pilsoņi un pakalpojumu nodrošinātāji;

1. Reģionu komitejas uzskati

REĢIONU KOMITEJA

1.1. **atbalsta** komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pakalpojumiem iekšējā tirgū, kas ir iecerēta, lai samazinātu šķēršļus, kuri vēl ar vien kavē īsta iekšējā tirgus radīšanu pakalpojumu jomā ES;

1.2. **uzsver**, ka, lai sasniegtu Eiropas Padomes Lisabonas sanāksmē uzstādīto mērķi līdz 2010. gadam izveidot ES par konkurētspējīgāko un dinamiskāko uz zināšanām pamatoto ekonomiku pasaulē, tāpat ir nepieciešams izveidot īstu iekšējo tirgu pakalpojumu jomā;

1.4. **atbalsta** mērķi izveidot tiesisku struktūru, kas novērstu kavēkļus un šķēršļus, kuri vēl arvien aizkavē pakalpojumu piegādātāju nodibināšanās brīvību un brīvo pakalpojumu kustību starp dalībvalstīm. Gan pakalpojumu piedāvātājiem, gan to saņēmējiem jāsniedz tiesiska pārliecība, kas viņiem nepieciešama, lai garantētu, ka nodibināšanas brīvība un brīvība sniegt pakalpojumus abas var realizēties kā pamatbrīvības;

1.5 **uzskata, ka tas ir principā pareizi**, ka direktīva jābalsta uz izcelsmes valsts principa. Tas nozīmē, ka pakalpojumu piegādātājiem sākotnēji jābūt tikai tās dalībvalsts likumu subjektiem, kurā tie ir nodibinājušies. Šis princips pieņem aizsardzības salīdzināmo līmeni katrā dalībvalstī, t.i., veselības un patērētāju noteikumi un citi drošības standarti ir vispār salīdzināmi. Būtībā, savstarpējās atzišanas princips, kas ir iekšējā tirgus preču brīvās kustības stūrakmens, tādējādi tiek paplašināts uz pakalpojumu sfēru.

(1) 14.12.2001. OV C 357, 65. lpp

1.6. **uzskata, ka ir svarīgi**, ka pakalpojumu sniedzējiem tādējādi tiek dota iespēja ienākt citu dalībvalstu tirgos uz tiem pazīstamu nosacījumu pamata;

1.7. **atzīmē** tomēr, ka izcelsmes valsts principa saturs un piemērošana direktīvas priekšlikumā paliek neskaidrs. Izcelsmes valsts principa ieviešana, īpaši sociālajā un veselības pakalpojumu jomā, būtu problemātiska. Sociālajā un veselības pakalpojumu jomā pakalpojumu pārraudzība parasti pakļaujas noteiktās valsts likumiem un tiek veikta no to iestādēm

1.8. **uzskata** priekšlikumus par pārvaldes vienkāršošanu pamatā par **saprātīgiem**. Ieteiktā procedūru vienkāršošana, un elektronisko līdzekļu izmantošana ir būtiski, lai izveidotu brīvo tirgu pakalpojumu jomā;

1.9. **uzskata**, ka ir ārkārtīgi **svaīgi**, ka direktīva nosaka noteikumus par savstarpējo informācijas nodrošināšanu un izplatīšanu, lai, no vienas puses, ļautu pakalpojumu piedāvātājiem īstu pieeju kopējam tirgum, un, no otras puses, dotu iespēju pakalpojumu saņēmējiem droši lietot pakalpojumus visā Kopienā;

1.10. **atbalsta** to, ka ierosinātā direktīva balstās uz dalībvalstu savstarpējo uzticību un atbalstu, un, *inter alia*, izvirza nosacījumu pastāvošo noteikumu kopīgām pārbaudēm, lai garantētu, ka tie atbilst pakalpojumu sfēras brīvā tirgus izveidošanas mērķim.

2. Reģionu komitejas rekomendācijas

REĢIONU KOMITEJA

2.1. **atbalsta** direktīvas horizontālās pieejas struktūru. Šis ļauj iztikt bez detalizētiem noteikumiem un nepieciešamības saskaņot visus atbilstošos noteikumus dalībvalstīs;

2.2. tomēr **uzsver**, ka šīs horizontālās pieejas apdraudējums ir tas, ka tā var pārklāt pastāvošos Kopienas noteikumus noteiktās sfērās;

2.3. tāpēc **atbalsta** to, ka direktīva izvirza noteikumu zināmam skaitam vispārēju atkāpju, lai novērstu šādu pārklāšanos. Šīs atkāpes skar finansu pakalpojumus, elektroniskos sakarus un tīklus, kuri attiecas uz "telekom paketi", kā arī transporta sistēmas pakalpojumus. Nodokļu sistēma un darbības, kas saistītas ar dienesta pienākumu realizēšanu arī tiek skaidri izslēgtas.

2.4. **norāda**, ka tomēr, no otras puses, principiāli nodoms ir kumulatīvi piemērot direktīvu saistībā ar citiem Kopienas tiesiskajiem aktiem;

2.5. **pauž bažas**, ka tādējādi, it īpaši, konkrētās nozarēs pastāvošo noteikumu loma rezultātā var tik samazināta, jo praksē ierosinātā direktīva vienmēr tiks ņemta vērā gadījumos, kuros nepastāv speciālie noteikumi. Šaubu gadījumos ir jāpieņem, ka pastāvošie speciālie nozaru noteikumi jau pilnīgi regulē attiecīgās jomas un/vai, ka atsevišķās detaļas netiek regulētas ar nodomu.

2.6. tāpēc **pieprasa**, lai direktīvas kumulatīvā piemērošana tiktu skaidri izslēgta tajās jomās, kurās eksistē galīgi speciāli nozaru noteikumi. Ir nepieciešams izslēgt, ka šādos gadījumos direktīva rada jaunus papildnoteikumus;

2.7. **atzīst**, ka plānoto vispārējo atkāpju no izcelsmes valsts principa nolūks ir nodrošināt tiesisko aktu konsekveni. Izcelsmes valsts princips nebūs piemērojams, lai sniegtu pakalpojumus nozarēs, kurās speciālie nozaru noteikumi jau tiek piemēroti vai tiek plānoti. Tās ietver: pasta pakalpojumus, elektrodu, gāzes un ūdens piegādes, darbinieku izsludināšanu, atkritumu transportu, profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, pilnvarojuma sistēmas, kas attiecas uz slimnīcu aprūpes izmaksu atlīdzināšanu.

2.8. **norāda**, ka izcelsmes valsts princips var apgrūtināt uzņēmējus un patērētājus, jo padara iespējamu apiet augstos iekšzemes profesiju kvalifikāciju vai pakalpojumu kvalitātes standartus. Tādēļ vajadzētu aizkavēt izcelsmes valsts principa lietošanu tīrai nacionālo, ekonomiskai darbībai ievērojamu priekšrakstu apiešanai

2.9. **liek tālāk atcerēties**, ka direktīvas priekšlikumā ne mazākā mērā nav pieminēts patreiz apspriestais direktīvas priekšlikums par nomas darba ņēmēju darba noteikumiem (COM 2002/149).

2.10. tomēr **atzīmē**, ka lai gan direktīvai nav jābūt piemērojamai, tā nosaka konkurējošus papildus noteikumus dažās no šīm nozarēm. Tas īpaši skar sekojošās jomas: profesionālo kvalifikāciju atzīšana, kuru papildina noteikumi par profesionālo apdrošināšanu un komerciālajiem sakariem, darbinieku izsludināšanu, kas papildināta ar noteikumiem, kas pārsniedz tikai pārvaldes lietas, un papildus noteikumi, kas saistīti ar ārstēšanās izmaksu atlīdzināšanu.

2.11. **pauž bažas**, ka šīs var novest pie konkurējošu noteikumu pārpilnības un caurspīdīguma trūkuma;

2.12. **tāpēc pieprasa**, lai direktīvas noteikumi, kuri varētu tikt noteikti kā pastāvošie, tā arī plānotie speciālie noteikumi, tāpat tiktu noteikti šādos speciālajos noteikumos. Šis tāpat palīdzēs izvairīties no konkrētas nozares iztirzāšanas turpmākajā direktīvas apspriešanas gaitā. Kā jau līdz šim sarunas par direktīvu ir parādījušas, draudi, ka to būs nepieciešams darīt, jau parādījušas vairākās jomās.

2.13. **saskata konkurences problēmu** ar speciālajiem noteikumiem, it īpaši, saistībā ar ierosinātajiem noteikumiem par darbinieku nosūtīšanu;

2.14. **norāda**, ka bez procedūras noteikumiem un kompetences noteikumiem – tā kā novirzīšanās no izcelsmes valsts principa par nosūtīšanu ir atzīta par pietiekamu – direktīva tāpat satur papildus patstāvīgus noteikumus, kuri tieši novirzās no pašreizējās direktīvas par darbinieku nosūtīšanu pakalpojumu noteikumu struktūrā, un, tādējādi, papildina vai konkurē ar šo direktīvu. Pasākumi, kurus dalībvalstīm ir atļauts realizēt veicot pārbaudes, tiek detalizēti un tādā veidā ierobežoti. Direktīvas priekšlikuma 17. panta 5 punkts gan paredz vismaz izņēmumu no izcelsmes valsts principa pielietošanas nosūtīšanas direktīvai. Taču pēc Komitejas domām, direktīvas priekšlikuma 24. pantā paredzētais aizliegums visa veida pienākumu uzlikšanai noved 17. panta 5. punkta izņēmumu *ad absurdum*. Jo paliek atklāts, kādā ceļā izcelsmes dalībvalsts iegūs zināšanas par pārkāpumiem nosūtīšanas dalībvalstī, kura no savas puses vairs nedrīkst veikt kontroles un paredzēšanas. Arī nostādīta zem, kas būtu iespējams, paliek neskaidrs, kā izcelsmes valsts svešā valstī, kurā tai nav pašai savu tiesību, var rīkoties

2.15. **norāda**, ka rezultātā tiek daļēji atzīts, ka pastāv apdraudējums, ka pārbaudes būs mazāk efektīvas, un, ka noteikumi ierosinātajā direktīvā noteikti tādā veidā tieši ietekmē direktīvu par darbinieku nosūtīšanu pakalpojumu noteikumu struktūrā.

2.16. tāpēc **uzskata par atbilstošu**, ka noteikumi, kas attiecas uz pārbaudēm, kas noteiktas direktīvā par darbinieku nosūtīšanas pakalpojumu noteikumu struktūrā tāpat jānosaka arī tajā direktīvā cik vien šādas pārbaudes ir praktiski nepieciešamas;

2.17. **uzskata**, ka direktīva neizskaidro, kādā apjomā tā attiecināma uz tādu īpaši jutīgu pakalpojumu jomu kā vispārējās ekonomiskās intereses. Tiek atzīts, ka tas ir kompetento nacionālo, reģionālo vai vietējo varas institūciju ziņā noteikt, organizēt, finansēt un pārraudzīt vispārējo interešu sfēras pakalpojumus.

2.18. **norāda**, ka iekļaujot pakalpojumu direktīvā vispārējās ekonomiskās intereses pakalpojumus un ar to nosprausto mērķi attīstīt tālāk Kopienas iekšējo tirgu un radīt telpu bez iekšējām robežām arī vispārējās ekonomiskās intereses pakalpojumiem, ievērojami ierobežos atbildīgo nacionālo, reģionālo un vietējo iestāžu spēju rīkoties;

2.19. tāpēc **īpaši atbalsta** faktu, ka sarunās par direktīvu, Komisija ir izskaidrojusi, ka direktīva nekādā veidā nemērķē uz vispārējo interešu pakalpojumu īpašajām iezīmēm, un nav paredzējusi nedz liberalizēt, nedz aizliegt monopolus.

2.20. **atzīmē**, ka šis jautājums pašā direktīvā tomēr līdz šim nav atspoguļots;

2.21. tāpēc **prasa**, lai šis jautājums tiktu koriģēts, un, lai vispārējo interešu pakalpojumi tiktu principiāli izslēgti no direktīvas apjoma (un ne tikai daļā par izcelsmes valsts principa piemērošanu), lai novērstu jebkāda veida diskusijas, laikā, kad direktīva būs jāpieņem, un, lai izvairītos no nepieciešamības īsā termiņā saskaņot šo nozari ar visas Kopienas noteikumu palīdzību. Tas tāpat sakrīt ar Komisijas nostāju, kas izteikta jaunākajā Baltajā grāmatā par vispārējo interešu pakalpojumiem;

2.22. **uzsver**, ka šajā sakarā īpaša uzmanība jāpievērš jutīgajām veselības aprūpes un sociālās drošības jomām;

2.23. **ierosina**, ka šī vispārējo interešu pakalpojumu joma arī tiek skaidri izslēgta no direktīvas apjoma. Tas tāpat saskaņētu ar Komisijas nodomu, kā paziņots jaunākajā Baltajā grāmatā par vispārējo interešu pakalpojumiem, 2005. gadā sniegt paziņojumu par sociālajiem un veselības aprūpes pakalpojumiem, piešķirot pēdējiem īpašu nozīmību un iezīmes;

2.24. **atzīmē**, ka ar direktīvas priekšlikumu tiek radīti jauni noteikumi, kuri konkurē ar pastāvošajiem noteikumiem;

2.25. tāpēc **ierosina**, ka atbilstošajos speciālajos noteikumos jānosaka kādi likumdošanas koriģējumi, kas nepieciešami, lai īstenotu EKT tiesu praksi. Tādēļ pakalpojumu direktīvas 23. panta noteikumi ir svītrojami;

2.26. tāpat **uzskata par vēlamu**, ka ikreiz, kad tiek veikta atsauce uz citiem noteikumiem, attiecīgā noteikuma nosaukums jāsniedz skaidri, lai padarītu direktīvu vieglāk lasāmu;

2.27. **uzsver** īpaši nozīmīgo lomu, ko ierosinātās direktīvas īstenošanā ieņems reģionālās un vietējās varas institūcijas. Šīm institūcijām tiks uzlikta ievērojams prasības;

2.28. **uzskata**, ka līdz šim nav pietiekoši pievērsta uzmanība direktīvas īstenošanas ietekmei uz reģionālajām un vietējām institūcijām. Direktīva uzrunā dalībvalstis, bet īpaši skar reģionālās un vietējās pašvaldības, kuras tiks noslogotas ar praktisko izpildi kā administratīvā procesa daļu;

2.29. **norāda**, ka šajā sakarā var rasties problēmas, kas attiecas uz kompetences jomu, sākotnēji gadījumos, kad direktīvas ieviešana reģionālajā vai vietējā līmenī prasīs jaunas struktūras, vienotu administratīvo procesu pār sadarbību. Regulācijas kā šīs, kam vajag "atļauju pakalpojumu sniedzējam pakalpojumu darbības uzsākšanai vai veikšanai visā attiecīgās dalībvalsts teritorijā" (10. panta 4. punkts) vai vienota saskares punkta izveidošana, pie kura varētu tikt veikti visi pasākumi un formalitātes, kas nepieciešamas pakalpojumu darbības uzsākšanai (6. pants) ir pretrunā, piemēram, federāli organizētās valstīs, ar konstitucionālo pamatu. Komiteja atgādina, ka pēc Konstitucionālā līguma Savienībai jārespektē dalībvalstu nacionālā identitāte, kas izpaužas to pamata politiskajā un konstitucionālajā struktūrā;

2.30 **raizējas**, ka vairāki nacionālie atļaušanas pasākumi iekrīt direktīvas piemērošanas jomā, un tādēļ saistībā ar to saglabāšanu ir jāpārbauda, iespējami atceļami vai piemērojami, un visādā ziņā vienkāršojami. Tik liela iejaukšanās dalībvalstu procedūras tiesībās nav saskaņā ar proporcionalitātes principu. Tādēļ ir skaidri jānosaka, ka tikai tieši ar pirmo ekonomikas darbības uzsākšanu saistītais atļaušanas pasākums iekrīt direktīvas piemērošanas jomā. Visi procesi, kuri arī ārpus ekonomiskās darbības jomas svarīgu vispārēju interešu prasību ievērošanai ir paredzēti tiesiskajā kārtībā, ir jāizņem no piemērošanas jomas;

2.31. **izsaka bažas**, ka direktīvas īstenošana reģionālajā un vietējā līmenī darbosies pret pasākumiem, kas tiek veikti, lai ieviestu noteikumu atcelšanu un modernizētu pārvaldi;

2.32. **pievērš uzmanību** faktam, ka direktīvas īstenošana reģionālajā un vietējā līmenī prasīs neparedzamu papildus darbinieku komplektēšanu, un, kas nav mazāksvarīgs, finansējumu. Tas īpaši attiecas uz starptautisko sadarbību, elektroniskās informācijas apmaiņu, vienoto saskares vietu izveidošanu, pārbaudēm par to vai pastāvošie noteikumi saskan ar direktīvas mērķiem, un savstarpējo izvērtējumu, kas dalībvalstīm jāveic vēlāk;

2.33. **atzīmē**, ka Komisija neko nav teikusi par kopējiem izdevumiem, un, it īpaši, par finansiālajiem izdevumiem. Līdz šim ir izteikts skaitlis attiecībā uz pašas Komisijas finansiālo ietekmi (aptuveni 3,4 miljoni eiro);

2.34. **lūdz**, lai atbilstošie aprēķini arī tiktu veikti, ņemot vērā ietekmi uz katru dalībvalsti;

2.35. **uzskata par būtisku**, ka pārejas periodā jānodrošina atbalsts vai kompensācija. Bez šādas palīdzības reģionālajām un vietējām pārvaldēm plānoto pārejas procedūru vienkāršošana nebūs ātri iespējama. Ir neapšaubāmi būtiski neuzlikt pārāk lielu praktisko spriedzi uz reģionālajām un vietējām institūcijām;

2.36. tāpat **apzinās** ikdienas problēmas, kas varētu rasties iesaistītajām reģionālajām un vietējām institūcijām. Viens piemērs ir valodas problēmas, sazinoties ar institūcijām vai pakalpojumu sniedzējiem no citām dalībvalstīm vai sertifikātu, apliecinājumu un citu dokumentu, kuri izsniegti citā dalībvalstī, un, tādējādi, citā valodā, atzīšana. Tas pats attiecināms uz elektronisko līdzekļu lietošanu nobeiguma procedūrās;

2.37. **uzskata par nepieciešamu**, ka jāsniedz arī atbilstošā atlaide šādām praktiskām problēmām, vismaz pārejas perioda laikā. Piemēram, vismaz nesertificēti tulkojumi varētu būt pieļaujami;

2.38. **uzskata par paredzamu**, ka problēmas tāpat radīsies saistībā ar plānotajiem pasākumiem, lai nodrošinātu pakalpojumu kvalitāti, un, it īpaši, lai pārraudzītu pakalpojumu sniedzējus. Tāpēc ka darbosies izcelsmes valsts princips, jābāzijas, ka starptautiskā sadarbība starp institūcijām būs vienīgais līdzeklis, lai veiktu pasākumus pret apgrūtināšiem pakalpojumu sniedzējiem citā dalībvalstī. Tas var manifestēties neatbilstošos kavējumos;

2.39. **atbalsta** direktīvā plaši izklāstīto noteikumu par savstarpējo palīdzību, lai novērstu augstākminēto kaitējumu;

2.40. **griežas pie** Komisijas, lai sniegtu arī atbilstošu pabalstu reģionālo un vietējo institūciju interesēm, ieviešot papildus pasākumus, kuri nepieciešami pārbaudēm kopā ar komiteju, kas jāizveido. Ja jaunas un vēl neparedzētas problēmas radīsies saistībā ar pārbaudžu veikšanu, kad pienāks direktīvas īstenošanas laiks, šīs problēmas tāpat jāatrisina piemērotā un praktiskā veidā.

2.41. **pievērš uzmanību**, ka profesionālās organizācijas, tāpat kā valsts pārvaldes institūcijas, var saskarties ar līdzīgām problēmām. Tas īpaši attiecas uz pakalpojumu sniedzēju pārbaudēm, kas nodibinājušies viņu teritorijā, bet aktīvi darbojas citā dalībvalstī. Ja profesionālās organizācijas veic sabiedriskos pienākumus, tad viņas tāpat var saskarties ar problēmām, kuras varētu rasties dalībvalsts institūcijām ieviešot ierosināto direktīvu;

2.42. **uzsver** nepieciešamību direktīvas īstenošanas laikā garantēt profesionālajām organizācijām, ka tās var veikt savus pašreizējos pienākumus bez ierobežojumiem arī nākotnē. Pašreiz obligātās dalības shēmas pastāvēšana nozīmē, to ka, ja pakalpojumu sniedzēji ir nodomājuši izveidot biznesu citā dalībvalstī, viņiem tieši jāsaazinās ar kompetentajām profesionālajām organizācijām šajā valstī. Tāpēc ir svarīgi, saistībā ar vienoto saskares vietu nodibināšanu un izveidošanu, ņemt vērā pašreizējās saistības un pienākumu sadali.

2.43. tā tāpat **apzinās** jaunus izaicinājumus un pienākumus, ar ko saskaras profesionālās organizācijas, galvenokārt kā iespē-

jamās vienotās saskares vietas vai saistībā ar jauno vadības noteikumu veidošanu Kopienas līmenī;

2.44. šim mērķim **lūdz** dalībvalstis, reģionālās un vietējās institūcijas, un visas citas ieinteresētās puses savlaicīgi sagatavoties jaunās direktīvas noteiktajiem izaicinājumiem;

2.45. **mudinātu**, ka pasākumiem nav jābūt vadītiem, balstoties uz aizsardzības refleksiem, bet, ka iespējas, kas paveras katras dalībvalsts pakalpojumu sniedzējiem un pilsoņiem, un iekšējam tirgum kopumā, būtu izmantojamas.

Briselē, 2004. gada 30. septembris

Reģionu komitejas

prezidents

Pēteris ŠTRAUBS (Peter STRAUB)

Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu par Reakciju uz reflekcijas procesiem augstā līmenī par pacientu mobilitātes un veselības aprūpes attīstību Eiropas Savienībā un Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par sociālās aizsardzības modernizēšanu, lai panāktu augstas kvalitātes, pieejamu un pastāvīgu veselības LV aizsardzību un ilgtspējīgu aprūpi: atbalsts valstu stratēģijām, izmantojot “atklātas koordinēšanas metodi”

(2005/C 43/07)

REĢIONU KOMITEJA

Nemot vērā Komisijas paziņojumu par Reakciju uz reflekcijas procesiem augstā līmenī par pacientu mobilitātes un veselības aprūpes attīstību Eiropas Savienībā un Komisijas Ziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par sociālās aizsardzības modernizēšanu, lai panāktu augstas kvalitātes, pieejamu un pastāvīgu veselības aizsardzību un ilgtspējīgu aprūpi: atbalsts valstu stratēģijām, izmantojot “atklātas koordinācijas metodi” (COM(2004) 301 galīgā red. un COM(2004) 304 galīgā red.),

Nemot vērā Eiropas Komisijas 2004. gada 20. aprīļa lēmumu saskaņā ar 265. panta 1. punktu par Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, apspriesties ar Komiteju par apskatāmo jautājumu,

Nemot vērā Reģionu komitejas prezidenta 2004. gada 5. aprīļa lēmumu uzdot Ekonomikas un sociālās politikas komisijai izstrādāt atzinumu par apskatāmo jautājumu,

Nemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Eiropas Kopienas veselības stratēģiju un Komisijas Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, pieņemot Kopienas rīcības programmu sabiedriskās veselības aizsardzības jomā (2001-2006)(COM(2000) 285 galīgā red.),

Nemot vērā Komisijas Ziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: Lisabonas stratēģijas sociālās dimensijas nostiprināšana: Atklātas koordinācijas pilnveide sociālās aizsardzības jomā (COM(2003) 261 galīgā red.),

Nemot vērā Komisijas Ziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Veselības aizsardzības un veco ļaužu aprūpes nākotni: pieejamības, kvalitātes un finansiālas dzīvotspējas nodrošināšana (COM(2001) 723 galīgā red.),

Ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par pakalpojumiem iekšējā tirgū (COM(2004) 2 galīgā red.),

Ņemot vērā 2003.gada 9.decembrī iesniegto ziņojumu ar virsrakstu *Augsta līmeņa pasākumi slimnieku mobilitātes un veselības aprūpes attīstības atspoguļošanā Eiropas Savienībā*,

Ņemot vērā šo atzinuma projektu (CdR 153/2004 rev 1), kuru 2004. gada 6. jūlijā pieņēma Ekonomikas un sociālās politikas komisija (ziņotāja **Bentes Nīlsenas kundze** (Ms Bente Nielsen.), Ārhus apgabala padomes locekle (DK, ESP);

PIEŅĒMA ŠĀDU ATZINUMU

vienbalsīgi, tās 56. plenārajā sesijā 2004. gada 29. un 30. septembra (30.sptembra sēde):

1. Reģionu komitejas vispārīgie uzskati un ieteikumi

REĢIONU KOMITEJA

1.1 **uzskata**, ka Komisijas divi paziņojumi par *Reakcija uz reflekcijas procesiem augstā līmenī par pacientu mobilitātes un veselības aprūpes attīstību Eiropas Savienībā* un *Komisijas Ziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par sociālās aizsardzības modernizēšanu, lai panāktu augstas kvalitātes, pieejamu un pastāvīgu veselības aizsardzību un ilgspejīgu aprūpi: atbalsts valstu stratēģijām, izmantojot "atklātas koordinācijas metodi"* rada bāzi, kas ietver visaptverošu stratēģiju kopīgas Eiropas veselības aprūpes un sociālās aizsardzības sistēmas izstrādāšanai. Tādēļ abi paziņojumi jāapspriež kopā un Reģionu komiteja aicina turpmākajā darbā paralēli saskaņot ierosinājumus un procesus, kas skar šos paziņojumus;

1.2 **uzsver**, ka vienota Eiropas stratēģija par kopēju skatījumu uz Eiropas veselības un sociālās apdrošināšanas sistēmas izveidošanu nedrīkst novest pie ES veselības aprūpes nozīmes samazināšanās. Vienots Eiropas skatījums uz veselības un sociālās apdrošināšanas sistēmām nedrīkst novest pie abpusējas darbības kontrolēšanas vai neskaidriem regulējošiem ierosinājumiem. Veselības aprūpe, tās organizācija un finansējums pastāv, pateicoties dalībvalstu rūpēm un atbildībai, tādēļ pret to jāattiecas ar cieņu. Būtiska nozīme ir subsidiaritātes principu ievērošanai;

1.3 **norāda**, ka dažās dalībvalstīs par veselības aizsardzības un aprūpes sektoru ir atbildīgas vietējās varas iestādes. Tādēļ Reģionu komitejai un reģioniem, kuri ir atbildīgi šajos apgabalos, vajadzētu iesaistīties un sekmēt vienotas Eiropas veselības stratēģijas izveidošanu un tiem jādrošina ietekme uz Kopienas globālo veselības stratēģiju saistībā ar tiem lēmumiem un ierosinājumiem, kas attiecas uz vietējo un reģionālo veselības aizsardzības un aprūpes sektora varasiestāžu kompetenci un atbildību;

1.4 **ir pārliecināta**, ka reģionālās un vietējās varas iestādes tiks iesaistītas iniciatīvu īstenošanā, lai izveidotu kopēju, globālu Eiropas veselības stratēģiju, piemēram, veselības rādītāju un

standartu izveidošanā. Tādēļ Reģionu komiteja uzskata, ka reģionālo un vietējo iestāžu pārstāvjiem jāietilpst *Augsta līmeņa veselības pakalpojumu un medicīniskās aprūpes grupā*, kura palīdzēs Komisijai vairākos galvenajos virzienos, ieskaitot pacientu tiesību un pienākumu izstrādi, rezervju sadali starp dažādām veselības aprūpes sistēmām un pārrobežu sadarbību, Eiropas uzziņu centru noteikšanu un jaunu veselības tehnoloģiju vērtēšanas saskaņošanu. Tādēļ Reģionu komiteja aicina Komisiju nodrošināt, lai šajā grupā būtu pārstāvētas reģionālās un vietējās varas iestādes;

1.5 **uzskata**, ka, lai pieņemtu vienotus un perspektīvus veselības aprūpes uzdevumus, īpaša uzmanība jāpievērš jaunajām dalībvalstīm. Nepārprotama šīs jomas prioritāte ir jauno dalībvalstu veselības pasākumu izstrādes atbalstīšana un cilvēku veselības stāvokļa uzlabošana, lai samazinātu pretrunas un nelīdzsvarotību, kas pastāv veselības jomā Savienībā un tādējādi pakāpeniski tuvotos augstākajiem ES standartiem.

Pacientu mobilitātes un veselības aprūpes attīstība Eiropas Savienībā (COM(2004) 301 galīgā red.)

2. Reģionu komitejas uzskati un ieteikumi

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **ir apmierināta** ar Komisijas atzinumu, ka, lai izpildītu prasības par augsta līmeņa cilvēka veselības aizsardzības garantijām visā Kopienas politikas un darbības formulējumā (Līguma 152.panta 1.punkts), jāpalielina par veselību, veselības sistēmām un veselības aprūpi atbildīgo politisko varas institūciju līdzdalību. Būtiski nodrošināt, lai Kopienas ierosinājumi tiktu iekļauti vispārējā jaunās politikas ietekmes novērtējumā un lai šāds novērtējums ņemtu vērā savstarpējo mijiedarbību starp Kopienas noteikumiem un dalībvalstu veselības sistēmu un nacionālās veselības politikas mērķu līdzdalību. Ņemot vērā, ka par veselību, veselības sistēmām un veselības aprūpi daudzās dalībvalstīs atbildīgas ir vietējās un reģionālās iestādes, Reģionu komiteja iesaka iesaistīt reģionālā un vietējā līmeņa iestādes;

2.2 **uzskata** – saskaņā ar iepriekšminēto – ka ir būtiski precizēt Kopienas noteikuma par iespēju meklēt veselības aprūpi citās dalībvalstīs un saņemt kompensāciju par citā dalībvalstī saņemto aprūpi, kā tas ir noteikts Direktīvas priekšlikumā par pakalpojumiem iekšējā tirgū un Regulā Nr. 1408/71 par sociālās apdrošināšanas shēmu saskaņošanu;

2.3 **aicina**, lai, salīdzinot veselības aprūpi un pakalpojumu nodrošinājumu, kā tas noteikts piedāvāto pakalpojumu direktīvā, Komisija pārliecinās, ka veselības aprūpe nekļūst tikai par tirdzniecības patēriņa priekšmetu ar nolūku gūt ekonomisku labumu, bet arī balstās uz tādiem kritērijiem, kas ņem vērā individa veselību, ārstēšanu un dzīves kvalitāti;

2.4 **rekomendē**, ka, izplatot un uzlabojot informāciju par pilsoņu tiesībām saskaņā ar Kopienas noteikumiem, Komisijai jāaizstāv tiesības katrai atsevišķai dalībvalstij izdot noteikumus par tiesībām un saistībām, kas ir piederīgas veselības aprūpes sistēmai saskaņā ar viņu pašu sociālās apdrošināšanas shēmām un dažāda veida nosacījumiem, kas attiecas uz dažādiem pakalpojumiem dalībvalstu veselības apdrošināšanas sistēmās.

2.5 **uzskata**, ka tas nav jautājums vienīgi par pilsoņu tiesību nodrošināšanu saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem un par publiskas informācijas nodrošināšanu par šo tēmu. Vairāk vērtības jāvēlēt atsaucīgas un viegli pieejamas sistēmas nodrošināšanai, kas dotu iespēju visām pacientu grupām izmantot spēkā esošās tiesības un iespējas. Tas vairākām neaizsargātām pacientu grupām, kā, piemēram, vecākiem cilvēkiem bez sociālas saskarsmes iespējām un garīgi slimiem cilvēkiem nodrošinātu iespējas izmantot savas tiesības saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem. Lai tas notiktu, ir svarīgi panākt, piemēram, lai informācija būtu pieejama jebkurā vietā, kur sabiedrība to pieprasa un lai šāda informācija tiktu papildināta ar kompetentiem padomiem un ieteikumiem katrā atsevišķajā dalībvalstī;

2.6 **aicina**, izstrādājot ierosinājumus, kas nodrošinātu brīvās kapacitātes un veselības aprūpes pārrobežu sadali – tāpat kā tas minēts Eiropas noteikumos par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu un notiekošajā vienkāršošanas procesā – pievērst uzmanību, lai ierosinājumiem nepiemistu nelabvēlīga ietekme uz attiecīgā medicīnisko un veselības aprūpes personāla sadali starp dalībvalstīm, kas izvērstos par sliktu, piemēram, jaunajām dalībvalstīm;

2.7 **ir apmierināta**, ka Komisija atzīst strukturētas, visaptverošas veselības tehnoloģiju izvērtēšanas svarīgumu, kas liktu pamatus drošai ar veselību saistītu ierīču, izstrādājumu un tehnoloģiju novērtējuma un dokumentācijas bāzei;

2.8 **tādējādi uzskata**, ka strukturēta un saskaņota Eiropas līmeņa sadarbība ar nolūku veikt pieredzes apmaiņu, dalīties zināšanās un vienkāršot ar veselības tehnoloģiju attīstību saistītos pasākumus būtu neapstrīdama vērtība dalībvalstīm;

2.9 **uzskata**, ka pieeja augsta līmeņa drošiem datiem un informācijai ir izšķiroša jebkurai dalībvalstu rīcībai, nosakot labāko praktisko pielietojumu un salīdzinot standartus, un tādējādi tā ir arī *sine qua non* daudzu piedāvāto ierosinājumu īstenošanai. Kā norāda Komisija, nepieciešamie pamatnoteikumi plānveidīgai Eiropas datu un informācijas sistēmai jāveido sadarbībā ar citiem šīs jomas pārstāvjiem un jāsaņem ar pašreizējiem Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) un Pasaules Veselības organizācijas (PVO) ierosinājumiem un to darbību šajā jomā. Pasākumu īstenošana un realizēšana, izmantojot jaunas shēmas ar salīdzināmu datu un informācijas palīdzību, ir atkarīga no katras dalībvalsts;

2.10 **uzskata**, ka komisijai aktīvāk jārikojas, lai nodrošinātu reģionālo un vietējo varas iestāžu, kas ir atbildīgas par veselības sistēmām un veselības aprūpi, iesaistīšanos un dalību veselības pakalpojumu un medicīniskās aprūpes kopdarbībā, kā arī šajā tekstā apspriestajā grupā;

Sociālās aizsardzības modernizēšana, lai attīstītu augstas kvalitātes, pieejamu un pastāvīgu veselības aizsardzību un ilgspējīgu aprūpi: atbalsts valstu stratēģijām, izmantojot atklātas koordinēšanas metodi (COM(2004) 304 galīgā red.)

3. Reģionu komitejas uzskati un ieteikumi

REĢIONU KOMITEJA

3.1 **apsveic** Komisijas globālo mērķi šajā ziņojumā, respektīvi, formulēt vispārējus pamatnoteikumus, lai atbalstītu dalībvalstis uz sociālās aizsardzības sistēmas balstītas veselības aizsardzības un ilgspējīgas aprūpes izveidošanā un reformā, lietojot “atklātas koordinēšanas metodi”;

3.2 **atbalsta** trīs galvenos mērķus: uz godīgumu un vienotību balstītas aprūpes pieejamība visiem, augstas kvalitātes veselības aprūpes nodrošinājums un garantija šādas aprūpes ilglaicīgai finansiālai ilgspējīgai;

3.3 **atzīst**, ka vispārēju kopīgu pamatnoteikumu izveidošana un galveno uzdevumu sasniegšana var palīdzēt, sastopoties ar problēmām nākotnē, piemēram, ar demogrāfisko novecošanu un pastāvīgām pieejamības problēmām, kas raksturīgas nevienlīdzīgai pieejai veselības aprūpei un pakalpojumiem, nelīdzsvarotība starp kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību un sabiedrības vajadzībām un finansiālu neatbilstību dažās sistēmās;

3.4 **uzsver**, ka rādītāju un standartu kritēriju izstrādes process jāveic izrādot cieņu dalībvalstu atbildībai nodrošināt un organizēt veselības aizsardzību un ņemot vērā dažādos un atšķirīgos apstākļus katrā dalībvalstī. Ļoti svarīgi ir lai rādītāji pēc iespējas balstītos uz jau pieejamiem datiem. Pārāk liels skaits rādītāju varētu nozīmēt vietējām un reģionālajām pārvaldēm nepieņemama līmeņa papildus darbu;

3.5 šai sakarībā **uzsver**, ka veselības aprūpe un pakalpojumi daudzās dalībvalstīs ir reģionālo un vietējo varas iestāžu pārziņā, kuriem bez tam bieži ir nozīmīga loma veselības audzināšanā un veselības aprūpē kā arī saistībā ar mājas aprūpi, pateicoties kam ievietošana kopšanas iestādēs retāk vai vispār vairs nav nepieciešama. Tādēļ reģionālās un vietējās pārvaldes kā būtiski dalībnieki un atbilstoši atklātas saskaņošanas metodes principiem jāiesaista nacionālo rīcības plānu izveidē un rādītāju un standartu kritēriju izveidošanā;

3.6 **pieprasa**, lai kāds no izveidotajiem rādītājiem attiektos uz kvalitāti, jo stingri kvantitatīviem rādītājiem ir sarežģīti aptvert tā saucamās "sievišķās" vērtības, kā, piemēram, rūpes par vecākiem ļaudīm un augstas dzīves kvalitātes nodrošināšana. Tādēļ veselības aprūpes kvalitātei nav jāatspoguļojas vienīgi ienākumu-izdevumu terminos, bet tai jāizpaužas arī tādos terminos, kas parāda dažādo pakalpojumu loku, kurus tā piedāvā;

3.7 turklāt **vēlas** norādīt, ka šādu rādītāju izveidošana un standarta kritēriju ieviešana saskaņā ar atklātas saskaņošanas

metodes izmantošanu dotu pārskatu par dažādu dalībvalstu atšķirīgajiem izejas punktiem šajā jautājumā;

3.8 **aicina** Komisiju atbalstīt sadarbības tīkla izveidi, lai dalītos pieredzē un izplatītu labākos praktiskos risinājumus, jo tā ir svarīga atklātās koordinēšanas metodes daļa;

3.9 **aicina** pievērst uzmanību citu veselības un veselības aprūpes jomu nozīmīgumam un uzskata, ka ciešāka sadarbība ar tādiem politiskajiem procesiem kā nodarbinātības stratēģija būs ļoti svarīga, veicot galvenos uzdevumus. Tādēļ RK vēlētos norādīt uz ieguldījumu nepieciešamību pamata un tālākās veselības aprūpes profesionāļu sagatavošanā, kas balstītos uz mūžizglītības principiem, veselības un darbavietu drošības politikas nostādnēm un augstākas kvalitātes darbavietu izveidošanu. Laika gaitā tas var palīdzēt noturēt darbiniekus veselības aprūpes sektorā un, cerams, sekmēt darbinieku pieņemšanu darbā, kas ir būtiski, saskaroties ar tādām kopīgām problēmām kā demogrāfiskā novecošana un darbaspēka samazināšanās;

3.10 **uzskata**, ka paaugstināta uzmanības pievēršana kritiskajām grupām, tādām kā nenodrošinātiem vecākiem cilvēkiem, etniskajām minoritātēm un cilvēkiem ar zemiem ienākumiem ir ārkārtīgi svarīga, lai sekmīgi sasniegtu galvenot uzdevumu par visiem pieejamu, taisnīgu veselības aprūpi. Šai sakarībā jāveic tādi pasākumi kā nodrošinājuma radīšana pašu dalībvalstu centieniem mainīt situāciju un atbalsta struktūras izveidošana šīm kritiskajām grupām, lai mazinātu veselības iespēju nevienlīdzību. Šādas struktūras izveidei nepieciešama visu dalībnieku iesaistīšana un mobilizēšana.

Briselē, 2004. gada 30. septembris

Reģionu komitejas
prezidents
Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par ostu drošības pastiprināšanu

(2005/C 43/08)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par ostu drošības pastiprināšanu (COM(2004) 76 galīgā red. – 2004/0031 (COD),

ņemot vērā Padomes 2004. gada 22. februāra lēmumu apspriesties ar to šajā jautājumā saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta pirmo daļu un 80. pantu,

ņemot vērā Komitejas priekšsēdētāja 2004. gada 27. janvāra lēmumu lūgt Teritoriālās kohēzijas politikas komisijai sagatavot atzinumu šajā jautājumā,

ņemot vērā tās Teritoriālās kohēzijas politikas komisijas 2004. gada 7. jūlijā pieņemto atzinuma projektu (CdR 163/2004 rev. 1) (ziņotājuma sniedzējs bija **Anders Knappe kungs**, Pašvaldību komisārs (SE/ETP))

tā kā

- (1) Prettiesiskas darbības un terorisms ir viens no lielākajiem draudiem demokrātijas un brīvības ideāliem un miera vērtībām, kas savukārt veido Eiropas Savienības dziļāko būtību;
- (2) Iedzīvotāju drošība, infrastruktūra un aprīkojums, ieskaitot transporta līdzekļus, gan ostās, gan tām piederīgos blakus rajonos jāaizsargā pret prettiesiskām darbībām un to postošo iedarbību. Šāda aizsardzība būs ieguvums transporta lietotājiem, ekonomikai un visai sabiedrībai kopumā;
- (3) [diena/mēnesis/2003] Eiropas Parlaments un Eiropas Savienības Padome pieņēma Regulu (EC) Nr.725/2004 par jūras drošību. Šīs Regulas noteiktie paaugstinātie jūras drošības pasākumi veido tikai daļu no vajadzīgajiem pasākumiem, lai sasniegtu atbilstošu drošības līmeni visā ar jūru saistītajā transporta ķēdē. Regula ir ierobežota uz kuģiem notiekošo drošības pasākumu jomā un tiešā kuģa/ostas saskarē;
- (4) Bez aizspriedumiem pret dalībvalstu likumiem nacionālās drošības jomā un pasākumiem, kas tiktu pieņemti uz Eiropas Savienības līguma VI sadaļas pamata, 2. apsvērumā aprakstītajam drošības mērķim jābūt sasniedzamam, pieņemot pienācīgus pasākumus ostu politikā, kas ieviestu vienotus standartus pietiekama ostu drošības līmeņa izveidošanā visās Kopienas ostās;
- (5) Dalībvalstīm jāpaļaujas uz detalizētu drošības novērtējumu, lai noteiktu ar drošību saistīto ostas rajonu robežas un izlemtu par dažādiem pasākumiem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu adekvātu ostas drošību, ņemot vērā iesaistīto vietējo un reģionālo institūciju viedokli. Šiem pasākumiem jābūt dažādiem atkarībā no drošības līmeņa katrā vietā un tiem jāatspoguļo riska raksturu dažādos ostu rajonos;
- (6) Dalībvalstīm vai, attiecīgā gadījumā, vietējām un reģionālām pašpārvaldēm, jāizveido ostu drošības plāni, kuros pilnīgi jāiestrādā ostu drošības novērtējumā iegūtie rezultāti. Efektīvs darbs pie drošības pasākumiem pieprasa arī skaidru visu iesaistīto pušu uzdevumu sadali, kā arī regulāru šo pasākumu izpildi. Uzdevumu sadales un izpildes procedūru saglabāšana ostu drošības plānu izveidē ir jāņem vērā, lai vaicānātu gan preventīvos, gan korektīvos ostu drošības pasākumus;
- (7) Dalībvalstīm jānodrošina, lai valstu mezgla punkti darbotos kā kontaktpunkti starp Komisiju un dalībvalstīm;
- (8) Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas apzināti Eiropas Savienības Pamattiesību Hartā;

- (9) Šīs direktīvas ieviešanai nepieciešamie pasākumi jāpieņem saskaņā ar 1999. gada 28. jūnija Padomes lēmumu 1999/468/EC, kas nosaka Komisijas piešķirto pilnvaru ievērošanas norises kārtību. Kārtība jānosaka, lai, piemērojot direktīvu, ņemtu vērā starptautisko aktu attīstību un, balstoties uz pieredzi, direktīvai piemērotu vai papildinātu detalizētos Pielikumu noteikumus bez tās darbības lauka paplašināšanas;
- (10) Tā kā ierosinātās darbības mērķus, proti, sabalansētu darbības ieviešanu un pienācīgu pasākumu veikšanu jūras transporta un ostas policijas jomā dalībvalstis nevar sasniegt pietiekami sekmīgi un šīs direktīvas Eiropas mēroga dēļ tos var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var veikt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantu. Saskaņā ar šajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šī direktīva ir ierobežota līdz galvenajiem vienotajiem standartiem, kuri pieprasa sasniegt ostu drošības mērķus un nepārsniedz šim nolūkam nepieciešamās darbības;

tās 56. plenārajā sesijā 2004. gada 29. un 30. septembrī (30. septembra sēde) pieņēma sekojošu atzinumu:

1. Reģionu komitejas viedoklis

Tomēr Regula attiecas tikai uz to ostas daļu, kura pārstāv kuģa/ostas saskari, tātad terminālu;

REĢIONU KOMITEJA

izsaka viedokli, ka prettiesiskas darbības un terorisms ir viens no lielākajiem draudiem demokrātijas un brīvības ideāliem un miera vērtībām, kas savukārt veido Eiropas Savienības dziļāko būtību;

atzīmē, ka terorisms un līdzīgas noziedzīgas darbības ir starptautiskas pēc savas dabas un tādēļ pret tām būtiski jāvērsas, izmantojot starptautiskos pasākumus. Parasti tikai no vietējās vai reģionālās perspektīvas nav iespējams noteikt un novērtēt terora draudus pret ostām vai citām infrastruktūrām;

uzskata, aizsardzība pret teroristu uzbrukumiem un citām noziedzīgām darbībām galvenokārt atrodas valsts kompetencē, tādēļ dalībvalstīm jāuzņemas gan finansiālā, gan vispārējā atbildība par valsts vai Kopienas līmenī pieņemtajiem drošības pasākumiem. Jebkuri pieņemtie pasākumi, kas pastiprina ostu drošību pret noziedzīgām darbībām, jāizvērtē iespējamā darbībā pret varbūtējiem draudiem atsevišķās ostās. Tomēr saskaņā ar funkciju decentralizācijas principu ostu aizsardzības plāni jāizstrādā vietējā un reģionālā līmenī;

atzīmē, ka Komisijas paziņojums par Jūras transporta drošības pastiprināšanu (COM(2003) 229 galīgā red.) satur priekšlikumu kuģu un kuģu/ostas saskares aizsardzībai un ka šis priekšlikums pašreiz atrodas likuma pieņemšanas procesā;

uzskata, ka ostu drošību pastiprinās arī grozītajā SOLAS konvencijā, ISPS kodeksā un Komisijas Regulā (EC) Nr. 725/2004 nodrošinātē kuģu un ostu drošības pasākumi.

atzīst, ka, ja reiz Regula (EC) Nr. 725/2004 ir ieviesta un novērtēta, dažām ostām tālāki drošības pasākumi būtu vajadzīgi gan ostās, gan tām piegulošajās teritorijās. Palielinās vajadzība pēc aizsardzības tiem cilvēkiem, kas strādā ostās vai šķērso ostas vai tām piegulošās teritorijas, infrastruktūras un aprīkojumu, ieskaitot transporta līdzekļus. Reģionu Komiteja **atzīmē**, ka IMO un ILO pašreiz sastāda Praktisko kodeksu ostu drošībai;

ņem vērā, ka regulās un direktīvās paredzētajiem paaugstinātās ostu un kuģniecības drošības pasākumiem jābūt efektīviem bez jebkāda turpmāka finansiālo vai darbinieku resursu pieprasījuma, nevis garantējot tos no drošības un aizsardzības skatpunkta, un īpaša uzmanība jāpievērš ostu lielumam, ģeogrāfiskai atrašanās vietai un darbībai;

uzskata, ka jebkurai darbības, pasākumu un kontroles regulēšanai jābūt proporcionālai uztvertajiem draudiem un vajadzībai pēc efektīva, konkurētspējīga transporta tīkla, kas rezultātā palielinātu kuģniecības aktivitāti un atvieglotu citus transporta veidus;

uzskata, ka novērtējuma un plānu apstiprināšanai un ieviešanai saskaņā ar direktīvu jābūt nodrošinātai no katras atsevišķās dalībvalsts kontrolētajiem pārraudzības līdzekļiem;

uzskata, ka ostas kā kuģa/ostas saskares vietas formulējums jāpaplašina, lai tas attiektos arī uz terminālu un tādiem rajoniem kā enkurvietas, kuģu piestātnes un pieejas no jūras puses, kā arī jebkuriem noliktavu rajoniem, kas jāiekļauj ostas platībā;

uzskata, ka iekšējās ostas ir jāuzskata kā izņēmums;

atbalsta viedokli, ka no Kopienas ostu dažādo aktivitāšu viedokļa direktīva nodrošina vislabāko ceļu, lai sasniegtu vajadzīgo elastību un vispārējo ostu drošības līmeni;

ir pārliecināta, ka virkne ostu drošības sistēmu dalībvalstīs jau ir gatavas darboties un ir iespējams ekspluatēt jau esošos drošības pasākumus un struktūras, ja tās atbilst direktīvas noteikumiem.

1.1 Ostu drošības direktīvas saturā

REĢIONU KOMITEJA

1.1.1 **uzskata**, ka drošības uzlabošanu uz kuģiem un kuģu/ostas saskares vietās dažās ostās varētu būt nepieciešams papildināt ar ostu drošības uzlabošanu un ka tas nodrošinās, ka šie pasākumi drošības uzlabošanai tiks papildināti ar pasākumiem drošības uzlabošanai visā ostas teritorijā. Dažās ostās terora uzbrukumu aizsardzību varētu būt nepieciešams papildināt ar drošības pasākumiem, kas domāti, lai aizsargātu ostai tuvus uzņēmumus, kuri varētu būt potenciāls terora uzbrukuma mērķis kā degvielas glabātuves un ķīmisku un mēslojuma līdzekļu ražošanas vietas;

1.1.2 **ņem vērā**, ka atsevišķām dalībvalstīm, apspriežoties ar vietējām un reģionālajām pašpārvaldēm kā arī ar ieinteresētajiem ostu pārtāvjiem, jānosaka jebkādu pasākumu nepieciešamība un apjoms,

1.1.3 **ņem vērā**, ka izvēle starp atšķirīgiem drošības līmeņiem, kas balstās uz vidējiem, paaugstinātiem vai nenovērstamiem draudiem nav ostas iestāžu jautājums, bet gan horizontāls pēc rakstura.

1.2 Vispārīgie principi

1.2.1 **uzsver** subsidiaritātes principa nozīmi, īpaši saistībā ar nesen pieņemto Konstitucionālo Līgumu un jauno subsidiaritātes protokolu;

1.2.2 **uzskata** par pozitīvu to, ka priekšlikums veidots pēc tās pašas struktūras un parauga kā Regula (EC) Nr. 725/2004 un tādēļ, ja tas nepieciešams, drošības sistēma var tikt veidota, iekļaujot tajā visu jūras transporta ķēdi, sākot no kuģiem, kuģa/ostas saskares un ostas kopumā līdz ostas platības/tai piegulošās teritorijas saskarei,

1.2.3 **apsveic** faktu, ka dalībvalstis nosaka robežas, uz kādām attiecas direktīva viņu ostās. Tas jāizlemj pārrunās ar iesaistītajām vietējām un reģionālajām organizācijām. Jāveic pamata riska/vajadzību novērtējums, lai noteiktu, kurām ostām nepieciešams pastiprināt drošības pasākumus,

1.2.4 **apsveic** arī faktu, ka dalībvalstīm jānodrošina, lai tiek veidoti pienācīgi ostu drošības vērtējumi un ostu drošības plāni, jāievieš un jādara zināmi drošības līmeņi un izmaiņas tajos, un jānosaka ostas drošības institūcija. Saskaņā ar funkciju decentralizācijas principu, šī joma jāatstāj atsevišķu dalībvalstu kompetencē, lai, apspriežoties ar ieinteresētajām iestādēm un vietējām un reģionālajām organizācijām, noteiktu vajadzību pēc vērtējuma, plāniem un institūcijām, ņemot vērā katras atsevišķas dalībvalsts draudu un vietējās un reģionālās situācijas vērtējumu,

1.2.5 **apsveic** priekšlikumu iecelt drošības ierēdni katrai atsevišķai ostai, lai nodrošinātu atbilstošu ostas drošības vērtējumu un plānu, ieskaitot drošības plānu robežjošajiem uzņēmumiem, izveidi, atjaunināšanu un papildināšanu, ja atsevišķās dalībvalstīs, konsultējoties ar drošības ierēdni, uzskata to par vajadzīgu, un lai noteiktu mezgla punktus dalībvalstīs, nodrošinot nepieciešamo sazināšanos gan ar dalībvalstīm, gan Komisiju,

1.2.6 **neredz vajadzību** vispārējai prasībai pēc drošības komitejas katrā ostā, jo tās jāizveido, pamatojoties uz patiesām vajadzībām,

1.2.7 **uzskata**, ka iesniegtajām minimālajām prasībām drošības vērtējumiem un plāniem, tāpat kā kontroles procedūrām, kas uzraudzītu ostu drošības pasākumu ieviešanu, jābūt vispārīgu ieteikumu un rekomendāciju nevis noteikumu formā;

1.3 Tiesiskie apsvērumi

1.3.1 **uzskata**, ka sodi par valsts nosacījumu pārkāpšanu saskaņā ar direktīvu jānosaka atsevišķām dalībvalstīm. Tā kā vairumam dalībvalstu jau ir atbilstoša likumdošana, vispārīgi runājot, nav vajadzības pēc turpmākiem krimināllikuma nosacījumiem.

1.4 Ietekmes novērtējums

1.4.1 **aicina** Komisiju uzmanīgi izvērtēt izmaksu nozīmi ostu drošības pastiprināšanas priekšlikumos. Pieaugošās izmaksas parādījās kā iesniegtās direktīvas sekas izveidoto plānu, dažāda veida pasākumu, pārraudzības un kontroles procedūru un tml. izteiksmē un tām jābūt galvenokārt dalībvalstu radītām, lai izvairītos no tāda jūras pasažieru un preču pārvadājumu izmaksu pieauguma, kas veicinātu pievērsties citiem, videi mazāk draudzīgiem un drošiem transporta veidiem.

2. Reģionu komitejas ieteikumi

Grozījums

1. ieteikums

Izklāsts (1) a (jauns)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
	(1a) <u>Terorisms un līdzīgas noziedzīgas darbības ir starpvalstu darbības pēc sava rakstura, tādēļ pret tām nepieciešams vērsties, izmantojot starpvalstu pasākumus. No vietējās un reģionālās perspektīvas parasti nav iespējams noteikt un novērtēt terora draudus pret ostām un citām infrastruktūrām. No tā izriet, ka aizsardzība pret teroristu uzbrukumiem un citām noziedzīgām darbībām galvenokārt ir pašu valstu kompetencē, tādēļ dalībvalstīm jāuzņemas gan finansiāla, gan vispārēja atbildība par Kopienas līmenī nolemtajiem drošības pasākumiem.</u>

Pamatojums

Preambulā skaidri jānoformulē, ka terorisms un līdzīgas kriminālas darbības ir starpvalstu darbības pēc sava rakstura, tādēļ pret tām jāvēršas, izmantojot starpvalstu pasākumus, par kuriem dalībvalstīm ir vispārēja atbildība. Svarīgi, lai līmenis, kas atbild par regulējošu lēmumu pieņemšanu, atbildētu arī par tā finanšēšanu, lai tādējādi samazinātu pārmērīgas regulēšanas risku un citu tai sekojošu negatīvu sociālekonomisku rezonansi. Rezultātā ir gluži dabiski, ka valstij jāuzņemas arī finansiāla atbildība par pasākumiem, kas atturētu un novērstu šādas darbības.

2. ieteikums

Izklāsts (4)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Lai panāktu iespējami pilnīgāku jūras un ostu industrijas aizsardzību, jāievieš ostu drošības pasākumi. Tiem jāsniedzas tālāk par kuģu/ostas saskares zonu un jāpārklāj visa osta, tādējādi gan aizsargājot ostas teritoriju, gan nodrošinot, ka Regulā (EC) Nr. 725/2004 pieņemtie drošības pasākumi paaugstina drošību arī blakus rajonos. Šiem pasākumiem jāattiecas uz visām ostām, kurās atrodas viens vai vairāki Regula (EC) Nr. 725/2004 minētie ostu kompleksi.	<u>Lai panāktu iespējami pilnīgāku jūras un ostu industrijas aizsardzību, jāievieš varētu kļūt nepieciešami ostu drošības pasākumi. Tiem šādiem pasākumiem jāsniedzas tālāk par kuģu/ostas saskares zonu un jāpārklāj visa osta, tādējādi gan aizsargājot ostas teritoriju, gan nodrošinot, ka Regulā (EC) Nr. 725/2004 pieņemtie drošības pasākumi paaugstina drošību arī blakus rajonos. Šiem pasākumiem jāattiecas uz visām ostām, kurās atrodas viens vai vairāki Dalībvalstīm jānosaka, kuriem Regulā (EC) Nr. 725/2004 minētajiem ostu kompleksi nepieciešami papildu pasākumi.</u> <u>Lai panāktu iespējami pilnīgāku jūras un ostu industrijas aizsardzību, varētu būt nepieciešams ieviest pasākumus drošības uzlabošanai ostās. Šādiem pasākumiem būtu jāietver kuģa/ostas saskares vieta kā arī tās ostas daļas, kuras būtu jāiekļauj no drošības viedokļa. Dalībvalstīm būtu jāizšķiras, kurām no Regulā (EC) Nr. 725/2004 ietvertajām ostas daļām ir nepieciešami papildus pasākumi.</u>

Pamatojums

Turklāt Regulas (EC) Nr. 725/2004 pasākumi jāievieš otrajā līmenī, kad būs novērtējama Regulas izpildes ietekme. Saskaņā ar funkciju decentralizācijas principu, pašas dalībvalstis nosaka, kuras ostas tiks ietekmētas. Papildu drošības pasākumi nav katrā ziņā nepieciešami visām Regulā ietvertajām ostām.

3. ieteikums

Izklāsts (5) a (jauns)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
	Reģionu komiteja uzskata, ka Regulās un direktīvās noteiktajiem paaugstinātas ostu un kuģniecības drošības pasākumiem jābūt efektīviem bez turpmākām finansu vai darbinieku resursu prasībām, nevis garantētiem no drošības un aizsardzības redzespunkta, un tajos jāpievērš uzmanība ostu lielumam, ģeogrāfiskajam izvietojumam un aktivitātei.

Pamatojums

Lai novērstu jūras kravu un pasažieru plūsmas kavēšanos, noteiktajiem drošības pasākumiem jābūt atbilstošiem un rentabliem. Citādi pastāv risks, ka pasākumi iegūst negatīvu sociālekonomisku rezonansi. Direktīvai skaidri jānoformulē, ka drošības pasākumiem jābūt rentabliem no sociālekonomiskā viedokļa.

4. ieteikums

Izklāsts (8)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Dalībvalstīm jāgarantē, lai visas ostu drošībā iesaistītās puses skaidri apzinātos savas atbildības jomas. Dalībvalstīm jākontrolē atbilstība drošības noteikumiem un jāizveido brīva atbildīga institūcija visās to ostās, jāapstiprina visi drošības vērtējumi un plāni to ostām, jāizveido un jāpaziņo drošības līmeņi, jānodrošina, ka pasākumi ir labi apzināmi, realizējami un saskaņoti, un jānodrošina drošības pasākumu efektivitātes paaugstināšanās un vērtīgums ar padomu izpatīšanas līdzekļu palīdzību ostas sabiedrības iekšienē.	Dalībvalstīm jāgarantē, lai visas ostu drošībā iesaistītās puses, ieskaitot attiecīgās vietējās un reģionālās pašpārvaldes, skaidri apzinātos savas atbildības jomas. Dalībvalstīm jākontrolē atbilstība drošības noteikumiem un jāizveido brīva atbildīga institūcija visās to ostās, jāapstiprina visi drošības vērtējumi un plāni to ostām, jāizveido un jāpaziņo drošības līmeņi, jānodrošina, ka pasākumi ir labi apzināmi, realizējami un saskaņoti, un jānodrošina drošības pasākumu efektivitātes paaugstināšanās un vērtīgums ar padomu izpatīšanas līdzekļu palīdzību ostas sabiedrības iekšienē.

Pamatojums

Vietējām un reģionālajām pašpārvaldēm varētu būt atbildība par dažiem ostu drošības aspektiem kā ostu sanitārās kontroles, kuģu kravu kontroles no vides inspekcijas kā arī citiem civiliem iespējamiem pasākumiem.

5. ieteikums

Izklāsts (9)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Dalībvalstīm jāapstiprina vērtējumi un plāni un jāpārbauda to izpilde savās ostās. Izpildes pārraudzības efektivitātei jābūt Komisijas veiktās kontroles objektam.	Dalībvalstīm jāapstiprina vērtējumi un plāni un jāpārbauda to izpilde savās ostās. Izpildes pārraudzības efektivitātei jābūt Komisijas atbilstošās dalībvalsts veiktās kontroles objektam un par to jāziņo Komisijai.

Pamatojums

Komisijas veiktās kontroles priekšlikumi ir vairāk vispārēji un reglamentēti, nekā to pieprasa pašreizējā situācija. Pasākumiem, kontrolei un papildu pasākumiem jābūt samērojamiem ar drošības un aizsardzības vajadzībām, īpaši paturot prātā jautājumu par ostu lielumu, ģeogrāfisko izvietojumu un aktivitāti. Jābūt iespējai veikt pārraudzību un kontroli dalībvalstu līmenī.

6. ieteikums

2. pants (2)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Šajā direktīvā noteiktie pasākumi attiecas uz jebkuru dalībvalstu teritorijā izvietotu ostu, kurā atrodas viens vai vairāki Regulā (EC) Nr. 725/2004 norādītie kompleksi.	Šajā direktīvā noteiktie pasākumi attiecas uz jebkuru tām dalībvalstu teritorijā izvietotajām ostu ostām, kurās atrodas viens vai vairāki Regulā (EC) Nr. 725/2004 norādītie kompleksi un kurās dalībvalsts uzskata par vajadzīgu pastiprināt ostas drošību.

Pamatojums

Šis grozījums izriet no 4. izklāstā veiktā grozījuma. Komisijas priekšlikums aptver **jebkuru** dalībvalstu teritorijā izvietotu ostu, kurā atrodas viens vai vairāki Regulā (EC) Nr. 725/2004 norādītie kompleksi. Reģionu komiteja nav pārliecināta, ka nepieciešams pieņemt papildu pasākumus visām ostām.

7. ieteikums

3. pants(1)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
“Osta” jeb “jūras osta” apzīmē zemes un ūdens platību, kas apgādāta ar tādām būvēm un aprīkojumu, kas atļauj galvenokārt kuģu uzņemšanu, to iekraušanu un izkraušanu, preču uzglabāšanu, šo preču pieņemšanu un nogādāšanu un pasažieru iekāpšanu un izkāpšanu.	“Osta” jeb “jūras osta” apzīmē dalībvalsts noteiktu un norobežotu zemes un ūdens platību, kas apgādāta ar tādām būvēm un aprīkojumu, kas atļauj galvenokārt <u>komerciālus jūras pārvadājumus un kas ir tieši saistīti ar ostas kompleksu, kuģu uzņemšanu, to iekraušanu un izkraušanu, preču uzglabāšanu, šo preču pieņemšanu un nogādāšanu un pasažieru iekāpšanu un izkāpšanu.</u>

Pamatojums

“Ostas platības” noteikšana jāizlemj katrā atsevišķā gadījumā un “ostas” formulējums nedrīkst būt pārlietu ierobežojošs. Iepriekšējie grozījumi nodrošina dalībvalstis ar vajadzīgo elastīgumu šo platību formulēšanā un robežu noteikšanā, neļaujot ostu platībai nesamērīgi un nepamatoti paplašināties.

8. ieteikums

5. pants(1)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Dalībvalstis nozīmē ostas drošības institūciju katrai ostai, kura atbilst šai direktīvai. Vairākām ostām var nozīmēt vienu ostas drošības institūciju.	Dalībvalstis <u>nodrošina, ka pēc vienotiem kritērijiem tiek nozīmēta iecel</u> ostas drošības institūciju institūcija katrai ostai, kura atbilst šai direktīvai. Vairākām ostām var nozīmēt vienu ostas drošības institūciju.

Pamatojums

Saskaņā ar subsidiaritātes principu, reģionālajā un vietējā līmenī jābūt iespējām nozīmēt ostas drošības institūciju. Tomēr dalībvalstīm jāturpina saglabāt finansiālo un vispārējo atbildību par ostu drošību, kā tas jau argumentēts 1. ieteikumā.

9. ieteikums

5.pants (3)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Saskaņā Regulu (EC) Nr. 725/2004 dalībvalstis “kompetentu jūrniecības drošības institūciju” var nozīmēt par ostas drošības institūciju.	Saskaņā Regulu (EC) Nr. 725/2004 dalībvalstis par ostas drošības institūciju var nozīmēt “kompetentu jūrniecības drošības institūciju” var nozīmēt par ostas drošības institūciju.

Pamatojums

Saskaņā ar subsidiaritātes principu, reģionālajā un vietējā līmenī jābūt iespējām nozīmēt ostas drošības institūciju. Šis grozījums izriet no 5. panta (1) grozījuma.

10. ieteikums

9. pants(1)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Katra osta iecel ostas drošības ierēdni. Katrai ostai jābūt atsevišķam ostas drošības ierēdnim. Mazām blakus ostām var būt viens ostas drošības ierēdnis.	Katra osta iecel ostas drošības ierēdni. Katrai ostai jābūt atsevišķam ostas drošības ierēdnim. Mazām blakus <u>Blakus</u> ostām var būt viens ostas drošības ierēdnis. <u>Izņēmuma kārtā viena un tā pati persona varētu tikt nominēta ostu drošības uzlabošanai vairāk kā vienā ostā, ja arī runa nav par pierobežu ostām, bet mazā satiksmes līmeņa dēļ atsevišķa pilnvarotā iecelšana nešķiet pamatota, pie kam tomēr ir jānodrošina atbilstošs drošības līmenis.</u>

Pamatojums

Vispārīgi runājot, blakus ostām jābūt spējīgām izmantot vienu drošības ierēdņi neatkarīgi no to lieluma.

11. ieteikums

10. pants(1)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Dalībvalstis nodrošina, ka tiek izveidotas ostu drošības komitejas, lai tā dotu praktiskus ieteikumus ostās, kuras ietver šī direktīva, ja vien ostas specifika nepadara šādas komitejas par nevajadzīgām.	Dalībvalstis var, kur tas nepieciešams, izveidot nodrošina, ka tiek izveidotas ostu drošības komitejas, lai tā dotu praktiskus ieteikumus ostās, kuras ietver šī direktīva, ja vien ostas specifika nepadara šādas komitejas par nevajadzīgām.

Pamatojums

Maz ticams, ka visās ostās, kuras ietver šī direktīva, būtu vajadzīgas drošības komitejas. Varbūt vienīgi lielajās ostās tādas būtu vajadzīgas. No tā izriet, ka vispārīgajiem noteikumiem nav jāpieprasa drošības komitejas un ka tās var tikt veidotas tikai tur, kur tas nepieciešams.

12. ieteikums

14. pants(2)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Sešus mēnešus pēc 19. pantā minētā datuma Komisija sadarbībā ar 13. pantā minētajiem mezglu punktiem sāk pārbaužu sērijas, iekļaujot tajās atbilstošu ostu izlasi, lai pārbaudzītu šīs direktīvas piemērošanu dalībvalstīs. Šīs pārbaudes rēķinās ar mezglu punktu piedāvātajiem datiem, ieskaitot pārbaudzības ziņojumus. Šādu pārbaužu vadīšanas procedūras pieņem saskaņā ar 16. pantā (2) minēto procedūru.	Sešus mēnešus pēc 19. pantā minētā datuma Komisijai dalībvalsts sadarbībā ar 13. pantā minētajiem mezglu punktiem sāk pārbaužu sērijas, iekļaujot tajās atbilstošu ostu izlasi, lai pārbaudzītu šīs direktīvas piemērošanu dalībvalstīs. Šīs pārbaudes rēķinās ar mezglu punktu piedāvātajiem datiem, ieskaitot pārbaudzības ziņojumus. Šādu pārbaužu vadīšanas procedūras pieņem saskaņā ar 16. pantā (2) minēto procedūru.

Pamatojums

Šis grozījums izriet no 9. izklāstā veiktajiem grozījumiem.

13. ieteikums

14. pants(3)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Komisijas pilnvarotās amatpersonas šādu pārbaužu vadīšanai saskaņā ar 2. punktu izmanto savas pilnvaras rakstiska pilnvarojuma izstrādei, kuru izsniedz Komisija un kas nosaka tematiku, pārbaudes mērķi un tās sākuma datumu. Labu laiku pirms pārbaudēm Komisija informē par tām iesaistītās dalībvalstis.	Komisijas pilnvarotās amatpersonas šādu pārbaužu vadīšanai saskaņā ar 2. punktu izmanto savas pilnvaras rakstiska pilnvarojuma izstrādei, kuru izsniedz Komisija un kas nosaka tematiku, pārbaudes mērķi un tās sākuma datumu. Labu laiku pirms pārbaudēm Komisija informē par tām iesaistītās dalībvalstis.
Iesaistītā dalībvalsts pakļaujas šīm pārbaudēm un nodrošina, ka iesaistītās organizācijas vai personas arī pakļaujas pārbaudēm.	Iesaistītā ostas drošības institūcija dalībvalsts pakļaujas šīm pārbaudēm un nodrošina, ka iesaistītās organizācijas vai personas arī pakļaujas pārbaudēm.

Pamatojums

Šis grozījums izriet no 14. pantā (2) un 9. izklāstā veiktajiem grozījumiem.

14. ieteikums

14. pants(4)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Komisija saskaņo pārbažu ziņojumus ar iesaistīto dalībvalsti, kura trīs mēnešu laikā kopš ziņojuma saņemšanas norāda pietiekami detalizētus pieņemtos pasākumus nepilnību novēršanai. Ziņojumu un atbildes saskaņo ar Komiteju, kā tas minēts 16. pantā.	Komisija Dalībvalsts saskaņo pārbažu ziņojumus ar Komisiju iesaistīto dalībvalsti , kura var pieprasīt dalībvalstij trīs mēnešu laikā kopš ziņojuma ziņojumu iesniegšanas norādīt saņemšanas norāda pietiekami detalizētus pieņemtos pasākumus nepilnību novēršanai. Ziņojumu un atbildes saskaņo ar Komiteju, kā tas minēts 16. pantā.

Pamatojums

Šis grozījums izriet no 14. pantā (2), 14. pantā(3) un 9. izklāstā veiktajiem grozījumiem.

15. ieteikums

17. pants(2)

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
Personālam, kas vada drošības pārbaudes vai nodarbojas ar šai direktīvai piederīgo konfidenciālo informāciju, jāiziet atbilstoša līmeņa drošības pārbaude, ko veic dalībvalsts, pie kuras pieder iesaistītais personāls.	Personālam, kas vada drošības pārbaudes vai nodarbojas ar šai direktīvai piederīgo konfidenciālo informāciju, jāiziet atbilstoša līmeņa drošības pārbaude, ko veic dalībvalsts, pie kuras pieder iesaistītais personāls.

Pamatojums

Šis grozījums izriet no 14. pantā (2), 14. pantā (3), 14. pantā (4) un 9. izklāstā veiktajiem grozījumiem.

16. ieteikums

Komisijas priekšlikuma teksts	RK grozījumi
	Komiteja ierosina , ka ostu drošības pārstāvji no dalībvalstu izraudzītām atsevišķām ostām vajadzētu vismaz reizi gadā <u>uzaicināt uz pieredzes apmaiņu.</u>

Pamatojums

RK direktīvas grozījumos izteiktie priekšlikumi un argumenti padara skaidru, ka drošības pasākumu, kas iet tālāk par kuģa/ostas saskares vietu, koordinācija ir joma, kas, cik vien iespējams, ir jārisina nacionālo valstu līmenī.

Brisele, 2004. gada 30. septembrī

Reģionu komitejas

prezidents

Pēteris ŠTRAUBE (Peter
STRAUBE)

Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojums Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai – Pilsētvides tematiskās stratēģijas izstrādāšana

(2005/C 43/09)

REĢIONU KOMITEJA

Nemot vērā Komisijas paziņojumu: Pilsētvides tematiskās stratēģijas izstrādāšana (COM(2004) 60 galīgā red.);

Nemot vērā Eiropas Komisijas lēmumu 2004. gada 11. februārī konsultēt to par šo tēmu saskaņā ar Eiropas Kopienas Dibināšanas līguma pirmā punkta 265. pantu;

Nemot vērā tās Biroja 2004. gada 10. februāra lēmumu norīkot Ilgtspējīgas attīstības komisiju izstrādāt atzinumu par šo tēmu;

Nemot vērā tās atzinumu par Komisijas paziņojumu: Ilgtspējīga pilsētvides attīstība Eiropas Savienībā: Pasākumu plāns: (COM(1998) 605 galīgā red.- CdR 115/99 galīgā red. ⁽¹⁾);

Nemot vērā tās atzinumu par Komisijas paziņojumu: Pilsētvides attīstības plāns Eiropas Savienībā (COM(1997)197 galīgā red.- CdR 319/97 galīgā red. ⁽²⁾);

Nemot vērā Komisijas paziņojumu par Eiropas pārvaldību (COM(2001) 428 galīgā red.);

Nemot vērā subsidiaritātes un proporcionalitātes principu piemērošanas protokolu, kas pievienots Eiropas Kopienas Dibināšanas līgumam pielikumā;

Nemot vērā "ilgtspējīgas attīstības" definīciju Amsterdamas līgumā,

Nemot vērā Komisijas paziņojumu par Ilgtspējīgu Eiropu labākā pasaulē: Eiropas Savienības stratēģija ilgtspējīgai attīstībai (Komisijas priekšlikums Gotenburgas Eiropas Padomei) (COM(2001) 264 galīgā red);

Nemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai: "Globālo partnerattiecību izveidošana ilgtspējīgai attīstībai" (COM(2002) 82 galīgā red.);

Nemot vērā tās atzinumu par Komisijas paziņojumu par sesto Eiropas Kopienas vides pasākumu programmu "Vide 2010: mūsu nākotne, mūsu izvēle – sestā vides pasākumu programma" un priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Kopienas vides pasākumu programmas 2001.–2010. padomes lēmumam (COM(2001) 31 galīgā red. - CdR 36/2001 galīgā red. ⁽³⁾);

Nemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par "Eiropas vides un veselības stratēģiju" (COM(2003) 338 galīgā red.);

Nemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam: Bioloģiskās daudzveidības stratēģija (COM(1998) 42 galīgā red) un Komisijas paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam: Bioloģiskās daudzveidības pasākumu plāns (COM(2001) 162 galīgā red.);

Nemot vērā tās atzinuma projektu (CdR 93/2004 rev. 1), kas pieņemts 2004. gada 8. jūlijā Ilgtspējīgas attīstības komisijā. Ziņojuma sniedzēja: **Tarras-Wahlberg kundze**, Stokholmas pilsētas domes locekle (SE/ESP);

⁽¹⁾ OV C 293, 13.10.1999, 58. lpp.

⁽²⁾ OV C 251, 10.08.1998, 11. lpp.

⁽³⁾ OV C 357, 14.12.2001, 44. lpp.

TĀ KĀ

- 1) Apmēram 80 % Eiropas Savienības pilsoņu dzīvo pilsētu rajonos, un ir skaidrs, ka daudzi no viņiem saskaras ar nopietnām vides problēmām. Pilsētu vides problēmas galvenokārt ietekmē pilsētņiekus, tomēr tām ir arī negatīva ietekme uz reģioniem saistībā ar vidi un dzīves kvalitāti.
- 2) Lai uzlabotu vides situāciju Eiropas Savienības pilsētās, ir nepieciešams nodrošināt vairāk resursu un izstrādāt elastīgu stratēģiju, kurā tiktu ņemtas vērā Eiropas lielpilsētu un mazpilsētu raksturīgākās iezīmes. Tai ir jābūt ilgtermiņa stratēģijai, kas jāsaskaņo ar ES ilgtspējīgas attīstības politiku.
- 3) Lai stratēģija būtu efektīva, ir svarīgi, ka starp uzlaboto pilsētvidi un labumu, kas tiek gūts no Eiropas Savienības atbalsta programmām dažādās politikas jomās, tiek izveidota saikne.
- 4) Stratēģijai arī ir jāveicina sociālā integrācija un godīgi vides nosacījumi ES robežās, tajā pašā laikā ņemot vērā nabadzīgāko valstu nepieciešamību pēc resursiem un godīgu nosacījumu izveides.
- 5) Ņemot vērā mainīgos vides nosacījumus un subsidiaritātes principu, vietējām varas institūcijām vajadzētu uzņemties galveno atbildību, izstrādājot pasākumus, kurus nepieciešams piemērot noteiktā pilsētu rajonā.

savā 56. plenārajā sesijā, kas notika 2004. gada 29. un 30. septembrī (30. septembra sēde) Briselē, vienbalsīgi pieņēma sekojošu atzinumu:

1. Reģionu komitejas viedokļi

REĢIONU KOMITEJA

Vispārēji

1.1 **pozitīvi vērtē** Komisijas paziņojumu kā pirmo soli pilsētvides tematiskās stratēģijas izstrādāšanā, kas tiks pieprasīta ES sestajā vides pasākumu programmā. Nākotnes tematiskajai stratēģijai būs nozīmīga loma pilsētvides kvalitātes uzlabošanā. Tomēr, ir svarīgi apzināties vietējo un reģionālo varas institūciju lomu un kompetenci, sasniedzot ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijas mērķus.

1.2 **uzsver** faktu, ka pilsētvide ir sarežģīta joma. Vides aspekti ir jāaplūko kopā ar ekonomiskajiem aspektiem, piemēram, konkurētspēju un nodarbinātību, kā arī ar sociālajiem aspektiem, piemēram, segregāciju un integrāciju, lai panāktu ilgtspējīgu attīstību pilsētu rajonos un aglomerācijās. Arī kultūras aspekti ir jāietver.

1.3 **novērtē** Komisijas lēmumu izskatīt "integrētākas metodes" izstrādāšanas jautājumu. Ir nepieciešams izstrādāt gan horizontālo/starpnozaru metodi (starp politikas jomām un starp dažādiem dalībniekiem), gan vertikālo metodi (starp dažādiem administrācijas līmeņiem), lai gūtu priekšstatu par ilgtspējīgu pilsētvides attīstību globālā mērogā.

1.4 **novērtē** faktu, ka Komisija palīdz izstrādāt kopējus uzdevumus un pilsētu atgriezeniskās saites rādītājus. Tomēr svarīgi, lai tie kalpotu kā vadlīnijas nevis būtu ar likumu noteikti.

1.5 **uzskata**, ka ir svarīgi aplūkot pilsētas un to tuvākos kā arī tālākos rajonus kā savstarpēji atkarīgus, t.i., ievērojot ETAP (Eiropas telpas attīstības perspektīva (ESDP-European Spatial Development Perspective)) viedokli.

1.6 **novērtē** faktu, ka Komisija paredz veicināt ekoloģiski orientētu izglītību un pieredzes apmaiņu, kā arī pētniecības darbus pilsētvides jomā.

1.7 vēlētos **atgādināt** Komisijai par Eiropas Pilsētu hartu, ko pieņēma Vietējo un reģionālo pārvalžu kongress (CLRAE), kas ir Eiropas Padomes konsultatīva institūcija. Pilsētu hartā tiek aprakstīta pilsētu rajonu problēmas.

Ilgtspējīga pilsētu vadība

1.8 **novērtē** faktu, ka Komisija augstu mērķē, uzverot nepieciešamību pēc strukturētas metodes ieviešanas pilsētu vadības jomā ar nolūku palielināt starpnozaru darbu un veicinot atgriezenisko saiti un salīdzinošās studijas, lai uzlabotu pilsētvidi.

1.9 vēlētos arī **uzsvērt** nepieciešamību pēc jaunām pilsētu vadības sistēmām, kas būtu stratēģiskas un funkcionālas administratīvo robežu ietvaros pilsētu rajonā un tai robežojošos rajonos.

Ilgtspējīgas pilsētu transporta sistēmas

1.10 **apšaubā** Komisijas priekšlikumu izstrādāt atsevišķu plānu pilsētu transporta sistēmām. Viens no vissvarīgākajiem ilgtspējīgas pilsētvides aspektiem ir fakts, ka pastāv saistība starp transporta sistēmām un sauszemes ceļu attīstību, un to vislabāk var panākt reģionālajā un vietējā līmenī.

1.11 vēlētos **mudināt** Komisiju izplatīt labāko pieredzi transporta jomā attiecībā uz sadarbību un koordinēšanu gan starp dažādām varas institūcijām, gan dažādiem transporta veidiem, lai padarītu transportu efektīvāku un samazinātu ietekmi uz vidi.

Ilgtermiņa būvniecība

1.12 **pozitīvi vērtē** faktu, ka Komisijai ir jāizstrādā kopēja metodoloģija, lai izvērtētu vispārējo ēku un būvniecības vides ilgtspēju. Šī metodoloģija kalpotu kā vadlīnijas, ko varētu izmantot jaunu ēku būvniecībā un nozīmīgā restaurēšanā.

1.13 **uzskata**, ka Komisijai nevajadzētu papildināt Direktīvu 2002/91/EC ar prasībām, kas nav saistītas ar vides jautājumiem, kas skar enerģētikas jomu. Direktīva ir pilnībā jāievieš nacionālajā likumdošanā un jāizvērtē, pirms tiek izvirzīti jebkādi turpmāki priekšlikumi.

1.14 **novērtē** Komisijas priekšlikumu izstrādāt nacionālo ilgtspējīgas būvniecības programmu projektu un **piekrīt**, ka valsts pasūtījumu būvniecību projektu konkursos ir jāietver ilgtspējības nosacījums.

Ilgtermiņš pilsētvides dizains

1.15 **novērtē** faktu, ka Komisija veicina ilgtspējīgu pilsētvides dizaina attīstību, lielākā mērā atbalstot nolaisto teritoriju atjaunošanu, nekā būvniecības uzsākšanu jaunā teritorijā, lai panāktu ilgtspējīgu pilsētvides attīstību blīvi apdzīvotās pilsētās.

1.16 **nerekomendē**, ka Komisija izstrādā blīvi apdzīvotu, dažādu pielietojumu teritorijas plānošanas vadlīnijas. **Tāpat tā neapstiprina** Komisijas priekšlikumu sniegt nolaisto teritoriju un neapbūvēto teritoriju zemes definīciju vai citu vadlīniju izstrādāšanu par specifiskiem pilsētu dizaina jautājumiem. Reģionu komiteja **uzskata**, ka telpiskā plānošana ir nacionālā, reģionālā un vietējā kompetencē, un katrai valstij ir savas kultūras un topogrāfiskās iezīmes, būvniecības tradīcijas utt.

2. Reģionu komitejas rekomendācijas

2.1 **pieņem**, ka Komisija rīkojas pareizi, ierosinot godkārtīgus mērķus pilsētvides ilgtspējīgam. Tomēr uzskata, ka Komisijai būtu jāuzstāda tikai mērķi un politiskais ietvars, bet ne tiesiskais ietvars, kādā veidā tas būtu jāsasniedz.

2.2 **uzskata**, ka ir svarīgi, ka ES pasākumi, kas skar pilsētvidi, atzīst un tiek balstīti uz jau eksistējošiem pilsētvides vadības plāniem un pilsētvides vadības sistēmām, kuras sniedz labus rezultātus, un atbalsta vietējās un reģionālās pārvaldes, respektējot subsidiaritātes un proporcionalitātes principus.

2.3 **uzskata**, ka vides vadības plāni un vides vadības sistēmas ir jāizvērtē no to vides labuma viedokļa un tad jāattīsta

valstiskajam sektoram, galveno uzsvaru liekot uz ilgtspējīgu pilsētas attīstību.

2.4 **uzskata**, ka ir svarīgi, ka ES pasākumi, kas skar transporta sistēmu un mobilitāti, atzīst un tiek balstīti uz jau eksistējošiem transporta un mobilitātes plāniem, kuri sniedz labus rezultātus, un atbalsta vietējās un reģionālās pārvaldes, respektējot subsidiaritātes un proporcionalitātes principus.

2.5 **uzskata**, ka ilgtspējīgs pilsētas transporta plāns ir jābalsta uz integrētu pieeju, kas ir savienojama ar sociālo, vides un ekonomikas politiku vietējā un reģionālajā līmenī. Reģionālais un vietējais līmenis ir vispiemērotākais līmenis ilgtspējīgu pilsētu un pilsētu teritoriju attīstīšanai un mērķu un aktieru koordinācijai holastiskā pieejā.

2.6 **veicina** metožu izstrādāšanu, lai veicinātu pāreju uz ilgtspējīgākiem transporta veidiem; kā piemērus rajoniem, kam nepieciešama attīstība, var minēt ekonomiskās vadības instrumentus, mobilitātes vadību un intelektuālās transporta sistēmas (ITS).

2.7 **rekomendē**, kā alternatīvu likumdošanai, izstrādāt instrumentus un metodes uz līgumu pamata, kas varētu palīdzēt dalībvalstīm attīstīt ilgtspējīgu pilsētu attīstību. Reģionu komiteja **aicina** Komisiju izstrādāt nosacījumus pilsētu attīstības līgumiem, ņemot vērā, piemēram, atklātās koordinēšanas metodi un Alborgas (Ålborg) hartu vai trīspusīgos līgumus. Ir svarīgi, ka reģionālais un vietējais līmenis ir nodrošināts ar tam nepieciešamo ietekmi un resursiem, kas tiem ļautu ņemt dalību.

2.8 **aicina** Komisiju attīstīt resursus pieredzes un zināšanu apmaiņai, izmantojot sadarbības tīklus. Sadarbības tīkli saskaņā ar "Interreg IIIC" varētu nodrošināt modeli, kas varētu tikt iestrādāts piemēram, Dzīves un pilsētu programmās.

2.9 **pozitīvi vērtē** Komisijas priekšlikumu, ka dalībvalstis ir jāamudina izstrādāt nacionālās vai reģionālās stratēģijas ilgtspējīgai pilsētvides attīstībai. Tās ir jāizstrādā pilsētu un aglomerāciju ilgtspējīgas attīstības stratēģijās.

2.10 **pozitīvi vērtē** Komisijas priekšlikumu, ka dalībvalstis ir jāamudina izstrādāt nacionālos vai reģionālos punktus, lai sniegtu pilsētām atbalstu informācijas, zināšanu un konsultāciju veidā. Šiem punktiem ir jāveicina pilsētu un aglomerāciju attīstība.

2.11 **uzskata**, ka nacionālie pasākumi, ko daudzas dalībvalstis veic, lai veicinātu ilgtspējīgu pilsētu attīstību tādās jomās kā būvniecības materiālu klasificēšana vai vecāku, ne no videi draudzīgu materiālu ēku remontēšanā, ņemot vērā vides aspektus, ir jāizskata, pirms tiek izstrādātas jaunas sistēmas. Bez tam komiteja uzskata, ka saskaņošanas pasākumos, kas nepieciešami, lai pielāgotu jaunās sistēmas, nevajadzētu divkāršot pūles, izdevumus vai radīt aizkavēšanos.

2.12 vēlētos **uzsvērt** faktu, ka daudzi no Komisijas priekšlikumiem ir saistīti ar standartu, sistēmu, rādītāju un metožu izstrādāšanu, lai salīdzinātu dažādas valstis. Komiteja **uzskata**, ka ir ļoti svarīgi izstrādāt sistēmas, kas nerada spriedzi resursu dēļ vai nepalielina izmaksas un neaizkavē reģionālās un vietējās varas institūcijas.

2.13 **uzskata**, ka ir ļoti svarīgi, ka visi priekšlikumi ir elastīgi un vienkārši, ņemot vērā dažādu valstu situācijas un vajadzības.

2.14 **uzskata**, ka ir svarīgi, ka Komisijas priekšlikumi veicinātu soli-pa-solim metodi un nerada spriedzi pilsētām, kas veic

priekšlikumu īstenošanu, kā arī tām pilsētām, kas nevar priekšlikumus ieviest nekavējoties.

2.15 **uzskata**, ka Komisijai ir jānoskaidro, kas tika domāts ar “mazpilsētas un lielpilsētas” un “pilsētu rajoni”. Ja nepieciešams, definīcijas varētu tikt izstrādātas katrā dalībvalstī.

2.16 **uzsver**, ka tematiskās stratēģijas ietvaros vienmēr jāņem vērā saistība starp pilsētvidi un tās apkārtni, un nepieciešamības gadījumā jāparedz vienošanās un pasākumi ar atbildīgo iestādi attiecīgajos ārpuspilsētu rajonos.

Brisele, 2004. gada 30. septembrī

Reģionu komitejas

prezidents

Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Eiropas Savienības civilās aizsardzības spējas palielināšanu

(2005/C 43/10)

REĢIONU KOMITEJA,

Ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par *Eiropas Savienības civilās aizsardzības spējas palielināšanu* (COM(2004) 200 galīgā red.).

Ņemot vērā Eiropas Komisijas 2004. gada 25. marta lēmumu konsultēties ar Reģionu komiteju par šo tēmu saskaņā ar Eiropas Kopienas Dibināšanas Līguma, 265. panta 1. punktu.

Ņemot vērā Biroja 2003. gada 19. marta lēmumu lūgt Ilgtspējīgas attīstības komisiju izveidot atzinumu par šo tēmu.

Ņemot vērā savu 2003. gada 3. jūlija atzinumu par *Dabas katastrofu vadību un ietekmi: Eiropas strukturālās politikas lomu* (CdR 104/2003 galīgā red.) ⁽¹⁾.

Ņemot vērā Padomes 1999. gada 9. decembra 1999/847/EC lēmumu, kas iedibina darbības programmu civilās aizsardzības jomā (2000-2004) ⁽²⁾.

Ņemot vērā Padomes 2001. gada 23. oktobra 2001/792/EC, Euratom lēmumu, kas iedibina kopienas mehānismu, lai sekmētu pastiprinātu sadarbību civilās aizsardzības atbalstā ⁽³⁾.

Ņemot vērā Komisijas iniciatīvas 2003. gada beigās, lai pieņemtu Padomes 2001/792/EC lēmuma īstenojošos instrumentus.

⁽¹⁾ 24.10.2003; OV C 256, 74 lpp.

⁽²⁾ 21.12.1999; OV L 327, 53 lpp.

⁽³⁾ 15.11.2001; OV L 297, 7 lpp.

Nemot vērā Eiropas Parlamenta 2003. gada 4. septembra (PE T5-0373/2003) rezolūciju par *vasaras tveices viļņa efektiem* (2003) un Eiropas Parlamenta ziņojumu (PE-A5-0278/2003) par *uzlabojošu drošību jūrā, atbildot uz tankkuģa Prestige avāriju*.

Nemot vērā Līguma projekta kas iedibina Eiropas konstitūciju III-184. un I-42. pantus, kur ir izklāstīti civilās aizsardzības jomas pamata sadarbības un solidaritātes galvenie principi;

Nemot vērā savu atzinuma projektu (**CdR 241/2003 rev. 1**), kas pieņemts 2004. gada 8. jūlijā Ilgtspējīgas attīstības komisijā (ziņojuma sniedzējs: **Isidoro Gottardo kungs**), Friuli Venēcijas Džūlijas Reģionālās Padomes loceklis (IT/ETP);

Kur:

- 1) Solidaritātes un savstarpējās palīdzības princips starp dalībvalstīm tajā gadījumā, ja Eiropas Savienības teritorijā notiek dabas vai cilvēka izraisīta katastrofa, ir pamata morālais pienākums un starptautiskās kopienas dibināšanas un nosakošais princips;
- 2) Eiropas Savienībai ir jāpaplašina augstākos solidaritātes principus līdz trešajām valstīm, kuras ietekmē iepriekš minētās katastrofas starptautiskās sadarbības satvara robežās;
- 3) Pēdējos gados ir bijis vērā ņemams kāpums, atklājot katastrofu briesmas gan Eiropas Savienības iekšienē, gan arī ārpus tās robežām. Rezultātā Eiropas Savienībai ir jāuzsāk darbības, kas stiprinātu Komisijas dienestu saskaņotību un ātras reaģēšanas jaudu;
- 4) Moderna un efektīva civilā aizsardzība balstās uz diviem pamata pīlāriem –, proti, augsta līmeņa saskaņotības un sarežģīta visas kopienas operāciju resursu tīklojuma un augsti specializētas ātras reaģēšanas vienības;
- 5) Dalībvalstu un reģionu dienestā ir būtisks plašs visas Eiropas cilvēku un materiālo civilās aizsardzības resursu tīklojums, lai nodrošinātu ātras, tuvu atrodošās glābšanas darbības katastrofu upuru interesēs un lai mobilizētu un koordinētu ietekmētās zonas uz vietas esošos operāciju resursus ar palīdzību no ārpusēs;
- 6) Pēc Eiropas Savienības civilās aizsardzības spējas pastiprināšanas būtu aktīvi un izlēmīgi jāpieiet novēršanas problēmai, lai iespējami stipri reducētu iestājušos katastrofu skaitu un to negatīvās sekas, ja ar novēršanu nepietiek;

savā 56. plenārajā sesijā, kas notika 2004. gada 29. un 30. septembrī Briselē (30. septembra sēde) pieņēma vienbalsīgi šādu atzinumu:

1. Reģionu komitejas uzskati

REĢIONU KOMITEJA

1.1 **apsveic** Komisijas paziņojumu un tajā esošo darbības plānu par Eiropas Savienības operāciju jaudas pastiprināšanu civilās aizsardzības jomā, solidaritātes un sadarbības vārdā, kuru Eiropas Parlaments atbalsta kā starptautiskās kopienas dibināšanas principu;

1.2 **uzskata**, ka ir jāiziet no vispusīgas perspektīvas, kas aptver visus sabiedrības aizsardzības no katastrofām aspektus, ieskaitot novēršanas pasākumus, civilo aizsardzību un seku pasākumus;

1.3 **uzskata**, ka vietējās un reģionālās pārvaldes kā institucionāli subjekti ar likumdošanas un organizācijas kompetenci, kuri stāv tiešā kontaktā ar pilsoņu un reģionālā mantojuma drošības problēmām savā reģionālajā teritorijā, veido nozīmīgu strukturālo un organizatorisko modeļa satvaru modernas un efektīvas Eiropas civilās aizsardzības radīšanai;

1.4 **uzskata**, ka reģionu izraudzītā organizācijas jauda pēdējos gados, saskaroties ar dabas katastrofām, meža ugunsgrēkiem, rūpnieciskajiem un transporta nelaimes gadījumiem, var nodrošināt nozīmīgu modeļa satvaru efektīvai un modernai Eiropas civilās aizsardzības sistēmas attīstībai ar spēju reaģēt uz krīzēm Eiropas Savienības robežās un ārpus tām;

1.5 **uzskata**, ka aktīva civilās aizsardzības kultūra un politika ir dziļi iesakņojusies dalībvalstīs, reģionos un kopienās un ir pārvērtusies par sarežģītu tīklojumu, kas aptver Eiropas Savienību. Tā rod avotus vietējā līmenī un ir nostiprinājusies augstākajā institucionālajā līmenī. Varas iestādēm un īpaši reģioniem ir jābūt ārkārtīgi lielai uzmanības un saskaņotības jaudai, t. i., tūlītējai piekļuvei plaši izplatītajiem ārkārtas gadījuma resursiem, kas ir izvietoti visā teritorijā, tūlītējai to pašu cilvēku un materiālo resursu mobilizācijai uz katastrofas apgabalu un spējai koordinēt ārējo cilvēku un materiālo resursu ienākšanu;

1.6 **uzsver**, ka jaunajam kopienas civilās aizsardzības mehānismam ir nozīmīga ātra un kvalitatīva informācija un sakaru sistēmas ārkārtas situāciju novērošanai un vadībai, kas ir pamatnoteikums katrām koordinācijas un palīdzības pasākumiem katastrofas piemeklētiem cilvēkiem;

1.7 **uzskata par** neaizvietojamu saistīt Eiropas novērošanas centru ar nacionālajām un reģionālajām civilās aizsardzības operācijām caur vienu fiksētu avārijas sakaru tīkla sistēmu;

1.8 **cer**, ka ziņojuma vadlīniju īstenošanai tiks piešķirts Eiropas sertifikāts atbilstošu sakaru jaudas, nacionālās un reģionālās civilās aizsardzības operāciju komandas un vadības standartiem, lai nodrošinātu šādu nozīmīgu avārijas spēku efektivitāti un drošumu;

1.9 **uzskata**, ka, lai saglabātu mūsdienīgas Eiropas civilās aizsardzības datu bāzes un lai nodrošinātu efektīvu un ātru reakciju uz avāriju, reģionālajiem un nacionālajiem civilās aizsardzības centriem būtu jābūt primārajiem informācijas avotiem par cilvēku un materiālajiem resursiem un par pieredzi ārkārtas reakcijas situācijās. Jau esošās nacionālo valstu iestāžu datu bāzes būtu jāaskaņo ar Eiropas datu bāzi;

1.10 **uzskata**, ka saistībā ar dalībvalstu un reģionu uzkrāto pieredzi ar biežākajām katastrofām, stratēģiskajam mērķim Eiropas līmenī būtu jābūt Kopienas teritorijā jau esošo materiālo un cilvēku resursu saskaņošanai un koordinācijai;

1.11 **uzskata**, ka būtu jāieceļ kopienas līmeņa ekspertu komanda, lai attīstītu reālistiskus ārkārtas scenārijus reti un slikti izprastām ārkārtas situācijām un lai noteiktu glābšanai un ātrās reaģēšanas operācijām vislabāk piemērotos cilvēku un materiālos resursus;

1.12 **uzskata**, ka apvienotās civilās aizsardzības operācijas ir nozīmīgs dažādu dalībvalstu cilvēku un materiālu operāciju jaudas rādītājs šajā jomā. Kopīgās operācijas apstiprina, vai dalībvalstis spēj efektīvi saskaņot savas atbilstošās darbības un uzreiz koordinēt ar civilajiem spēkiem, kuru vietējās atbildības jomas sakaru, pavēles un krīžu vadības tīklojumā ir primārā nepieciešamība;

1.13 **uzsver**, ka Eiropas ātrās reaģēšanas spēku izveidei un noformēšanai būtu jānodrošina tik daudz iespēju, cik vien ir

iespējams pārrobežu sadarbībā un īpaši kopīgām civilās aizsardzības mācībām starp kaimiņu vai pierobežu reģioniem.

2. Reģionu komitejas ieteikumi

Datu bāze

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **iesaka**, saistībā ar dažādajiem katastrofu scenārijiem, datu bāzi par tūlītēju palīdzību, materiālajiem un cilvēku resursiem, organizēt tā, lai pamatinformācija un tās aktualizācija, salīdzinot jau nacionālo iestāžu datu bāzēs pieejamos datus, tiktu ievākta tieši no tām institūcijām, kurām savas darbības mērķu dēļ ir šāda informācija un kuras savā atbildības teritorijā pārzin civilās aizsardzības centrus, kas darbojas cauru dienakti;

2.2 **ierosina**, ka datu bāzes informācijas avotiem jāiekļauj nacionālie kā arī reģionālie civilās aizsardzības operāciju centri, pirmajā ir jāiekļauj informācija par materiālajiem un cilvēku resursiem kā arī par augsti kvalificētiem ekspertiem, pēdējā - informācija par visiem specializētajiem materiālajiem un cilvēku resursiem, kuri ir pieejami vietējās pārvaldēs;

2.3 **uzskata**, ka katrā augšā minētā informācijas avota izveidošanā bez materiālajiem un cilvēku resursiem dažādu negadījumu novēršanai, datu bāzē būtu jāiekļauj arī speciāls saraksts, no kura izrietētu, kādas katastrofas konkrētais civilās aizsardzības centrs ir likvidējis savā vai ārpus savas atbildības teritorijas;

2.4 **iesaka**, lai datu bāzē iekļautu aptverošas starptautiskas civilās aizsardzības mācības, kuras savā atbildības teritorijā koordinējis attiecīgais civilās aizsardzības centrs;

2.5 **iesaka**, ka datu bāzei ir jābūt atjaunotai ik pēc sešiem mēnešiem iepriekš noteiktās laika robežās.

Kopīgās apmācības

REĢIONU KOMITEJA

2.6 **iesaka**, ka civilās aizsardzības apmācību organizācijā būtu jā saglabā saprātīgs līdzsvars starp lielajiem, specializētajiem materiālajiem un cilvēku resursiem valsts līmenī un reģionu tūlītējiem palīdzības spēkiem un līdzekļiem; pēdējie ir īpaši izglītoti, sniedz cilvēkiem tūlītēju palīdzību un ir ciešā kontaktā ar vietējām pārvaldēm un citiem reģionālajiem un nacionālajiem resursiem;

2.7 **mudina** Komisiju cieši iesaistīties pārrobežu operāciju plānošanā un attīstībā, kurā aktīvi piedalītos robežojošies reģioni, lai saskaņotu reģionu pozitīvo un svarīgo civilās aizsardzības pieredzi un radītu stipru operāciju pamatu, uz kuras varētu veidot Eiropas ārkārtas gadījumu reaģēšanas spēkus;

2.8 **iesaka**, izstrādāt labāko pielietošanas praksi atkārtotajām katastrofām, īpaši tām, kas strauji izplatās kā mežu ugunsgrēki, pie kam būtu jāaskaņo dažādos reģionos izmantotās tehnikas priekšlaicīgai pārraudzībai un ārkārtas pasākumiem;

2.9 **iesaka** veikt mērķtiecīgas sadarbības mācības starp civilajiem un militārajiem resursiem, lai īpaši kompleksās vai liela mēroga katastrofās dotu iespēju speciālas tehnikas pielietošanai, kāda ir tikai bruņoto spēku rīcībā, vai civilo resursu papildināšanai ar tiem, piemēram helikopteriem.

Sakari un uzlabotā koordinēšana

REĢIONU KOMITEJA

2.10 **iesaka** cauru diennakti operatīvajiem reģionālajiem aizsardzības centriem informāciju gan nacionālajiem, gan arī Eiropas centriem sniegt nekavējoties, lai sakari un informācija laicīgi varētu tikt nodoti, katastrofas situācijas izvērtētas, palīdzības pasākumi sniegti nekavējoties un kvalificēti un varētu izvairīties no sakaru ceļiem, kas informāciju palēlinātu vai sagrozītu;

2.11 **iesaka** iedibināt Eiropas civilajai aizsardzībai veltīto sakaru tīklu, kas saista visus nacionālos un reģionālos ārkārtas gadījumu centrus ar Eiropas novērošanas centru;

2.12 **ierosina**, lai noteikti vienmēr tiktu informēts Eiropas ārkārtas situāciju novērošanas centrs, kad kāds reģionālais civilās aizsardzības centrs vada resursus no citiem reģioniem kādā katastrofas vietā. Reģionālajam centram būtu jāziņo Eiropas centram arī tad, kad krīze ir beigusies.

Finanšu resursi

REĢIONU KOMITEJA

2.13 **iesaka**, lai tiktu pastiprināts finansiālais atbalsts ārkārtas intervencei un Eiropas civilās aizsardzības sistēmas izveidei. Ne tikai šāda veida finansējums ir nozīmīgs solidaritātei starp starptautiskās kopienas, piemēram, tādas kā Eiropas Savienība dalībvalstīm, bet tas turpmāk nodrošina līdzekļus, lai sekmētu augsti specializētu spēku un vienību integrāciju un koordināciju no dažādām ES dalībvalstīm un reģioniem, kas sasaukti, lai koordinētu savas operācijas saskaņotā veidā.

Brisele, 2004. gada 30. septembrī

Reģionu komitejas

prezidents

Peter STRAUB

Reģionu komitejas atzinums par paziņojumu par Baltās grāmatas turpinājumu Jaunajā aicinājumā Eiropas jaunatnei. Ierosinātie kopējie mērķi jauniešu brīvprātīgo darbību jomā, atsaucoties uz 2002. gada 27. jūnija Padomes rezolūciju par Eiropas sadarbības struktūru jaunatnes jomā un paziņojumu par Baltās grāmatas turpinājumu Jaunajā aicinājumā Eiropas jaunatnei. Ierosinātie kopējie mērķi pilnīgākai jaunatnes izpratnei un pārzināšanai, atsaucoties uz 2002. gada 27. jūnija Padomes rezolūciju par Eiropas sadarbības struktūru jaunatnes jomā

(2005/C 43/11)

REĢIONU KOMITEJA

ņemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei - Baltās grāmatas turpinājumu Jaunajā aicinājumā Eiropas jaunatnei. Ierosinātie kopējie mērķi pilnīgākai jaunatnes izpratnei un pārzināšanai, atsaucoties uz 2002. gada 27. jūnija Padomes rezolūciju par Eiropas sadarbības struktūru jaunatnes jomā (COM(2004) 336 final);

ņemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei - Baltās grāmatas turpinājumu Jaunajā aicinājumā Eiropas jaunatnei. Ierosinātie kopējie mērķi jauniešu brīvprātīgo darbību kopējiem mērķiem, atsaucoties uz 2002. gada 27. jūnija Padomes rezolūciju par Eiropas sadarbības struktūru jaunatnes jomā (COM (2004) 337 final);

ņemot vērā Eiropas Komisijas 2004. gada 30. aprīļa lēmumu apspriesties ar to šajā jautājumā saskaņā ar Eiropas Kopienas līguma 265. panta pirmo daļu;

ņemot vērā tās Prezidenta 2004. gada 5. aprīļa lēmumu, lūgt Kultūras un izglītības komisijai izstrādāt atzinumu par šo jautājumu;

balstoties uz savu atzinumu par Komisijas darba dokumentu *Eiropas brīvprātīgie dienesti jaunatnei* (CdR 191/96 final) ⁽¹⁾;

balstoties uz savu atzinumu par *Kopienas rīcības programmu- Eiropas brīvprātīgie dienesti jaunatnei* (CdR 86/97 final) ⁽²⁾;

balstoties uz Padomes un Dalībvalstu valdību pārstāvju apvienotās Padomes 2002. gada 27. jūnija lēmumu par sadarbības ietvaru jauniešu politikas jomā Eiropā ⁽³⁾;

balstoties uz savu atzinumu par Komisijas Balto grāmatu *Jaunais aicinājums Eiropas jaunatnei* (CdR 389/2001 final) ⁽⁴⁾;

balstoties uz Komisijas paziņojumu Padomei par Baltās grāmatas turpinājumu *Jaunais aicinājums Eiropas jaunatnei* - Priekšlikums kopējai rīcībai jauniešu līdzdalības un informēšanas jomā atsaucoties uz 2002. gada 27. jūnija Padomes rezolūciju par Eiropas sadarbības struktūru jaunatnes jomā (COM (2003) 184 final);

balstoties uz Padomes 2003. gada 25. novembra rezolūciju par kopējiem mērķiem jauniešu līdzdalībai un informēšanai ⁽⁵⁾;

balstoties uz Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai *Ziņojums par Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 10. jūlija ieteikuma īstenošanu par studējošo, apmācībā esošo personu, brīvprātīgo, skolotāju un instruktoru mobilitāti Kopienā* (COM (2004) 21 final);

⁽¹⁾ OV C 42, 10.2.1997, 1.lpp.

⁽²⁾ OV C 244, 11.8.1997, 47. lpp.

⁽³⁾ OV C 168, 13.7.2002

⁽⁴⁾ OV C 287, 22.11.2002, 6. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 295, 5.12.2003

balstoties uz savu atzinumu par Komisijas paziņojumu Padomei par Baltās grāmatas turpinājumu *Jaunais aicinājums Eiropas jaunatnei* - Priekšlikums kopējai rīcībai jauniešu līdzdalības un informēšanas jomā atsaucošies uz 2002. gada 27. jūnija Padomes rezolūciju par Eiropas sadarbības struktūru jaunatnes jomā (CdR 309/2003 final);

balstoties uz savu atzinuma projektu (CdR 192/2004 rev. 1), kuru pieņēma tās Kultūras un izglītības komisija 2004. gada 9. jūlijā (Ziņotājs: **Roberto Pella** kgs, Bielas (Biella) apgabala padomes priekšsēdētājs (IT-ETP).

Tā kā

- 1) vietējās un reģionālās institūcijas vienmēr ir apsveikušas jaunatnes politikai veltīto uzmanību ar ciešu pārliecību, ka ES, dalībvalstīm kā arī reģionālajām un vietējām pārvaldēm būtu jādod jaunatnei vēstījums, ka aktīva dalība sabiedrībā valstiskā līmenī ir svarīga, īpaši dodot jaunatnei arī iespēju sniegt nozīmīgu ieguldījumu demokrātiskās, no līdzcilvēciskuma vadītas, bet arī ekonomiski kā arī kulturāli stipras un konkurētspējīgas Eiropas radīšanā;
- 2) nesenās Eiropas Savienības paplašināšanās gaismā vietējās un reģionālās institūcijas aplūko Eiropas Padomes 2001. gada 14. un 15. decembra Slēdzieniem pievienoto Lākenas (*Laeken*) deklarāciju kā būtisku un ļoti aktuālu, jo tā apraksta vienu no galvenajiem uzdevumiem, kas sagaida Eiropas Savienību, proti, kā pilsoņus, galvenokārt jaunus, tuvināt Eiropas projektiem un Eiropas institūcijām. Šo izaicinājumu vajadzētu formulēt tā, ka runa iet par to, ka Eiropas projekts un Eiropas institūcijas ir jātuvinā pilsoņiem, īpaši jaunatnei, ar mērķi izveidot ciešākas attiecības starp jaunatni un pastāvošajām politiskajām struktūrām;
- 3) vietējie un reģionālie varas orgāni uzskata par svarīgu sasniegt Lisabonā un Barselonā Eiropas Padomes noteiktos stratēģiskos mērķus, lai veidotu Eiropā "viskonkurētspējīgāko un dinamiskāko uz zināšanām balstīto ekonomiku pasaulē" un ir pārliecinātas, ka jaunatnes mobilitāte Eiropā ir priekšnoteikums šo mērķu sasniegšanā. Pie tam ir jāraugās uz to, lai jaunās ģenerācijas Eiropas jaunatnes politikas ietvarā netiktu aplūkotas pārāk instrumentālā aspektā. Jaunatnes politika īpaši būtu jābalsta uz uzskata, ka jaunatne ir līdzvērtīgi Eiropas pilsoņi, kuriem ir potenciāls un vara lemt par savu un par Eiropas nākotni, kam tālākā nozīmē ir ietekme uz Eiropas konkurētspēju un attīstību.

Savā 2004. gada 29./30. septembra 56. plenārajā sesijā (30. septembra sēdē) pieņēma sekojošu atzinumu:

1. Reģionu komitejas uzskati

REĢIONU KOMITEJA

1.1 piekrīt Komisijai, uzsverot vajadzību pielietot atklātu sadarbības metodi jaunatnes problēmām un jaunatnei domātām darbībām, kā jau to aicina Padome, ņemot vērā, ka strauji mainās jaunākās paaudzes situācija Eiropā;

1.2 apsveic Komisijas izmantoto metodi, kas ir ievērojama ar plaša mēroga iesaistīto dalībnieku konsultācijām;

1.3 uzskata, ka ar to regulāri jāapspriežas un tai jābūt informētai par lietām, kas attiecas uz četrām galvenajām Komisijas Baltajā grāmatā par Jauno aicinājumu Eiropas jaunatnei izvirzītajām prioritātēm, īpaši norādot, ka vietējie un reģionālie varas orgāni, saskaņā ar to oficiālo atbildību, vienmēr bijuši iesaistīti jaunās aktivitātēs, lai mudinātu jauniešus tajās aktīvi piedalīties viņu dzīvesvietās;

1.4 pievienojas Komisijas novērojumam, ka jauniešu vidū redzams satraucošs intereses zudums par politiku, bet pretstatā tam viņi bieži tiek iesaistīti tādās sociālo aktivitāšu jomās kā brīvprātīgais darbs, tādējādi pārstāvēt aktīvu pilsoņu pozīciju. Tādēļ tā **uzskata**, ka politiķiem jāspēr pirmais solis un jāapzinās, kā viņi sevi pārstāv jaunu cilvēku acīs un jāattīsta darba metodes, lai iegūtu stingrāku demokrātisku atbalstu no jauniešiem. Tas attiecas arī ne visbeidzot uz RK, kurai būtu aktīvāk jātiecas pēc jauniem locekļiem savās rindās, kā sievietēm tā arī vīriešiem, kuri ar savu jaunību un politisko darbību vietējā un reģionālajā līmenī varētu dot savu ieguldījumu Komitejas darba uzlabošanā;

1.5 ir pārliecināta, pamatojoties uz pašreizējo dokumentu un to, kā tas ir argumentēts iepriekšējos Reģionu komitejas atzinumos šajā jautājumā, ka "Jaunatnes politikai Eiropā jābūt saskatāmai visos administratīvos un politiskos līmeņos un visās valstīs, un tā jāizplata tajos kanālos un valodā, kādu lieto jaunieši Eiropā" (CdR 309/2003 galīgā red.). Šajā sakarā Reģionu komiteja apsveic Eiropas Jaunatnes portāla izveidi, kas atrodams zem sekojošas adreses: http://www.europa.eu.int/youth/index_fr.html.

2. Reģionu komitejas īpaši ieteikumi jaunatnes labākai izpratnei un pārzināšanai

REĢIONU KOMITEJA

2.1 **uzskata**, ka, lai tuvinātu politiku jauniešiem, vispirms jānosaka visatbilstošākā pieeja, un tās sasniegšanai, kā jau Komisija to precīzi norāda, izskaidrojot Padomei tās paziņojuma vispārīgos mērķus, ir būtiski izstrādāt saskaņotu, atbilstošu un kvalitatīvu zināšanu apjomu par jaunatnes jautājumiem Eiropā un jāsigaida nākotnes prasības, lai ar apmaiņas, dialogu un tīklu palīdzību veidotu savlaicīgu, efektīvu un ilgspejīgu politiku;

2.2 **piekrīt** papildu mērķiem, ko Komisija noteikusi saskaņā ar vispārīgajiem mērķiem, un apsveic Komisijas atvērtību citiem jaunatnei būtiskiem prioritāriem jautājumiem, kurus līdztekus esošajiem sākotnēji norādījušas dalībvalstis savās atbildēs uz viņiem iesniegtajiem jautājumiem. Šī ir būtiska tādas metodes pazīme, kas būtu piemērota izpētīt jomu, kura piedzīvo tik straujas izmaiņas kā jauniešu jautājums;

REĢIONU KOMITEJA

2.3 **uzsver**, ka vietējie un reģionālie varas orgāni var spēlēt nozīmīgu lomu, apzinot jau esošās zināšanas par jaunatnei radniecīgām jomām, un **aicina** Padomi rēķināties ar to saistībā ar valstu līmenī noteiktajiem darbības virzieniem, jo ir apzināta vajadzība "uzsākt tālākus pētījumus, savākt statistiskus datus un ievākt praktisku informāciju par Nevalstiskajām organizācijām (NVO), jaunatnes organizācijām un pašiem jauniešiem, izvēloties raksturīgu tematiku, lai aizpildītu plaisas un pastāvīgi atjaunotu zināšanas par šīm raksturīgajām tēmām", bet trūkst norāžu par vietējām un reģionālajām institūcijām. Ja šādu zināšanu efektivitātei nepieciešams tās pilnveidot un papildināt, to jācenšas veikt arī vietējā līmenī, izmantojot valsts iekšējo sadarbību, lai tādējādi sasniegtu vispārīgo mērķi attiecīgajā zināšanu jomā;

2.4 **uzskata**, ka visiedarbīgākie līdzekļi šādas sadarbības realizēšanai varētu būt datu ievākšanas projekti, kas tieši iesaistītu vietējos un reģionālos varas orgānus, jo tie var vieglāk kontaktēties ar jauniešiem savā teritorijā; veicot šādas darbības, tiem vajadzētu spēt piesaistīt atbilstošus Eiropas finansu līdzekļus;

2.5 **pieprasa**, lai Komisija ņemtu vērā skolu izšķirošo lomu, noformējot ar Baltās grāmatas par jauniešiem četrām prioritārajām tēmām saistītos dokumentus, jo tie var nodrošināt ideālu sakaru kanālu jauniešiem, izpildot aptaujas dažādās pētījumu

jomās. Vietējo un reģionālo varas orgānu sociālās labklājības organizācijas var piekļūt tiem jauniešiem, kuri vairs neapmeklē skolu sociālu nepilnību dēļ;

2.6 **uzskata**, ka vietējiem un reģionāliem varas orgāniem būtu lietderīgi meklēt aktīvu sadarbību ar daudzām viņu teritorijā izveidotām konsultatīvām jauniešu organizācijām vai jauniešu padomēm. Šīs konsultatīvās organizācijas jau ir pierādījušas, ka ir lielisks līdzeklis pārliecinot un, galvenais, pastāvīgi papildinātu zināšanu veidošanā par jauniešiem vietējā līmenī, tajā pat laikā veicinot aktīvu pilsoniskumu;

2.7 **uzskata**, ka vietējām jaunatnes participācijas un interešu grupām, kā piemēram Jaunatnes Padomēm, dažos jautājumos būtu jāiedala lēmējtiesības un pietiekami resursi. Tas dotu iespēju jauniešiem uz patstāvīgu lēmumpieņemšanu un īstenošanu dažos to interesējošos un skarošos projektos. Ar patiesu lēmējvaru iedalītas Jauniešu Padomes rada jauniešiem pozitīvu demokrātijas ainu un veicina viņu pilsonisko līdzdalību;

2.8 **aicina** Komisiju tiešā veidā iesaistīt jauno dalībvalstu vietējos un reģionālos varas orgānus un sekmēt labākās pieredzes izplatīšanu, piemēram, saskaņojot norises un kultūras programmu apmaiņu starp jaunatnes padomēm visā Eiropā;

2.9 **pasvītro** tādas saistītu, būtisku un kvalitatīvu zināšanu jomas meklēšanas nozīmi Eiropas jaunatnes sfērā, kura atspoguļotu etniskās un valodu minoritātes;

2.10 **apsveic** Komisijas vēlmi izveidot Eiropas Savienības Jaunatnes lietu pārzināšanas tīklu, kas iesaistītu visus šīs jomas pārstāvjus, lai apspriestu metodes un nākotnes tēmas, kā arī apmainītos ar labu pieredzi;

2.11 **aicina** pēc iespējas ātrāk sagatavot praktiskos soļus Jaunatnes lietu pārzināšanas tīkla izveidē, uz ko Komisija norāda tās 4. mērķa iztirzājumā par sadarbību lielākai jauniešu izpratnei un pārzināšanai, un **lūdz**, lai tiktu izveidoti īpaši nosacījumi Reģionu komitejas pārstāvju dalībai;

2.12 **atzīmē**, ka savās atbildēs Komisijas aptaujai dalībvalstis nelūdz, lai tiktu izveidotas jaunas struktūras, lai atvieglotu un veicinātu apmaiņas, dialoga un sadarbības tīklu izveidi un tādējādi nodrošinātu jaunatnes sfēras pārzināšanas skaidrību un paredzētu nākotnes vajadzības, bet gan vēlas balstīties uz jau esošajiem tīkliem un attiecībām, efektīvāk tos izmantojot un vadot. Tādēļ jānostiprina vietējo varas orgānu saskares punkti ar jaunatni, kas varētu kalpot kā ideāls kanāls informācijai no pašiem jauniešiem;

2.13 **piekrīt** Komisijas uzsvērtajai mobilitātei izglītības veicināšanā un pētnieku un ekspertu, kas strādā jaunatnes sfērā – īpaši jaunu – apmācībā, kā arī citu jaunu dalībnieku, kas veicinātu jaunatnes sfēras pārzināšanu, apmācībā, un **aicina** Komisiju izveidot Eiropas līmeņa stratēģijas, kas varētu paaugstināt savstarpējo informētību starp organizācijām, pie kurām pētnieki un eksperti pieder, īpaši skolām un universitātēm, jo – kā Komisija pati norāda tās Ziņojumā par Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 10. jūlija ieteikuma īstenošanu par studējošo, apmācībā esošo personu, brīvprātīgo, skolotāju un instruktoru mobilitāti Kopienā (COM(2001) 21 final) – neraugoties uz jau ieviestajām stratēģijām “izglītības un apmācības sistēmās darbojošos personu skaits, kas piedalās mobilitātē, joprojām ir ļoti ierobežots”;

2.14 **uzsver**, ka skolu pedagogiem izglītības un skolu aktivitāšu ietvaros būtu jārada labi noteikumi participācijas un sabiedrības iesaistīšanās jautājumu izklāstīšanai. Bez tam skolās darbojošajām participācijas un interešu grupām būtu jādod līdzlēmšanas tiesības par skolu telpām un, piemēram, brīvā laika aktivitāšu telpu plānošanu un to praktisko izmantošanu.

3. Reģionu komitejas īpašie ieteikumi par brīvprātīgajām aktivitātēm jauniešu vidū

REĢIONU KOMITEJA

3.1 **apsveic** Komisijas vispusīgo analīzi jautājumā, kas vienmēr bijis svarīgs vietējiem un reģionālajiem varas orgāniem, jo brīvprātīgām apvienībām, kas pārstāv katras cilvēku sabiedrības dzīvo, aktīvo sirdi ir milzīga nozīme, pirmām kārtām jau vietējā līmenī;

3.2 **apsveic** informāciju, ka daudz jauniešu ir iesaistīti brīvprātīgās aktivitātēs un **norāda**, ka tas runā pretīm pieņēmumam, ka jaunieši nav ieinteresēti aktīvā pilsoņa darbībā. Tā **uzskata**, ka precīzāk būtu apzīmēt jauniešus kā “apolitiskus” nekā neieinteresētus, jo brīvprātīgo aktivitātes – kā to deklarē pati Komisija – ir sociālas iesaistīšanās forma, izglītojoša pieredze un nodarbinātības un integrācijas factors;

3.3 **iesaka**, ka jaunieši, iespējams, tādēļ atsvešinājušies no politikas, ka tā viņiem šķitusi tāla no reālajām problēmām. Tā **atgādina** tās neseno atzinumu par Paziņojumu Padomei jauniešu līdzdalībā un informēšanā, kur norādīts, ka vietējie un reģionālie varas orgāni ieņem izšķirošu lomu Eiropas jauniešu politikā, jo tās ir jaunajām paaudzēm vistuvāk esošās institūcijas;

3.4 **apsveic** to, ka Komisija atzīst vietējo un reģionālo varas orgānu lomu šo soļu īstenošanā, lai uzlabotu esošās brīvprātīgās aktivitātes jauniešiem un **pasvīturo** īpašās attiecības, kādas

vietējās un reģionālās organizācijas var izveidot ar jauniešiem savās teritorijās;

3.5 **piekrīt** Komisijas atzinumam, ka brīvprātīgās aktivitātes jauniešiem katrā valstī būtiski atšķiras, un situācija dažādās dalībvalstīs nebūt nav vienāda;

3.6 **cer**, ka dalībvalstis būs vērīgas pret vajadzību sekmēt jauniešu daļas brīvprātīgo iesaistīšanos, novēršot pastāvošos šķēršļus. Īpaši svarīgi, lai katra dalībvalsts sniegtu juridisku apstiprinājumu brīvprātīgā statusam, jo izturēšanās pret to kā pret nodarbināto, kā tas šobrīd notiek vairākās dalībvalstīs, bieži rada ievērojamus zaudējumus;

3.7 **novērtē** faktu, ka paziņojumā Komisija atkal pasvīturo vajadzību veicināt brīvprātīgo mobilitāti, kā tas plaši tika argumentēts Ziņojumā par Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 10. jūlija ieteikuma īstenošanu par studējošo, apmācībā esošo personu, brīvprātīgo, skolotāju un instruktoru mobilitāti Kopienā ⁽⁶⁾;

3.8 **uzsver**, ka vietējiem un reģionālajiem varas orgāniem jāspēlē vadošā loma, lai attīstītu jauniešu brīvprātīgās aktivitātes, paaugstinātu esošo iespēju pārredzamību, paplašinātu to apjomu un uzlabotu to kvalitāti. Tie varētu, piemēram, izveidot “brīvprātīgo servisa centrus”, lai atbalstītu vietējās brīvprātīgo apvienības un “brīvprātīgo kontaktu punktus”, lai palīdzētu jauniešiem atrast tādas brīvprātīgo aktivitātes formas, kas vislabāk atbilstu viņu iecerēm;

3.9 **aicina** Padomi sagatavot īpašu darbības virzienu, lai sekmētu visaptveroša valsts, reģionālā un vietējā līmeņa “brīvprātīgo organizāciju reģistra” izveidi tajās valstīs, kurās tāda vēl nav. Valstīs, kurās tāds reģistrs pastāv, tas ir pierādījis sevi kā ļoti vērtīgu instrumentu, kas nodrošina pastāvīgu, labi informētu brīvprātīgo apvienību atspoguļojumu attiecīgajā teritorijā. Pastāvīga informācija atjaunināšana šajos reģistros nozīmē, ka ieinteresētie jaunie cilvēki vienmēr var iegūt konkrētu informāciju saistībā ar viņu aktivitātēm šajā jomā;

3.10 **tomēr piebilst**, ka, ja tā nav bijusi iepriekšēja informācija ģimenē, jaunieši pārāk bieži tikai nejausības dēļ nonāk kontaktā ar brīvprātīgo kustību, no kā izriet, ka jāveicina tādi darbības virzieni, kas veicinātu attiecīgās informācijas pieejamību skolās jau no jaunākā skolas vecuma. Tas būtu īstenojams, piemēram, organizējot tikšanos ar cilvēkiem, kuri aktīvi iesaistījušies brīvprātīgo apvienībās, un veidojot katrai vecuma grupai apspriežamos jautājumus. Tas būtu spožs pilsoniskās audzināšanas paraugs, pielāgots jauniešu aktīvas pilsonības izpaušmēm. Tādēļ tā **pieprasa** Komisijai atzīt skolu lomu un nepieciešamību paaugstināt skolotāju informētību;

⁽⁶⁾ COM (2004) 21 final

3.11 **pievienojas** Komisijas 3. mērķi uzsvērtajai domai (veicināt brīvprātīgo aktivitātes ar nolūku pastiprināt jauniešu solidaritāti un pilsonisko iesaistīšanos), ka jāuzlabo nosacījumi tādu jauniešu paaugstinātai dalībai, kuriem ir mazāk iespēju brīvprātīgām aktivitātēm, jo proti, brīvprātīgais darbs var atvieglot jauniešu integrāciju sabiedrībā;

3.12 **uzskata**, ka ir svarīgi nodrošināt brīvprātīga darba tiesiskās un sociālās aizsardzības pusi, jo tā iezīme ir neatmaksātais raksturs (ar atsevišķām izdevumu atmaksāšanām) kā arī ar to saistītais ievērojamais laika un enerģijas patēriņš un bieži arī lielā mobilitāte. Bez tam, būtu jāizkavē, ka atmaksātas darbības tiek aizstātas ar brīvprātīgām darbībām. Augstākā atbildība par šīs aizsardzības nodrošināšanu ir nacionālajā, reģionālajā un vietējā līmenī, taču saskaņā ar EK Līguma 137. un 140. pantu, Eiropas Komisija varētu ierosināt Eiropas hartu par brīvprātīgu darbu kā kooperācijas un koordinācijas instrumentu;

3.13 **ir apmierināta**, ka Komisija ir pasvītrojusi vajadzību nodrošināt atzišanu tādām jauniešu aktivitātēm, kas apliecinātu viņu personīgās prasmes un viņu iesaistīšanu sabiedrībā. Tā cer, ka labākā pieredze tiks strauji izplatīta visos līmeņos, tādēļ šāda atzišana gaidāma no valsts iestādēm, privātuzņēmējiem, sociālajiem partneriem, pilsoniskās sabiedrības un pašiem jauniešiem, kā to Komisija pareizi pierādījusi 4. mērķa darbības virzienos;

3.14 **piekrīt** Komisijas atbalstam, lai nodrošinātu labāku jauniešu brīvprātīgās pieredzes atzišanu notiekošo procesu ietvaros Eiropas līmenī un izmantojot esošos līdzekļus citās politikas jomās, īpaši tādus pasākumus kā Europass, kas jau ir īstenots izglītības sfērā. Līdzīgas studentu mobilitāti stimulējošas formas var tikt pielietotas, lai veicinātu brīvprātīgo pieredzi jauniešiem tajās dalībvalstīs, kas nav viņu izcelsmes vietas;

3.15 **aicina** Komisiju nekavējoties izstrādāt priekšlikumus, lai paplašinātu Eiropas Brīvprātīgo Servisa (EVS) aktivitāšu diapazonu un tajā pašā laikā veicinātu dalībvalstu sagatavošanos līdzīgiem nacionāla līmeņa projektiem, lai iesaistītos un bagātinātu Kopienas iniciatīvas;

3.16 **apsveic** Eiropas Konstitucionālā Līguma projekta III-223 panta 5. punktā minēto priekšlikumu par Eiropas Brīvprātīgo korpusa izveidošanu, kura tiesiskais stāvoklis un darbība tiktu noteikta ar Eiropas likumiem; **uzskata**, ka šāds Brīvprātīgo korpus varētu piedāvāt ietvaru kopējam Eiropas jaunatnes ieguldījumam ES solidaritātes pasākumos;

3.17 **pasvītro**, kā jau tas ir izdarīts pēdējos atzinumos par brīvprātīgo aktivitātes veicināšanu, nepieciešamību pēc vienlīdzīgas tādu jaunu vīriešu un jaunu sieviešu iesaistīšanas jauniešu grupās, kuri izjūt īpašas grūtības aktīvas pilsonības izpaušmēs sociālo vai etnisko faktoru vai arī fizisku vai garīgu traucējumu dēļ.

4. Reģionu komitejas vispārīgie ieteikumi

REĢIONU KOMITEJA

4.1 **pieņem pozitīvu viedokli** jautājumā par diviem Komisijas paziņojumiem, kas apspriesti pašreizējā atzinumā;

4.2 **īpaši pieprasa** Komisijai regulāri informēt Reģionu komiteju par dalībvalstu ieviesto darbības programmu virzību, izplatot pēc iespējas daudz un ātri informāciju, kas liecina par labu pieredzi. Jāatceras, ka noderīga pieredze var strauji mainīties pateicoties tam, cik ātri notiek izmaiņas jaunatnes sfērā;

4.3 **pieprasa** dalībvalstīm apspriesties ar vietējām un reģionālajām varas iestādēm, sastādot līdz 2005. gada beigām paredzētos nacionālos ziņojumus par attīstību, ieviešot prioritātes saistībā ar "jaunatnes pilnīgāku izpratni un pārzināšanu", un "brīvprātīgajām aktivitātēm jauniešu vidū", kā tas jau ticis darīts citās jomās, ieskaitot Baltās grāmatas četras prioritātes.

REĢIONU KOMITEJA

4.4 **atzīst** praktiskās politiskās darbības lielākas elastības nozīmi un **aicina** Komisiju apsvērt, vai ir iespējams uzsākt iniciatīvas, kas aicinātu politiķus pievērsties nepieciešamībai tiem veidot tuvākus kontaktus ar jauniešiem kopumā visā viņu komplicētajā dažādībā, lai viņus labāk iepazītu un laistu darbībā to būtisko ieguldījumu, kādu viņi var dot stipras, konkurētspējīgas un solidāras pilsoņu Eiropas būvēšanā un **uzskata**, ka Reģionu komiteja var dot savu ieguldījumu šajā jomā, radot sadarbības programmu jauniem tajā pārstāvēto pārvalžu mandātu īpašniekiem;

4.5 **atkārto** Komitejas pēdējā atzinumā par jauniešu dalību un informēšanu izteikto stingro atbalstu pārliecībai, ka Eiropas Konstitūcijas Līguma projekta III panta 182. punktā jāierosina papildināt Līgumos pašreiz spēkā esošos nosacījumus jauniešu sfērā, lai uzsvērtu, ka Savienība tiecas atbalstīt jauniešu piedalīšanos Eiropas demokrātiskajā dzīvē.

Briselē, 2004. gada 30. septembrī

Reģionu komitejas
prezidents
Peter STRAUB